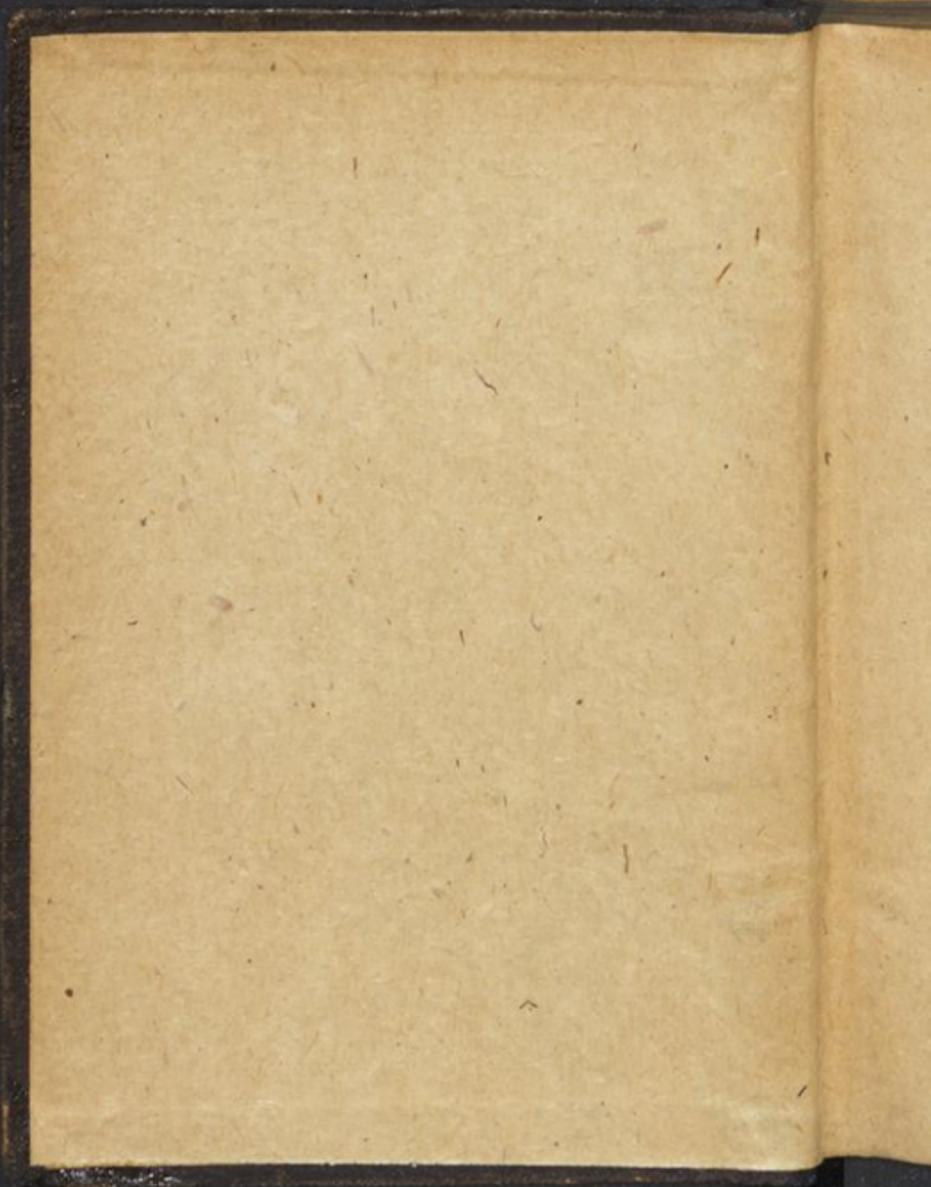

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

110465

Duhovne vaje

po svetem

Alfonzu Ligvorskem

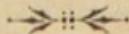
z neketerimi nauki in molitvami

Priredil in poslovenil

P. Marijan Širca

mašnik reda sv. Frančiška.

V GORICI 1891.

Zal. Svetišče M. B. na Tersatu.

Tiskala Hilarijanska tiskarna.

110465

110465

Imprimatur
+ ALOYSIUS
Archiepiscopus.

M 631/1952

PREDGOVOR.

Za zveličanje duš neizmerno delavni sv. Alfonz Liguorski je spisal mej mnogimi drugimi spisi tudi kratke „duhovne vaje“, namenjene zlasti redovnim osebam, ki bi jih posebe, same za se, opravljati želele. Izešle so pa te „duhovne vaje“ v italijanskem jeziku tudi tako vravnane, da so tudi za druge kristijane pripravne, in po tem zgljedu je prestavljeno tudi sledeče slovensko izdanje, vendar z nekimi dostavki. Sveti Alfonz je spisal samo osem preišljevanj za to zasebno pobožnost; ker bi pa morebiti kedo dlje časa duhovne vaje opravljati želel, dostavljenih je še družih sedem preišljevanj. Pervotnih je prvih sedem in enajsto, druga so koliker mogoče verno posneta iz

Barba
L'ard. bene saggi

knjižic sv. Alfonsa: „L' apparecchio alla morte“ (Priprava na smert) in „Via della salute“ (Pot zveličanja); -- deloma so skrajšana, deloma iz manjših preišljevanj sestavljena. Drugi nauki in molitve, povzeti so zlasti iz sv. Alfonsa, nekoliko tudi iz sv. Frančiška Saleškega in sv. Leonarda Portomavriškega in drugih. — Naj bi z dobrim namenom izdana knjižica mnogo duš na pravo pot pripeljala, dobre pa v milosti božji vterdila!

P. M. Š.

Na Tersatu 1891.

Nauk

o duhovnih vajah.

Človek je po naravi slab in k neki dušni zaspanosti in omahljivosti nagnjen. Boj zoper meso in slaba nagnjenja je pa tako silen, da še pobožne duše mnogokrat omahujejo. Vemo, da nas čaka večnost, srečna ali pa nesrečna, pa vendar pogostokrat zadremljemo in vdajamo se omamljivemu dušnemu snu, o katerem smo prepričani, da je zelo nevaren in pogubljev. Potrebno je torej, da se človek vsako toliko časa predrami in poišče leka proti tej zapeljivi zaspanosti. Sveti Alfons piše glede tega: „Obilna opravila, nemir in raztresenost mej svetom, to vse nam duha osuši. zato se je treba vsako toliko časa prenoviti, kaker pravi sv. Pavel: „Ponovite se v duhu svojega uma“. (Ef. 4, 23.)

Izversten lek proti taki zaspanosti in krepak pripomoček za prenovljenje duha so sveti misijoni, zlasti pa „d u h o v -

ne vaje“. Pri svetih misijonih pretresajo duše oznanjevalci božje besede in večnih resnic, pri „duhovnih vajah“ pa si človek zlasti s pomočjo pripravne knjižice te resnice sam pred oči stavlja, pretresuje, sebe dramati in v dobrem vterjuje.

Namen duhovnih vaj je torej ta, da človek svoj poklic, svoj cilj in konec, dobro premisli in spozna, da natančnije stan svoje duše pregleda, da tako sprevidi, koliko se je od svojega cilja, t. j. od Boga, oddaljil. Premišljevanje tega in drugih večnih resnic človeka nekoliko pretrese in zdrami, da sklene boljše in svetejše živeti. Blager mu, kedor večkrat v življenju, če je le mogoče, vsako leto, duhovne vaje opravlja! Na tak način pripravlja v svojem sercu vredno prebivališče Jezusu. Kaker snago ljubeči človek svoje poslopje, ki se s časom nasmeti in otemni, večkrat osnaži in pobeli, tako dela tudi verni kristijan sè svojim sercem, da postane vredno in dostojno prebivališče božje.

Premišljevanja, ki se v svetem času duhovnih vaj opravljajo, niso kar navadna

premišljevanja, ampak neki poseben venec premišljevanj, kaker jih je véliki prijatelj božji, sveti Ignacij Lojolski po posebnem navdihnjenju vredil.

Premišlujejo se sicer že znane večne resnice, ali to v posebnem redu. Za podlago vsem premišljevanjem stavi sv. Ignacij razmišljanje „o namenu človeka“, da svoj cilj in konec in važnost zveličanja spoznamo. Zato stoji tudi na čelu sledečih duhovnih vaj temu namenu primerno premišljevanje: „o važnosti zveličanja.“

Sv. Ignacij hoče, da se premišluje nadalje hudobija greha, ki nas od našega cilja in konca, od Boga in zveličanja, oddaljuje. Potem naj si predstavlja človek še nasledke in kazni greha: smert, sodbo in pekel.

V teku zlasti teh premišljevanj, ki so pripravne, da grešnika bolj pretresejo in mlačnega predramijo, treba je vest dobro izpraševati, da sprevidimo, koliko smo s pravega pota zašli. Pripravlja se ta čas na lepo in skesano, po navadi dolgo spoved, z mirnim, ne zmešanim, ponižnim in skesanim srcem, polnim strahu božjega.

Tem premissljevanjem sledi nadalje predstavlanje vsmiljenja božjega, katero nam dobri Oče nebeški po svojem Sinu skazuje. Namen teh premissljevanj je obuditi v grešnem sercu upanje odpuščenja in razsvetljenje duha, da zna človek v prihodnje svoje življenje bolje vravnati. Zgled nam je Kristusovo življenje. Premisljuje se tudi Zveličarjevo terpljenje in smert. — Ko grešnik v duhu svojega Zveličarja gleda, kako se za njega trudi, kako ga sè zgledom in besedo išče, kaker zgubljeno ovčico, kako za njega terpi in kri preliva; to vse obudi v grešnem sercu živo upanje, da je Kristus pripravljen skesanemu grešniku odpustiti; izvabi mu iz serca terden sklep, da hoče na dalje po zgledu Zveličarjevem lepo, krepkosto in spokorno živeti.

Ko je človek vse to dobro premislil in serce očistil, naj premissljuje slednjič o ljubezni Jezusovi, o sv. Rešnjem Telesu, o nebesih, o slavi božji in enakem, kar nas z Jezusom združuje.

Tak red premissljevanja se vjema s trojno potjo duhovnega življenja, kaker

jo imenujejo duhovni učitelji: prva je očiščevavna pot, druga razsvetljevavna, in tretja združevavna pot. Ta vspeh morajo tudi duhovne vaje obroditi. Človek naj se namreč najpred očisti, potem razsvetli in v dobrem vterdi, slednjič pa naj se v ljubezni z Jezusom združi.

Premišljevanja duhovnih vaj so torej tako vrejena, da naj bi se premišljujoči človek najpred greha in pogubljenja prestrašil, da bi nadalje upanje odpuščanja in razsvetljenje dobil in se slednjič v ljubezni z Jezusom zedinil. Strah božji naj tako obrodi pravo, čisto ljubezen božjo. —

O koristi duhovnih vaj in o duhovni samoti, ki je za nje potrebna, prav lepo piše sv. Alfons Ligvorski, rekoč :

„Veliko korist duhovnih vaj nam kažejo neizmerna spreobrnjenja in poboljšanja, katerih hočem nekaj navesti. P. Maffei pripoveduje o nekem duhovniku v Sijeni (na Laškem), ki je prav pohujšljivo živel. Slučajno pride v mesto neki misionar, da bi vodil tam duhovne vaje. Spotekljivec jih je tudi opravil; pa ne samo to, da si je resnice k sercu vzel in se

spovedal, ampak nekega dne stopi z ver-
vjo okoli vratu na pridižnico in prosi se
solznimi očmi odpuščenja. Vstopil je po-
tem v kapucinski red, kjer je sveto vmerl.
Na smertni postelji je pripoznal, da se za
vse dobro, kar ga ima na sebi, mora za-
hvaliti duhovnim vajam. — V Siciliji je
imel neki plemenitaš prav razuzdanega
sinu. Vse poskušnje, da bi ga na pravo
pot pripeljal, so bile zastonj. Slednjič od-
loči oče dati sinu na galejo, na ladjo,
kjer je moral sè sužnji priklenjen veslati.
Ta vbožec se je smilil nekemu pobožne-
mu redovniku, kateri ga obišče in sè svo-
jim prijaznim obnašanjem pregovori, da
naj na ladji sam večne resnice premišljuje
in prevdarja. Ko je mladenič to doveršil,
želi opraviti veliko spoved in potem je
svoje življenje popolnoma premenil, tako
da ga je oče zopet k sebi vzel in mu
svoje očetovsko serce odperl. — Neki re-
dovnik je svoj stan zelo zanemarjal in
prav slabo živel, tako da je bil drugim
bratom že neprenesljiv. Predstojniki mu
zapovedo, da mora opraviti duhovne vaje,
on se pa porogljivo šali ter pravi prija-

teljem: „Le deržite pripravljene rožne vence, da se me ž njimi dotaknete, keder se vernem (kaker se pobožni svetnikov dotikajo).“ Ali duhovne vaje so ga res spreobrnile, da je bil potem drugim v lep zgled, tako da so se tudi drugi te pobožnosti poprijeli. — Neki mladeniči so se svojim tovarišem, ki so mislili duhovne vaje opravljati, posmehovali; šli so ž njimi, ne zavoljo pobožnosti, ampak da bi se ž njimi norčevali. Pa kaj se zgodi? Premišljevanja so jih tako presunila, da so se nad grehi razjokali in svoje življenje poboljšali.

Naj ti zadostijo ti zgledi, dragi kristjan, da se prepričaš, kako koristne da so tedaj duhovne vaje. — Da jih pa visoko ceniti moramo, spodbuditi nas mora zgled mnogih svetnikov in svetih mož, kateri svoje spreobrnjenje in svetost ravno duhovnim vajam pripisujejo, kaker n. pr. sveti Karelj Boromejski, sveti Frančišek Saleški, Ludvik Granaški in drugi.

Sveti Aljfonz pravi nadalje, da čeravno so duhovne vaje vsakemu kristijanu koristne, so pa še posebno koristne tistim,

ki mislijo svoj stan premeniti. Kaker se bere, so bile tudi prvotno iz tega namena vpeljane.

Da pa božjega razsvetljenja deležni postanemo, potrebno je Bogu se približati: „Pristopite k njemu in bote razsvetljeni“, pravi David (Psal. 33, 6.). Sveti Avguštin pa piše: „Kaker naše oko sonca ne vidi, če žarki do njega ne pridejo, tako ne moremo tudi mi božje svetlobe videti, ako nas Bog sam ne razsvetli.“ To razsvetljenje pa se dobiva v duhovnih vajah, ker tedaj se približamo Bogu, on nas pa razsvetljuje. — V času duhovnih vaj naj se tedaj človek koliker more od sveta odterga in edino le z Bogom peča. Bog govori tedaj z nami z razsvetljenjem, mi se pa pogovarjamo ž njim s premišljevanjem, obujanjem dobrih občutkov ali djanj ljubezni, kesanja nad grehi, sè zaterjevanjem, da mu hočemo v prihodnje zvestejše služiti, in s prošnjami, da naj nam svojo voljo razodene in naše sklepe poterdi.

Kedor hoče torej z boljim vspehom duhovne vaje opraviti, naj si poišče sa-

moten kraj. Bog govori gotovo v tem, ki ga išče, ali on ne govori mej svetnim šumom. Potrebna je torej samota in mir. Zato je vabil sv. Vincencij Pavljanski ob času misijonov vedno poslušavce, da naj bi v kakšnem samotnem kraju duhovne vaje opravljali. — Nekedaj je rekel Gospod sveti Tereziji: „O kako rad bi govoril z marsiketerimi dušami; ali svet dela toliko šuma v njih sercih, da ne morejo slišati mojega glasu. O da bi se hoтеле vsaj nekoliko od sveta odtergati.“ — Zato so zapuščali svetniki očetovske hiše in domovino, ter so se v puščave ali pa samostanske celice skrivali, da bi tam Boga našli in njegov glas slišali. Sv. Evherij pripoveduje, da je nekedo iskal tak kraj, kjer bi Boga našel. Posvetoval se je o tem z nekim duhovnim učiteljem, kateri ga odpelje v neko samoto rekoč: Tu je kraj, kjer se Bog najde. — Sv. Bernard pravi, da je Boga bolj spoznal pod hrasti in bukvami, kaker pa iz učenihi knjig.

Posvetni ljudje se radi zabavljajo v društvu prijateljev; svetniki ljubijo pa

nasprotno samotne kraje, gozde in votline, da tam osamljeni z Bogom občujejo, kateri se v samoti z dušami prijazno razgovarja, kaker prijatelj s prijateljem. „O samota — zdihnil je sv. Jeronim, — o samota, kjer se Bog sè svojimi tako zaupljivo bavi in pogovarja!“

Sv. Alfonz piše nekemu mladeniču (iz katerega pisma je ta njegov nauk posnet): „Hotel sem Vam vse to pisati, da bi Vam vdihnil ljubezen do svete samote, ker upam, da si ne bote v duhovnih vajah, ki jih mislite opravljati, glave razbijali, ampak Bog Vam bo dal okusiti toliko duhovno sladkost, da Vas bode ljubezen do duhovnih vaj tako prevzela, da jih bote vsako leto opravljali.“

Kralj David, od posvetnih skerbi že ves omamljen in vtrujen, si želi peroti, da bi mogel sè sveta zleteti in kaj miru najti: „Kedo mi da peroti, kaker golobu, da bi zletel in počival.“ (Psal. 54, 7). Ker pa ni mogel telesno sveta zapustiti, prizadeval si je vsaj včasih od vladarskih skerbi in opravil odtergati se, da se je mogel v samoti z Bogom baviti. Tako

je našel njegov duh miru : „Glej daleč sem zbežal in ostal v puščavi.“ (Psl. 54, 8). Tudi Jezus Kristus, kateri ni samote potreboval, da bi v Bogu zbran ostal, se je vender v samoto podajal, da bi nam dober zgled zapustil. Sv. evangelij namreč pravi : „In keder je bil množice odpustil, šel je na goro sam molit.“ (Mat. 14, 23). „On pa se je ognil v puščavo in je molil.“ (Luk. 5, 16). Želel je, da naj tudi njegovi učenci odpočijejo v samoti od truda, rekoč : „Pojdite na stran v samotnen kraj in si malo odpočite.“ (Mark. 6, 31.) S tem nas je hotel Jezus prepričati, da se duh celo pri duhovnem delu vtrudi in opeša, zato ga je treba v samoti okrepčati.

Posvetni ljudje, ki so vajeni mej veseljami in zabavami živeti, mislijo da mora biti ta samota strašno dolgočasna. Res je dolgočasna grešniku, kateri ne išče Boga, ker v samoti se mu vest zdrami in ga počne zbadati, mej svetom si jo z opravili in zabavami vdušuje. Kedor pa Boga išče, njemu ni samota dolgočasna, ampak polna veselja in zado-

voljnosti. Morebiti bi kedo vgovarjal, kako da je vender mogoče vesel biti v samoti brez vsake zabave? Sv. Bernard tako-le odgovarja: „Tisti ni sam v samoti, kateri tam Boga išče. Bog sam ga tjakaj spremi in da mu veči zadovoljnost, kaker ke bi bil v družbi najmenitniših svetnih velikašev. — Jaz nisem bil nigdar menj osamljen, — pravi nadalje sv. Bernard, — kaker ravno tedaj ko sem bil sam.“

Čeravno bi ne bilo v samoti druge tolažbe, kaker ta, da spoznavamo večne resnice, že to samo jo stori zaželeno. Ker če tiste resnice, ki se tičejo Boga in božjih reči, spoznamo, nam to nasiti duha bolj, kaker posvetna učenost, ki ga zadovoljiti ne more, ker je samo slepota in prevara. — Tukaj spoznavamo čisto resnico sv. vere, veliki pomen večnosti, gnjusobo greha in vrednost milosti božje, ljubezen božjo do nas, nečimernost posvetnih dobrot in slepoto tistih, ki večne dobrote zgublajo, zato da si kaj posvetnega blaga pridobijo in se tako v večno terpljenje pogreznejo. Pazljivi pogled teh

resnic nam obudi v sercu terden sklep poboljšanja, in tako se odločimo posluževati se za to zdatnih pripomočkov. Človek se odterže od pozemeljskih nagnjenj, združi se z Bogom v molitvi in s hrepenenjem, da bi popolnoma njegov postati mogel; daruje se mu samega sebe in obuja v sercu djanja kesanja, ljubezni in vdanosti v voljo božjo. Na tak način se povzdigne naš duh v višave nad pozemeljske stvari, ketere se mu vse nič zdijo, in spozna, da je človek za nekaj blažjega in vzvišenišega rojen.

Gotovo je, da je človek ves drugi, ko duhovne vaje doverši, kaker tedaj, ko jih je začel (če jih je le prav opravljal.) Sv. Janez Krizostom pravi: „Odtegnite se v samoto, to je veliki pripomoček svetosti.“ — Tako piše sv. Alfonz o koristi duhovnih vaj in o duhovni samoti.

Dobro opravljanje duhovnih vaj zahteva torej samoto in popolno odterganje od svetnih opravil in sveto molčanje, da je človek bolj v Bogu zbran; to je zelo potrebno.

Redovna oseba v samostanu si lahko

tako samoto in tihoto napravi in od opravil za nekoliko časa odterže. Težje je to svetnim osebam, pa vendar naj se tudi svetni človek vsaj za nekaj časa osami in od navadnih domačih opravkov odterže. Če pa ni mogoče popolnoma po pravih duhovne vaje opravljati, naj stori človek vsaj koliker more; bolje je nekaj kaker nič. Nikar pa ne zabi, pobožna duša, čeravno si mej svetom, ta čas koliker le moreš sveto molčanje gojiti. — Opravljaj tedaj duhovne vaje, kaker ti okoliščine dopuščajo. Kedor ima resnično željo po tem, njemu tudi Bog pomaga. Komur je res zveličanje pri sercu, ta si zna že pomagati. Ljubezen do Boga in lastnega zveličanja je znajdljiva, da si človek tudi doma mej družino samote in miru poiskati zna, vsaj koliker more.

Taki, ki se popolnoma v samoto podati ne morejo, naj poslušajo nauk sv. Frančiška Saleškega o duhovni samoti. Tako-le piše on v svoji Filoteji:

„Spominjaj še čez dan, kolikerkrat ti je mogoče, pričujočnosti božje . . . Premisli, kaj Bog dela in kaj ti delaš; vi-

dela boš, Bogomila, da je njegovo obličje vedno na te obrnjeno, in da te z neizrečeno ljubeznijo gleda . . . Ptice imajo svoja gnjezda, jeleni svoje goščave; tako si morajo izbrati tudi naša serca kako zavetje, na Goljgoti, ali v ranah našega Izveličarja, ali pa kje drugje blizu njega . . . Ne pozabi torej večkrat zbežati v samoto svojega serca, čeravno si po zunanjem mej ljudmi in pri delu. Množica, ki te obdaja, ne more kaliti te notranje samote, ker tvojega serca obdati ne more, čeravno obdaja tvoje truplo; tvoje serce je vendar le samo v pričujočnosti edinega Boga.

Sveti Katarini Sijenski so vzeli stariši čas in kraj za molitev in premišljevanje; Bog ji je pa vdihnil misel, da naj si napravi v sredi svojega serca molitveni hramič, v keterega bi mogla vsaj v duhu pribežati mej vsemi svojimi opravili in se tam izročevati sveti samoti. In ker je ona to zvesto opravljala, zato jej ni bil nadležen svet sè svojim zalezovanjem; saj se je zaperla v svoj notranji hramič in tam se je tolažila sè svojim nebeškim

ženinom. Včasih je svetovala tudi svojim duhovnim hčeram, naj si sezidajo v svojih sercih skrito izbico in naj v njej prebivajo. — Pokliči tedaj tudi ti svojo dušo večkrat v notranji kraj svojega serca.“ — Tako uči sveti Frančišek Saleški svojo Bogomilo.

Prav mičen glede tega je tudi nauk našega svetega Očeta Frančiška Asiškega, kateri pravi: „Kjerkoli se znajdemo in hodimo, vedno celico seboj nosimo. Brat život je naša celici in duša je puščavnica, ketera v celici prebiya, da Boga moli in o njem premišljuje. Če torej duša ne ostane mirno v celici, malo pomaga redovniku zidana celica.“

Kedor želi lepo in vspešno duhovne vaje opraviti, mora si mej letom tudi primeren čas odbrati. Ljudem, ki mej svetom živijo, menda bi najlaglje bilo v adventu ali pa v štiridesetskem postu te pobožnosti se lotiti. Tedaj ni še toliko opravkov in ta čas je nekam bolj resen in svet, res kaj pripraven za to. Sicer naj si pa človek pomaga, kaker zna in more, da le duhovne vaje prav opravi. —

Pri duhovnih vajah je potrebno posluževati se kakšne za to pripravne knjižice. Lehko se poslužiš teh premišljevanj sv. Alfonsa, ali pa drugih pripravnih za to, kaker bolj tvoji notranjosti vgaajajo, samo da namen dosežeš.

Glede načina sledečih premišljevanj pravi sv. Alfonz, da jih ni hotel spisati v podobi govora ali razprave, „ampak — pravi sam — kar naravnost večne resnice pred oči postavljam z vednim obračanjem na se in z obujanjem pobožnih občutkov.“ Pervotnim takim osmim njegovim premišljevanjem dodanih je še drugih sedem njegovih koliker mogoče tako vravnanih. — Sestavljena pa so ta premišljevanja tako, da so kaj pripravna, ako želi kedo duhovne vaje sam za se opravljati.

Po nauku svetega Alfonsa so v premišljevanju lahko pri tistem odstavku dlje časa pomudiš, kjer si bolj ginjen, ali kateri te bolj veže in kjer duša več hrane nahaja. Le pri tem ostani, dokler je duši drago, nič ne de, ako tudi celega premišljevanja ne prečitaš; namen si že dose-

gel, namreč serce si vnel in voljo nagnil, da zdihuje in dobre sklepe dela. To je namen premišljevanja, katero je takrat dobro opravljeno, ko je združeno z molitvijo in dobrimi sklepi, ne pa če se je samo prečita, če je potem še tako dolgo.

„Duhovnih vaj ne začenjaj sè željo po duhovni sladkosti in občutljivi pobožnosti, ampak edino le s tem čistim namenom, da bi mogel spoznati in storiti, kar Bog od tebe želi. Ako se s takim namenom duhovnih vaj lotiš, tedaj te bode Bog razsvetlil in ti ljubezen vnel, čeravno morebiti pri tem samo suhoto in zopernost občutiš. Koliker zvestejši ostaneš v duhovni suhoti, toliko obilniši bodo milosti, s katerimi obdarovana bo tvoja duša duhovne vaje končala.“

Sledeča premišljevanja, kaker rečeno, so bolj posameznim osebam namenjena, pa vendar mislimo, da se lahko tudi pri skupnih duhovnih vajah porabiti dajo. To je kaj lepo in hvalevredno, ako bi se pobožni kristjani dogovorili, da bodo skupno duhovne vaje opravljali. Zelo primerno bi bilo to zlasti za ude „tretjega reda“

ali pa katere druge bratovščine, da bi se vsaki dan k premišljevanju skupaj shajali, ako mogoče pod vodstvom kake duhovne osebe; ako ne, naj si pa izbero keterega, da bode iz kakšne primerne knjižice dotična premišljevanja glasno bral in tudi druge molitve vodil. — Kedor pa tako v skupščini premišljevanje bere, naj bere počasi in s prestanki, da bode vsakemu mogoče svete resnice bolje premisliti in v serce vtisniti. — Ko tako počasi čitanje konča, naj ostane cela družba nekoliko časa mirna, in naj prebrane resnice natančniše premišljuje po zgledu, kaker je bilo pred povedano.

Lepo bi bilo, da bi se tudi druge ta čas navadne pobožnosti skupno opravljale, kaker n. pr. „obiskovanje presvetega Rešnjega Telesa“, „rožni venec“ in druge.

Takim pobožnim skupščinam gotovo ne bi Bog svojega blagoslova odrekel, saj pravi Jezus sam, da kjer sta dva ali trije v njegovem imenu zbrani, tam je on mej njimi.

Mislimo, da bi tudi posamezne dru-

žine, vsaj koliker toliko, lahko doma skupno duhovne vaje opravljale. Družinski očetje in matere naj pomislijo, ali bi ne bilo morebiti mogoče v pozimskem času pod njih vodstvom zjutraj in zvečer nekoliko večne resnice premišljevat in se sploh nekoliko dni bolj zbrano v Bogu zaderžati? Nad take družine bi Bog gotovo obilnost svojega blagoslova izlil ter jih z milostmi obogatil.

Koliko dni je pa treba duhovne vaje opravljati? Najbolje bi bilo celih osem dni v duhovni samoti ostati. Če je to težko, naj se skerči čas po okoličnostih, ali manj kaker v treh dneh pač ni mogoče vse v redu opraviti. — Kaj več časa bi svetovali tistim, ki se ne morejo tako popolnoma od domačih opravkov odtergati. Taki naj si pa vsaki dan po nekoliko časa za dušni mir prideržijo.

Vsaki dan premišljuj dvakrat ali trikrat. Razdeli si potem primerno premišljevanje. Ako samo tri ali štiri dni duhovne vaje opravljaš, porabi za to prvih sedem premišljevanj in enajsto. Ako pa dlje časa premišljuješ, lahko porabiš še

kaj družih, ki smo jih prvotnim osmim za to pridružili. — Sicer ni pa nihče samo na to knjižico navezan; kaker rečeno, se lahko tudi katere druge poslušiš, samo da namen dosežeš.

Duhovne vaje potrebujejo tudi lep dnevni red. Primerno si razdeli čas po okoličnostih. Čas duhovne samote je čas duhovnih opravkov, druga dela naj tedaj po mogočnosti prenehajo. Premišljevanja opravljaj ob določenih urah, vsaj po pol ure. Po premišljevanjih izprašuj svojo vest, čitaj iz kakšne duhovne knjige. Potrebno je ta čas tudi kaj več moliti. Duhovno branje in molitev je v času duhovnih vaj koristno, da se duh nekoliko od premišljevanja odpočije. Primerne knjige za tako čitanje so n. pr.: „Kristusovo življenje in smert“, „Tomaž Kempčan“, in posebno še „Življenje svetnikov“ — zlasti spokornikov. — V cerkvi se rad zadržuj, ako je le mogoče bodi vsaki dan pri sv. maši in zraven tega obišči tudi če moreš presv. Rešnje Telo.

Poglavitni namen duhovnih vaj je pa naše p o b o l j š a n j e. Poboljša se pa lah-

ko pravični in grešnik, ta naj se spokori, pravični pa naj se v svetosti še bolj vterdi in napreduje. — Premišljevanja, molitev, duhovno branje, in vse so samo sredstva ali pripomočki za dosego pravega namena. To vse napeljuje človeka, da premisli svoj dušni stan, da sprevidi, koliko je od pravega cilja in konca zašel, kako nevaren da je grešni stan in kako strašno pogubljenje. To vse obudi v človeku sklep poboljšanja in pravega kerščanskega življenja. Začetek poboljšanja pa je lepo in skesano opravljena sveta spoved, navadno generaljna spoved, o kateri stojijo v tej knjižici neke male opazke. — To je še le začetek poboljšanja, s tem se posterže stari kvas in sklene se v prihodnje bolje živeti in stanoviten ostati. — V času duhovnih vaj se ima priložnost natančnije svoje dušne slabosti in nevarnosti premisliti in opazovati, ketere priložnosti, ketere strasti, kakšni grehi so nam bolj nevarni, ali nevošljivost, ali lenoba, ali jeza ali kaj drugega. Proti takim slabostim odloči kristjan posluževati se potrebnih pripo-

močkov, molitve, zatajevanja, svetih zakramentov. in drugih. Terdne sklepe je pa treba tudi djansko izverševati. Da se tega mej letom laglje domišliš, si jih lahko tudi skrivno zapišeš.¹⁾ Pri vsem tem pa prosi sv. Duha in presveto Devico Marijo za pomoč in razsvetljenje, da boš znal prave sklepe storiti in jih tudi zverševati.

---

¹⁾ Primerno berilo za dobre sklepe obuditi je v dodatku zadaj, zlasti o „čednostih in pripomočkih ohraniti se v stanu milosti božje.“

Nauk

o mesečnem pripravljanju na smert.

Duhovne vaje, o katerih je bilo do tukaj govorjenje, opravljajo se navadno po enkrat, pa tudi večkrat lahko mej letom. Zraven teh duhovnih vaj priporočajo nam pobožni in od Boga razsvetljeni duhovni učitelji še neko slično in pogostnišo pobožnost, in ta je, da se vsaki mesec enkrat za smert pripravljamo. Ker je pa sledeča knjižica tudi za to pobožnost pripravna, naj sledi nekoliko besedi o tem važnem opravilu.

Sveti Leonard Portomavriški pravi: „Najimnitniše djanje kerščanske previdnosti, kaker se meni zdi, je to, da se pripravljamo storiti dobro zadnji korak, — namreč v večnost, — ker če takrat stopnjo zgrešimo, se ta pogrešek nigdar več popraviti ne da. Že sama misel na to tako veliko nevarnost pretresla je najimnitniše osebe — stebre sv. cerkve,

napolnila je samostane z redovniki in puščave s puščavniki, ker od tega je odvisno neprecenljivo opravilo našega večnega zveličanja. — Ako želiš to srečno izveršiti, stori to-le: najprej se priporočuj Bogu, da zadobiš to neprecenljivo milost, sv. stanovitnosti, ki presega vse druge milosti. Zato prosi pogostoma pomoči božje in ponavljaj vedno ta sveti zdihljaj: „Moj Jezus, usmiljenje“¹⁾, da ko se ga tako privadiš izgovoriti večkrat v življenju, ga tudi na smertno uro izgovoril bodeš.

Poslužuj se drugič še te-le umetnosti, izberi si namreč en dan v vsakem mesecu, keder si od opravil bolj prost. Posveti ta celi dan temu svetemu opravilu, to je, uči se dobro vmreti.“

Tako podučuje sveti Leonard redovne osebe, kar pa vsem velja, ter jim podaje tudi lep dnevni red za to. — Neki pobožen mašnik priporoča pa sledeča duhovna opravila za ta dan, ki so vsem primerna:

1) Zderži se določeni dan koliker mogoče vseh nepotrebnih opravil, raztre-

¹⁾ Odpustek 100 dni. P. Pij IX. 1857

senosti in razveseljevanja, ter se pečaj v tihi samoti sè zveličanjem svoje duše.

2) Izprašaj dobro svojo vest, vsaj od pretečenega meseca naprej. Resno prevdari, ali si v stanu božje milosti, ali si kaj bolj goreč, kaker prej, ali ako si mlačniši. Poglej zlasti, ako si svoje glavne pogrške kaj popravil, ali si svoje stanovske dolžnosti natančno spolnjeval, ali si čas dobro porabil, ali si se lepo in dobro spovedoval, i. t. d.

3) Skleni terdno in posebej v tem ali onem poboljšati se, ogibati se te ali one grešne priložnosti in nevarnosti odstraniti, poprijeti se teh ali onih pripomočkov za dosego čednosti.

4) Prosi Boga za srečno smert, — kaker je bilo že pred opomnjeno, — in priporoči se za pomoč preblaženi Devici Mariji, svetemu Jožefu, sveti Barbari in drugim pomočnikom. — Vse to skleni s prav skesano sveto spovedjo in s ponižnim prejetjem presvetega Rešnjega Telesa.

Glede te svete spovedi in svetega obhajila pravi sveti Leonard: „Spovej se tako, kaker da bi bila ta spoved zadnja

tvojega življenja. Zatorej obudi nenavaden kes nad svojimi grehi. Misli si, kaker da bi moral kmalu stopiti pred sodnji stol božji in dati odgovor za vse svoje pomanjkljivosti, katerih se misliš obtožiti namestniku božjemu. Čeravno si se jih že drugekrati spovedal, obudi stud vsaj nad poglavitnimi. Obtoži se pa splošno vseh in imej stud nad grehom bolj kaker nad vsakim drugim zlom, ker greh žali Boga, največi dobroto. Ob enem obudi terden sklep poboljšanja, zlasti pa glede tiste slabosti, ketera te bolj premaguje.

Za sveto obhajilo se pripravljaj nenavadno lepo, kaker da se imaš obhajati v podobi popotnice na smertni postelji. Počasti v presvetem zakramentu tistega Boga, keterega upaš gledati in častiti od obličja do obličja v večnosti v svetem raji. Daruj mu svoje življenje s tem, da se mu izrečeš pripravljenega umreti, kederkoli mu je drago; naj ti samo pomaga srečno storiti tisti veliki korak; takrat boš najbolj potreboval njegove pomoči.“

Ta lepa vaja, z dobro voljo in pravo željo opravljena, — obrodi plemeniten sad.

Iz sadu se pa drevo spozna. Vsi moramo podobni biti sadnim drevesom na božjem vertu. Gorje neplodnemu drevesu, ker takemu žuga Gospod v svetem evangeliju. — Poglavitni sad pobožnega pripravljajna na smert pa je najprej strah božji, ki je začetek modrosti. — S to pobožnostjo se človek spodbuja nadalje k upanju in ljubezni božji, ker Bog noče smerti grešnika, ampak da se spokori in da živi. — Tako se nauči človek ceniti vrednost časa, ki ga je prej tako lahkomisljeno tratil. Na tak način se loti potem z večo gorečnostjo popravljati, kar je zamudil, in delati, dokler je dan, da ga ne prehiti noč, ko ne bo mogoče več delati in si kaj za nebesa zaslužiti. — Kedor se tako na smert pripravlja, se ne bo kesal na smertno uro.

Kratek nauk sv. Alfonsa

o premišljevanju.

Premišljevavna molitev obstoji iz treh delov, kateri so: priprava, premišljevanje in sklep.

Ko se pripravljáš obudi vero v pričujočnost božjo, djanje ponižnosti s kratkim djanjem kesanja in prosí razsvetljenja. Vse to tako-le stori:

a) Moj Bog, verujem, da si tukaj pričujoč; molim te iz vsega serca.

b) O Gospod, zavoljo mojih grehov moral bi jaz že v peklú goreti. O neizmerna dobrota, kesam se iz vsega serca, da sem te razžalil.

c) Moj Bog, zavoljo Jezusove in Marijine ljubezni te prosim, razsvetli me v tej molitvi, da mi bode koristna.

Izmoli potem eno „češčenamarijo“ na

čast prečiste Device Marije, da ti izprosi razsvetljenja. Ravno tako en „Čast bodi Bogu . . .“ in priporoči se s tem svete-
mu Jožefu, angelju varihu in svojemu pa-
tronu. Vse to pa zmoli pazljivo in na
kratko, in potem se loti koj premišljevanji.

Pri premišljevanju se poslužuj vedno
kakšne knjige, vsaj v začetku (ko nisi
še tako vajen) in vstavljaljaj se pri tem,
kar te bolj miče. Sveti Frančišek Saleški
pravi, da je treba posnemati bečele, ketere
se pri cvetlici toliko časa vstaljaljajo, do-
kler na nji kaj medu nahajaljajo, in potem
zletiljajo na drugo. — Opomniti je treba,
da ima premišljevanje trojni sad:

Pervič Obujanje dobrih občut-
kov, molitev in sklepov. V tem ob-
stoji korist premišljevanne molitve. Ko si
torej premislil kakšno večno resnico in
ko ti je Bog k sercu govoril, moraš tudi
ti z Bogom govoriti, najprej z dobrimi
občutki ali zdihljalji, naj bode že z obu-
janjem djanjaljaja vere, ali zahvale, ponižno-
sti, ali upanja. Pred vsem pa ponavljaljaj
(v zdihljaljalji) obujanje djanjaljaja ljubezni in
kesanja. Sv. Tomaž Akvinski pravi, da

nam vsaki zdihljaj (ali djanje) ljubezni zasluži milost božjo in nebesa. To doseže tudi djanje kesanja. — Zdihljaji ali djanja ljubezni so taki-le: „Moj Bog, ljubim te bolj kaker vse stvari! V vsem hočem spolniti tvojo sveto voljo. Radujem se, da si neizmer-no srečen“ — in enaki. Djanje kesanja zadostuje, ako je tako-le obujaš: „Neskončna dobrotā, žal mi je, da sem te razžalil.“

Drugič. Pri premišljevanju moli in prosi Boga razsvetljenja, ponižnosti, ali pa katero drugo čednost, srečno smert in večno zveličanje. Pred vsem pa ga prosi njegovo ljubezen in sveto stanovitnost. — Ako bi pa dušo napadla velika suhota, dovolj je da ponavljaš take-le zdihljaje: „O Bog, pomagaj mi! Gospod vsmili se me! Moj Jezus, vsmiljenje!“ — Ako bi tudi družega ne delal, kaker samo to, molitev bo izverstna.

Tretjič. Predno premišljevanje končaš moraš napraviti kakšen poseben sklep, kaker n. pr., da se hočeš ogibati kakšne slabe priložnosti, da hočeš radovoljno pre-

našati nadležnost ketere osebe, da hočeš odstraniti kakšen pogrešek, ali pa kaj enakega, (za kar se čutiš navdihnjenega).

Premišljevanje skleni tako-le: *a)* Zahvali Boga, za podeljeno razsvetljenje. *b)* Odloči se spolnjevati storjene sklepe. *c)* Prosi Boga ljubezni do Jezusa in Marije in pomoči, da bi mogel storjene sklepe spolnjevati. — Končaj premišljevanje molitev s priporočenjem duš v vicah, cerkvenih poglavarjev, grešnikov, starišev ali sorodnikov in prijateljev z enim očenašem in češčenomarijo. Sveti Frančišek Saleški priporoča, da si zapomni kak poseben izrek ali misel, ki si jo v molitvi imel, da se tega večkrat čez dan domišliš.

Molitev pred duhovnimi vajami.

Presveta Trojica, Oče, Sin in sveti Duh, jaz vbogi grešnik namerjavam lotiti se prevažnega in za moje zveličanje prekoristnega opravila, posvetiti se namreč nekoliko dni popolnoma božji službi; zato ponižno pri tebi pomoči iščem in prav serčno za njo prosim. V poveličanje tvoje slave in da svoje življenje poboljšam, sklenem znebiti se za nekaj dni nepotrebnih posvetnih misli in skerbi, tih, molčeč in v duhu zbran biti, bolj goreče moliti in premišljevati, koliker mogoče pobožno pri sveti maši biti in se za lepo spoved in sveto obhajilo pripravljati. To vse pa z najčistejšim namenom storiti želim in s tako gorečnostjo,

kaker so tudi svetniki duhovne vaje opravljali. — Posnemati hočem mir in samoto Jezusovo, ki je trideset let tiho in zbrano živel in štirideset dni sam v puščavi prebil. — Da bom pa mogel tako svojega Zveličarja in njegove ljube svetnike posnemati in se v samoti okoristiti, zato prosim tebe, Oče nebeški, za potrebno milost, prosim tudi tebe, o Jezus, za pomoč, in tebe, sveti Duh, za razsvetljenje. Sè vso ponižnostjo in zaupanjem se zatekam tudi k tebi, o prečista Devica Marija, pribežališče grešnikov in upanje naše. Priporočam se tudi tebi, o moj angelj varih, in vsem svetnikom, zlasti tistim, ki so mi za pomočnike dani. Pomagajte mi, vi presrečni nebeški prebivavci, in izprosite mi od Boga milost omehčanja mojega terdega serca, razsvetljenja mojega temnega raz-

uma in vterjenje moje šibke volje, da svoje življenje poboljšam in na pravo pot zveličanja stopim. V imenu božjem, in v imenu vsega nebeškega dvora, na čast in slavo božjo, za moje in vseh vernih zveličanje hočem to pobožnost začeti, terdno sklenem jo tudi zvesto opravljati in z božjo pomočjo srečno izveršiti. Za to milost se še posebe k tebi obrnem, tolažnik sveti Duh :

1. O pridi stvarnik, sveti Duh,
Obišči duše svojih vseh,
Napolni z višnjo milostjo,
Ketera vstvaril serca si.
2. Ki ti je tolažnik ime,
Najvišjega Boga poklon,
Ljubezen, ogenj, živi vir,
Duhovno pomaziljenje.

3. Daru sedmeroverstnega,
Desnice perst Očetove,
Očetova obljuba tí,
Bogáteč gerla z góvorom.

4. Užgi počutkom luč svitló,
Ulij ljubezen v serca nam,
Slabost telesa našega
Z močjo krepčaj nevpehavno.

5. Poženi proč sovražnika,
Podeli stanoviten mir,
Da, ti ko tako vodiš nas,
Izognemo se škode vse.

6. Po tebi da spoznamo, daj,
Očeta in Sina božjega,
Daj v tebe tudi obeh Duha
Da vérujemo vsaki čas.

7. Bogu Očetu bodi čast,
In njega Sinu edinemu

In Duhu tolažitelju
Sedaj in v vekov veke vse. Amen.

Ÿ. Pošlji Duha svojega in vstvarjeni bodo.

R). In prenovil boš obličje zemeljsko.

MOLIMO.

O Bog, ki si serca vernikov po razsvitljenju svetega Duha učil, daj, da ravno v tem duhu, kar je prav spoznamo in se njegove tolažbe vedno veselimo. Po Kristusu, Gospodu našem. — R). Amen.

Molitev

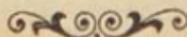
pred vsakim premišljevanjem.

Moj Bog, verujem, da si tukaj pričujoč; molim te iz vsega serca.

O Gospod, zavoljo mojih grehov bi moral jaz že v peklu goreti. O neizmerna dobrotā, kesam se iz vsega serca, da sem te razžalil.

Moj Bog, zavoljo Jezusove in Marijine ljubezni te prosim, razsvetli me v tej molitvi, da mi bode koristna.

*Izmoli eno „češčenamarijo“, in „čast bo-
di Bogu . . . .“ in priporoči se s tem D.
Mariji in sv. Jožefu, priporoči se tudi an-
gelju varihu in svojemu patronu. — Kako
se moraš pa zaderžati po premišljevanju,
o tem glej „nauk o premišljevanju“.*

PREMIŠLJEVANJA.

I. Premišljevanje.

O važnosti zveličanja.

Mej vsemi opravili ga ni važnišega, kaker je skerb za naše večno zveličanje. Od tega je odvisna ali naša večna sreča ali pa naše večno pogubljenje.

„Le eno je potrebno.“ — Ni potrebno, da obogatimo, da časti dosežemo in zdravje, pač pa da se zveličamo. S tem edinim namenom nas je Bog na svet postavil. Gorje nam, ako svoj cilj zgrešimo.

Sv. Frančišek Ksaverij pravi, da je na svetu eno samo dobro, in to je naše zveličanje, — in eno samo zlo,

in to je naše pogubljenje. Kaj zato, ako smo vbogi, zaničevani in bolni? Ako se zveličamo, srečni bomo na vekomaj. Nasprotno pa, kaj nam bo pomagalo, ako bi bili knezi in vladarji, če se pa pogubimo, ter na veke nesrečni postanemo?

O moj Bog, kaj bo z menoj? Mogoče je, da se zveličam, ali mogoče je tudi, da se pogubim. Ako je tedaj mogoče, da se pogubim, zakaj se pa ne odločim še bolj Boga okleniti se?

Moj Jezus, vsmili se me. Premeniti hočem svoje življenje. Daj mi svojo pomoč. Ti si vmerl, da bi me zveličal, — in jaz naj bi se pa pogubil? Ali smo morebiti že zadosti storili za zveličanje? Ali smo že gotovi, da ne pridemo v pekel? —

„Kakšno menjo bo človek dal za svojo dušo?“ (Mat. 16, 26). Ako se

duša pogubi, s čim je mogoče tako zgubo nadomestiti? Koliko so svetniki storili, samo da so si večno zveličanje zagotovili! — Koliko kraljev in kraljic je zapustilo svoja kraljestva, ter se zaperlo v samostane! — Koliko mladeničev je zapustilo svojo domovino, ter šlo v puščavo! Koliko devic se je odpovedalo imenitnim ženitvam, da bi le edino za Jezusa živele! Kaj delamo pa mi?

O Bog, koliko je storil Jezus za naše zveličanje! 33 let je preživel v znoju in težavah, daroval je za nas svojo kri in svoje življenje, — in mi naj bi se pa pogubili? —

O Gospod, zahvalim te, da me nisi s tega sveta poklical, ko sem bil v tvoji nemilosti. Ako bi bil tedaj vmerl, kaj bi bilo z menoj skozi celo večnost?

„Bog hoče, da bi se vsi ljudje zveličali“. (Tim. 2, 4). Ako se pogubimo bomo sami krivi; in to bi bila naša največa martra v peklu. Sv. Terezija pravi, da še zguba kake malenkosti, kake obleke ali kakega perstana, neznosljivo peče, ako se po lastni nemarnosti zgubi. Kaj morajo pa šele pogubljeni terpeti zato, ker so svojevóljno zgubili vse, dušo, raj in Boga! — Gorje meni, smert se bliža in kaj sem storil za svoje zveličanje? — O moj Bog, koliko let bi po pravici lahko že v peklu gorel, kjer se ne bi mogel več kesati in ne ljubiti te! — Zdaj pa, ko to še morem, se kesam in te ljubim.

Kaj, ali hočemo čakati še, da pojedemo s prekletimi jokati: tedaj smo zabredli; za nas ni in ne bode na vekomaj več pripomočka?

Vsak drugi pogrešek se da na tem svetu še popraviti; zguba duše pa je nepopravna pomota. — Koliko pripomočkov in težav se poprimejo ljudje, samo da si kakšen dobiček, kakšno čast ali veselje zagotovijo. Kaj se stori pa za dušo? Kaker da bi bila zguba duše tako majhina zguba. Kako skerbimo, da si časno zdravje ohranimo! Najboljši zdravniki se iščejo, najboljša zdravila in najvgodniši zrak; — za večno zveličanje pa, o kaka nemarnost!

Moj Bog, nigdar se nočem več tvojemu klicu vstavljati. Kedo ve, ali niso morebiti te besede, ki jih zdaj berem, zadnji klic za me?

Mogoče je, da se na vekomaj pogubimo — in vendar ne trepečemo? In še odlašamo popraviti svojo neredno vest?

Pomisli, koliko milosti ti je že Gospod podelil, da bi se zveličal. Dovolil je, da si bil rojen v naročju sv. cerkve, od pobežnih starišev; morda te je tudi iz sveta iztergal ter te postavil v svojo hišo. Koliko dobrih pripomočkov ti je dal, da bi se posvetil: pridige, voditelje, dobre zglede bratov! Koliko razsvetljenja ti je dodelil, kolikokrat te je ljubeznjivo klical ob času duhovnih vaj, v molitvi in pri sv. obhajilu! — Koliko vsmiljenja ti je izkazal, koliko časa te je čakal in kolikokrat ti je že prizanesel! To vse so milosti, katerih mnogim drugim dušam ni podelil.

„Kaj bi bil imel svojemu vinogradu še storiti in nisem storil?“ (Iz. 5, 4). Kaj več bi bil moral še za tvojo dušo storiti — govori Bog, da bi videl dober sad? Toliko let si

vže na svetu, in kakšen sad si mi obrodil?

Ako bi nam bilo dovoljeno, da si sami izberemo pripomočkov za zveličanje, ali bi si mogli izbrati gotovih in lahkejših? Gorje nam, ako se s tolikimi milostmi ne okoristimo; storile nam bodo našo smert še nesrečnišo.

Da se zveličaš, niso potrebna zamaknjenja in prikazni, zadostijo že sami tisti pripomočki, ki nam jih sv. vera in stan ponuja. Rad moli, zlasti rad premišluj, zatajuj se, spolnuj vodila tudi v najmanjših rečeh in tako postaneš svet.

O moj Bog, toliko let sem že na svetu, ali koliko sem si do zdaj pridobil? Moj Jezus, tvoja kri in tvoja smert je moje upanje.

Ako bi moral še nocoj vmreti, ali

bi vmerl v zadovoljnosti sè svojim dosedanjim življenjem? Ne! Kaj pa še čakam, morebiti, da pride smert in da bom moral tožiti: gorje, moje življenje se končuje in storil nisem še nič!

Kako velika milost bi bila za bolnika, nad katerim so že zdravniki obupali, da bi se mu dalo še eno leto, ali tudi še samo en mesec življenja! Meni Bog ta čas dopušča, ali kako ga hočem za naprej porabiti?

Gospod, ker si do zdaj imel z menoj poterpljenje, te nočem nigdar več žaliti. Glej me; zapovej kar hočeš in storil bom. Nočem čakati, da se ti šele ta čas darujem, ko bo čas za me že pretekkel. Zakaj sem postal ud svetih družeb ali bratovščin, morebiti celo kakega reda? Ali ne zato, da se posvetim?

Moj Jezus, dovolj sem te že žalil. Kar mi še življenja ostaja, nočem ga porabiti za tvoje žaljenje, ampak za objokavanje britkosti, ki sem ti jih prizadjal, in za preserčno ljubezen do tebe, o Bog duše moje.

Nikar ne čakajmo, ker smert se bliža. Kar nam je mogoče storiti danes, nikar ne odlašajmo za jutri. Današnji dan mine in ne verne se nigdar več.

Na smertno uro vsagdo pravi: o da bi bil svet postal! Ali kaj pomagajo taki vzdihi, ko že olja v svetilnici primanjkuje?

Na smertno uro bomo rekli: kaj bi me bilo stalo bežati pred tisto priložnostjo, prenašati tisto osebo, pretergati tisto dopisovanje, prezreti tisto razžaljenje? Ali tega nisem storil in kaj bo zdaj z menoj? —

O Gospod, pomagaj mi! Sè sveto Katarino Genuesko te prosim: „Moj Jezus, grehov ne več, ne več grehov!“ Vsemu se odpovem, da tebi dopadem.

Nikar ne mislimo, da bomo za večno zveličanje kaj preveč storili. — „Ni je prevelike previdnosti tam, kjer je večnost v nevarnosti“ — pravi sv. Bernard. Da peklu otidemo, za to ne moremo biti nigdar preskerbni.

Ako se hočemo zveličati, potrebno je, da se odločimo poprijeti še pripomočkov za to. Neko prazno hotenje nič ne koristi, kaker tudi ne pomaga govoriti: „pozneje bom storil“. Pekel je poln takih duš, ki so pravile: *p o z n e j, p o z n e j!* Mej tem je prišla smert in pogubile so se.

Sv. apostelj Pavel pravi: „Delajte se strahom in trepetom za svoje zveličanje.“ (Fil. 2, 12.) Sè strahom in

trepetom treba je torej za zveličanje skerbeti. Kedor se pogubljenja boji, ta se vedno Bogu priporoča, beži pred priložnostmi in tako se zveliča.

Kedor se hoče zveličati, mora se posiliti. Nebeško kraljestvo se ne daje lenuhom. „Nebeško kraljestvo silo terpi in silni ga nase potegnajo.“ (Mt. 11, 12.)

O moj Gospod, kolikokrat sem ti že obetal, da te ne bom več žalil, ali vsa ta obetanja so bila izdajstva. Nigdar več nočem zvestobe prelomiti, dovoli raje, da prej vmerjem, kaker da te razžalim.

Gospod pravi: „Prosimo in boste prejeli.“ (Jan. 16, 24.) S tem nam daje spoznati svoje veliko hrepenenje po našem zveličanju. Ako bi kedo svojemu prijatelju rekel: „Prijatelj, prosim te, kar hočeš,“ — več mu ne more reči. — Prosimo torej

tudi mi svojega Boga brez prenehanja, imeli bomo vedno obilo milosti in gotovo se bomo zveličali.

Dragi moj Jezus, obrni svoje oči na mojo revo in vsmili se me. Jaz sem na te pozabil, ti pa nisi name. Ljubim te, o moja ljubezen; studijo se mi vsa razžaljenja, ki sem ti jih storil, bolj kaker vsaketero zlo.

Odpusti, o moj Jezus, odpusti mi in pozabi vse grenkosti, ki sem ti jih prizadejal. Ker pa moja slabost že poznaš, nikar me ne zapusti; razsvetli in okrepčaj me, da vse premagam in tako tebi dopadem. Stori, da na vse drugo pozabim, ter da edino na tvojo ljubezen in tvoje vsmiljenje mislim, s katerim si me tako na svojo ljubezen navezal. — O Marija, Mati Božja, prosi Jezusa za me!

II. Premišljevanje.

O nečimernosti sveta.

„Kaj pomaga človeku, če ves svet dobi, svojo dušo pa pogubi?“ (Mt. 16, 26.) O velika resnica, ketera je že toliko duš v nebesa pripeljala in dala cerkvi toliko svetnikov! Kaj koristi pridobiti celi svet, kateri mine, potem pa dušo zgubiti, ki je večna?

Svet! Kaj družega je ta svet, kakor neka prikazen, neki gledališki prizor, ki hitro zgine? „Podoba tega sveta zgine.“ (1. Kor. 7, 31.) Pride smert, zagrinjalo pade in glej, vse je končano.

O kakošne se nam bodo zdele na smertno uro posvetne reči, pri blišču mertvaške sveče: tiste sreberne po-

sode, tisti nakopičeni denar, tista brezpotrebna hišna oprava — ko bo treba vse zapustiti!

O moj Jezus, stori da bo od dnes naprej moja duša popolnoma tvoja; daj, da ne bom družega ljubil, kaker tebe. Odtergati se hočem od vsega, preden me siloma smert odterže. Sv. Terezija pravi: „To, kar mine, nima nobene vrednosti.“ Pripravimo si torej tisto srečo, katera nigdar ne mine. Kaj pomaga le za malo dni srečen biti — tistemu, ki bi moral biti potem na vekomaj nesrečen?

David pravi, da se vmirajočemu zdijo posvetne dobrote, kaker sanje človeku, ki se prebudi in vstane. (Psl. 72, 20.) Kako je prijetno, če se komu sanja, da je postal kralj; ali ko se prebudi, vidi, da je tak vbožec, kaker je bil prej.

Moj Bog, kedo zna, ali ní morebiti to premišljanje, ki je ravno berem, zadnje opominjevanje za me. Daj mi moč, da odstranim iz serca vse posvetno nagnjenje, preden se moram ločiti iz tega sveta. Daj mi tudi spoznanje velike krivice, ki sem ti jo sè svojimi grehi storil, ker sem tebe zapustil in se stvari oklenil. „Oče, nisem vreden imenovan biti tvoj sin.“ Žal mi je, da sem se od tebe odvernil, nikar me ne zaverzi zdaj, ko se k tebi vračam.

O smerti ne tolažijo kristijana častne službe, ki jih je opravljal, tudi ne blišč njegovih veselíc in rajanja, in ne zmaga njegovih pravn. Vmirajočega bo tolažila edino le ljubezen, ki jo je do Jezusa Kristusa gojil, in to, kar je iz ljubezni do njega preterpel.

Filip II., španski kralj, je vmerl sè sledečimi besedami na jeziku: „Oh, da bi bil jaz kak brat lajik v kakšnem redu, nikar pa ne kralj!“

Filip III. je rekel vmirajoč: „Da bi bil živel v kakšni puščavi, tedaj bi se mogel zdaj z večim zaupanjem prikazati pred sodnji stol božji.“

Tako govorijo na smertno uro tisti, ki so bili šteti za najsrečniše na svetu. — Z eno besedo, vsak posveten dobiček konča na smertno uro s pekočo vestjo in sè strahom večnega pogubljenja.

Marsiketeri vmirajoči bo zdihnil: „Lahko bi bil svet postal s tolikimi pripomočki in priložnostmi, ki sem jih imel. Lahko bi bil srečno živel, z Bogom zedinjen. In zdaj kaj imam od preteklega življenja“? Ali kedaj bo on kaj takega rekel? Ko se bo

imel prizor tega življenja že končati — da stopi potem v večnost; blizu tistega trenutka, od katerega je odvisna ali večna blaženost ali pa večni obup.

O Gospod, vsmili se me! Do zdaj te nisem znal še ljubiti. Od danes naprej bodi ti edino moje dobro: „Moj Bog in moje vse.“ Ti edini zaslужиš vso mojo ljubezen, tebe samega hočem ljubiti.

Vi velikaši sveta, kaj vam pomaga zdaj v peklu vaše bogastvo in vaše časti? Sè stokanjem nam odgovarjajo: Nič, nič; nimamo drugega, kaker terpljenje in obup. Vse je minilo; ali naše terpljenje ne bo nigdar prenehalo.“

Rekli bodo nesrečniki: „Kaj nam je pomagala prevzetnost, ali bahanje z bogastvom. Vse to je prešlo kaker

senca. Drugega nam ni ostalo, kaker večno terpljenje.“ — Oh na smertno uro nam ne bo obujal spomin na dobre te tega sveta občutkov zaupanja, ampak strahu in sramote.

Oh jaz vboga reva, toliko let živim že na svetu, morebiti celo v božji hiši, ali kaj sem storil za Boga? Gospod, vsmili se me, nikar me izpred svojega obličja ne pahni.

Smertni čas je čas resnice. Tedaj spozna človek vse stvari tega sveta, kaj da so prav za prav; namreč: puhlost, dim in pepel. — O moj Bog, kolikokrat sem te za kako nično stvar zamenjal! Jaz se ne bi derznil upati odpuščanja, ako ne bi znal, da si ti zame vmerl. Zdaj pa te ljubim bolj kaker vsako stvar, in cenim tvojo milost više, kaker vsa kraljestva sveta.

Smert se imenuje tat: — „tisti

dan vas bo dobil kaker tat“ (1. Tes. 5, 4), ker ona nam pobere vse imetje, lepoto, časti, sorodnike in prijatelje, naše telo pa da červom v hrano.

Dan smerti se imenuje tudi dan zgube (Deut. 29, 21), ker ta nam pobere vse, kar smo na svetu pridobili in od sveta upali.

O moj Jezus, nič mi ni mari zgube vsih posvetnih dobrot, samo da tebe, o neskončna dobrota, ne zgubim.

Mi slavimo svetnike, ker so iz ljubezni do Jezusa Kristusa zaničevali dobrote tega sveta; ali se jih hočemo pa mi s toliko nevarnostjo našega zveličanja okleniti? Svoj posvetni dobiček mi tako ljubimo, ali za večni dobiček, kako malo se menimo!

Moj Bog, razsvetli me! Daj mi spoznati ničnost stvari in vse to, kar si ti, o neskončna dobrota! Daj, da

vse zapustim, da edino le tebe dobim. Moj Bog, tebe edinega hočem in nič drugega.

Sveta Terezija pravi, da vse naše pomankljivosti in vsa naša nagnjenost do posvetnih dobrot izvira iz pomanjkanja vere. Oživimo torej vero, da moramo enkrat vse zapustiti in v večnost oditi. Zapustimo torej zdaj s koristjo to, kar bomo morali neki dan po sili zapustiti. Kaj pomaga bogastvo, kaj časti, kaj sorodniki! Boga, Boga edinega iščimo, Bog nam za vse zadostuje.

Velika služabnica božja Margareta od sv. Ane, hči cesarja Rudoljfa II., bosonoga redovnica, je rekla: „Kaj pomagajo na smertno uro kraljestva!“

Smert cesarice Izabele je obudila v sv. Frančišku Borgiju sklep, da se je svetu odpovedal in vsega Bogu da-

roval. Rekel je namreč, ko je njeno mrtvo telo pogledal: „Tako mine tedaj vsa visokost in krone sveta?“

O moj Bog, zakaj te nisem vedno ljubil! Stori, da bom ves tvoj, preden me smert dohiti.

O velika skrivnost smerti! Kako zginе pred njo vse posvetno hrepene-nje! Kako jasno nam kaže, da vse pozemeljsko veličastvo ni drugega ka-ker dim in prevara! Najbolj za-želene stvari tega sveta zgubijo ves svoj blišč, ko se gledajo sè smertne postelje. Smertna senca otemni vso posvetno lepoto

Kaj pomaga vse bogastvo, ko ne ostane drugega, kaker mrtvaški pert, da se ž njim merlič pokrije? Kaj po-maga telesna lepota, ako se bode mo-ralo telo v kupček červov premeniti? Oh, kaj pomaga veljava in čast, ako

človeku drugega ne ostane, kaker da ga v jamo veržejo in pozabijo.

Sv. Janez Krizostom pravi : „Stopi h grobu, opazuj prah, červe, in zdihni : tak bom tudi jaz !“ — ali mislim pa na to in se nočem Bogu izročiti ? Oh morebiti so te besede, ki jih zdaj berem, zadnji klic za me.

Predragi moj Zveličar, pripravljen sem vmreti ; in tako vmreti, kaker je tebi drago, ali prosim te, dodeli mi časa, preden me bodeš sodil, da se nad svojimi grehi razjočem. O moj Jezus, jaz te ljubim ; žal mi je, da sem te zaničeval.

O moj Bog, koliko takih nesrečnih je že bilo, ki so dušo zgubili, samo da so dobili kakšno posvetno stvar, kakšno dopadajenje ali kakšno nečimernost ! In ker so dušo zgubili, zgubili so vse.

Verujemo, ali ne, da moramo vmreti in da se samo enkrat vmerje? Oh zakaj vsega ne zapustimo, samo da si srečno smert zagotovimo? Zapustimo vse, da si vse zagotovimo!

Kako je to mogoče, gotovo znati, da nam bo pogled na neredno življenje napravil na smertno uro neprenesljivo terpljenje, — pa vendar še nadalje tako živeti?

O Bog, hvala za razsvetljenje, ki mi ga daješ. Ali, Gospod, kaj si storil? Jaz sem pomnožil grehe, ti pa si pomnožil milosti. Gorje meni, ako jih zdaj prav ne bom rabil.

Kedor misli, da bo treba kmalu vmreti, ta živi odtergan od sveta. O kako mirno živijo in vmirajo tisti kristjani, tiste osebe, ki so se od vsega odtergale! Lahko zadovoljni rečejo: „Moj Bog in moje vse.“ Salomon pra-

vi, da vse dobrote tega sveta niso drugo, kaker nečimernost in žalost duha; kedr jih več ima, več terpi. Sv. Filip Neri je imenoval neumné tiste, ki imajo serce na svet navezano. Neumni so, ker so že na tem svetu nesrečni.

O moj Bog, kaj drugega imam od toliko storjenih grehov, kaker kazni in grizenje vesti, ki me boli in me bo še huje bolelo na smertno uro? Oprosti mi, in nikar ne odlašaj. Ti hočeš, da naj bom ves tvoj, in tak hočem tudi biti. Glej, ta trenotek se ti darujem vsega. Od tebe ne želim drugega, kaker tebe.

Oh nikar ne mislimo, da živeti odterganim od vsega, ne ljubiti drugega razven Boga, — da je tako življenje žalostno. Kedo je na svetu zadovoljniši, kaker duša, ketera Jezusa Kristusa ljubi? Kedo more srečniši biti, kaker taka oseba, katera edino le za Boga živi! Na kraljevih dvorih ne najdeš srečnišega.

Duša moja, ako bi ti zdaj vmreti morala, ali bi se ločila od tega sveta zadovoljna sè svojim življenjem? Kaj pa še čakaš? Ali čakaš, da ti bode poterpežljivost in razsvetljenje, ki ti je vsmiljeni Bog zdaj pošilja, služilo za to, da ti bode na dan sodbe očitano tvojo nehvaležnost?

O moj Jezus, vse hočem zapustiti, da se tebi vsega darujem. Ti si me iskal, ko sem pred teboj bežal, nikar me zdaj ne zaverzi, ko te iščem. Ti si me ljubil, keder te jaz nisem ljubil; nikar me zdaj ne zaverzi, ko ne želim drugega, kaker da ljubim jaz tebe in ti mene. Moj Bog, že vidim, da ti hočeš moje zveličanje, in jaz se hočem zveličati, da ti dopadem. Zapuščam vse, in se vsega tebi darujem. Marija, mati božja, prosi Jezusa za me..

III. Premišljevanje.

O popotovanju v večnost.

„Nimamo tukaj obstoječega mesta, temuč prihodnjega iščemo“. (Hebr. 13, 14.) Tukaj nismo prebivavci, ampak popotniki, na poti smo proti večnosti. „Človek gre v hišo svoje večnosti.“ (Eccl. 12, 5.) Kmalu bo treba zapustiti ta svet. Truplo bodo nesli v grob, duša pa pojde v večnost.

Ali bi ne bil nespameten tisti popotnik, ki bi hotel potrositi vse svoje imetje, da si sezida na popotovanji hišo, od koder mora kmalu odpotovati?

Moj Bog, moja duša je večna; tedaj, ali te bodem vekomaj vžival, ali pa vekomaj zgubil!

V večnosti je dvojno prebivališče;

eno polno radosti, drugo polno terpljenja. In to veselje ali terpljenje je večno. „Če drevo pade proti jugu ali proti severju, kamerkoli že pade, tam obleži“ (Eccl. 11, 3). — Ako pride duša v kraj zveličanja, vekomaj bo tam srečna; — ako pa v pekel pade, ostala bo tamkaj v terpljenju, dokler Bog ostane Bog.

Srednjega ni tukaj; ali na vekomaj kraljevati v nebesih, ali pa večni Luciferjev suženj biti; ali na vekomaj srečen v nebesih, ali pa v večni obupnosti v peklu.

Ketero iz mej tih dveh prebivališč nas bo zadelo? Tisto, katero si vsakedo prostovoljno izvoli. „Človek gre.“ Kedor gre v pekel, gre z lastnimi nogami. Vsakedo, ki se pogubi, pogubi se, ker sam hoče.

O Jezus, zakaj te nisem vedno

ljubil. Pozno sem te spoznal, ali bolje je pozno, kakor nikoli. „Bog mojega serca in delež moj je Bog vekomaj!“ (Psl. 72).

Vsaketeri kristijan, mora imeti vedno večnost pred očmi. O kako je dobro vrejeno življenje tistega, ki vedno na večnost misli!

Ako bi bila nebesa, pekel in večnost nekaj dvojljivega, vender bi morali tudi tedaj vse, kar je mogoče, storiti, da bi se ne postavili v nevarnost večnega pogubljenja. -- Ali ne, to ni dvojljivo, ampak resnica sv. vere je. Kaj je konec vse posvetne sreče? Pogreb — znižanje v grob: Blager tistemu, ki zadobi večno življenje!

Moj Jezus, ti si moje življenje, moje bogastvo in moja ljubezen. Daj mi veliko hrepenenje po tvojem dopa-

dajenju dokler živim, daj mi tudi pomoč, da to izveršiti morem.

Ena misel na večnost zadostuje, da napravi človeka za svetnika.

Sveti Avguštin imenuje misel na večnost „veliko misel“. — Ta misel je pripeljala toliko mladeničev v samostane, toliko puščavnikov v puščave, toliko marternikov v smert.

P. Avila je spreobernal neko posvetno gospo samo s temi-le besedami: „Pomislite, gospa, vedno — nikoli“. Neki redovnik se je zaperl v neko grobnico, in tam ni delal drugega, kaker vedno ponavljal: O večnost, o večnost!

O, kako osodepoln je zadnji trenotek našega življenja! Od zadnjega zdihljeja je odvisno ali večno veselje, ali pa večno terpljenje; odvisno je ali večno blaženo ali pa večno ne-

srečno življenje. Jezus Kristus je vmerl na svetem križu, da si zagotovimo njegovo milost za ta zadnji trenotek.

Preljubi moj Zveličar, ako bi ne bil za me vmerl, pogubljen bi bil za vekomaj. Zahvalim se ti, o ljubezen moja, in ljubim te.

Ali verujemo, ali pa ne verujemo. Ako ne verujemo, tedaj je preveč to, kar delamo za reči, ki jih imamo le za pravljice. Ako pa verujemo, tedaj je premajhin naš trud, da pridobimo blaženo večnost in se ognemo nesrečni večnosti.

P. Vincencij Karafa pravi, da, ako bi ljudje večne resnice razumeli, ako bi primerjali sedanje dobrote in zlo z večnimi dobrotami in večnim zlim, potem bi se zemlja v puščavo spremenila, ker ne bi ga bilo več človeka, ki bi skerbel za posvetna opravila.

Ko bomo že v zadnjem trenutku življenja, kakšen strah nam bo prizadejala ta-le misel: „Od tega trenutka je odvisna ali moja večna sreča ali nesreča! Ali bom na vekomaj srečen, ali pa na vekomaj nesrečen!“

O Bog, meseci in leta ginejo, bližamo se vhodu v večnost, pa še ne mislimo na to! Bog zna, ali ni to leto, ta mesec zadnji za me? Kedo zna, ako ni to zadnji spomin, ki mi ga Bog pošilja?

Moj Bog, nočem več zlorabiti tvojih milosti; pripravljen sem, daj mi spoznati, kar hočeš, da storim, ker želim biti tebi v vsem pokoren.

Kaj pa hočemo po tolikih razsvetljenjih in navdihnjenjih božjih še čakati? Ali morebiti da pojdemo s prekletimi svoje grehe objokovat rekoč:

„Poletja je konec in mi nismo rešeni.“ (Jer. 8, 20) Zdaj si še lahko pomagamo, po smerti ni več pomoči.

Po pravici je rekel P. Avila, da kristijani, kateri verujejo večno življenje, ki pa živijo oddaljeni od Boga, zaslužijo, da bi jih v norišnice zaperli.

Skerb za večnost, to je nekaj zelo velikega. Tukaj ne gre za kakšno zložniše ali svetlejšo stanovanje, ampak gre za stanovanje ali v kraljevi palači, polni vsih radosti, ali pa v breznu, polnem vsega terpljenja.

Tukaj gre za to, da bomo ali blaženi z angelji in svetniki, ali pa v večni obupnosti v družbi božjih sovražnikov. Za koliko let pa? Za koliko stoletji? Ali za sto, za tisoč? Ne, za v e k o m a, za v e k o m a, dokler bode Bog ostal Bog.

Tedaj, moj Bog, ako bi bil jaz vmerl, dokler sem bil v tvoji nemilosti, pogubljen bi bil na veke. Gospod, ako mi nisi še do zdaj odpustil, odpusti mi zdaj. Ljubim te iz vse svoje duše, in grozno mi je žal, da sem te razžalil. Nočem te več zgubiti. Ljubim te iz vsega svojega serca, in ljubiti te hočem vedno. Bodi mi vsmiljen.

Besede: sodba, pekel, večnost napravijo neketerim v življenju malo vtiska. Ali kako jih bodo strašile na smertno uro! Pa malo jim bo koristilo tedaj, ker jim bodo tiste besede le pomnožile grizenje vesti in zmešnjavo. Sv. Terezija je imela navado reči svojim sestram: „Hčere, ena duša, ena večnost,“ to je, ako dušo zgubite, vse zgubite; ako dušo enkrat zgubite, zgubite jo za vekoma.

O Gospod, imej poterpljenje z menoj, daj mi časa, da bom objokoval svoje grehe. Dovolj let sem že zgubil; čas, ki mi še ostaja, hočem tebi darovati. O moj Bog, sprejmi me za svojega služabnika, in nikar me ne zaverzi.

Gospod nas čaka; ali visoko moramo ceniti ta čas, ki nam ga vsmiljeno daje, da ne bomo zdihovali in jokali, ko bo za nas čas že pretekkel.

O moj Bog, koliko bi plačal vmirajoči človek, da bi mogel le še samo en dan, da celo še eno samo uro živeti! — Ali en dan, eno uro pri zdravi pameti, ker čas, ki ga vmirajoči imajo, je malo pripraven, da vrede svojo vest. Omotica, terpljenje in zapiranje sape zavirajo duha, da ne more niti dobre misli obuditi. Duša, kaker da bi bila zaperta v temno ja-

mo, ne vidi takrat drugega, kakor veliko nesrečo, ki jo čaka; spozna, da je ne more odverniti; želi si še časa, ali ona vidi, da ga ni več.

„Ob uri, ko se vam ne zdi, bo prišel Sin človekov.“ (Luk. 12, 40). Bog nam skriva smertno uro, zato da smo pripravljene: „Bodite pripravljene!“ Čas smerti ni čas za pripravljanje na odgovor, ampak da smo že pripravljene. Sveti Bernard pravi, da, ako hočemo dobro vmreti, moramo vedno na smert pripravljene biti.

O moj Jezus, dovolj sem te že razžalil. Čas je, da se od denes nadalje za smert pripravljam. Nočem več zlorabiti tvoje poterpežljivosti. Koliker morem, te hočem ljubiti. Zelo sem te razžalil, zdaj pa te hočem zelo ljubiti.

Oh kako britko bo kesanje zavoljo

lastnega zanemarjanja, ko ne bode več časa storiti tega, kar se ni storilo.

Sv. Lovrenec Justinijan pravi, da bi posvetnjaki na smertno uro radi vse svoje bogastvo dali, da bi mogli le eno samo uro življenja dobiti. Ali reklo se jim bo: „Ni več časa!“ Naznanil se jim bo tedaj odhod s tega sveta brez odlašanja: „Pojdi s tega sveta, kerščanska duša.“

Sv. Gregor pripoveduje o nekem Krizanciju, da je o svoji smerti zapil na hudiče: „Dajte mi časa samo še do jutri!“ Oni so mu pa odgovorili: „Neumnež, saj si imel čas, zakaj si pa zgubil? Zdaj ni več časa za te.“

O moj Bog, koliko let sem pa jaz zgubil. Življenje, katero mi še ostaje, naj ne bo več moje, ampak

vse tvoje. Vlij obilnost tvoje svete ljubezni v moje serce, kjer je do zdaj obilnost greha gospodovala.

Sv. Bernardin Sijenski pravi, da en trenotek časa toliko velja, koliker Bog; ker z enim djanjem ljubezni ali kesanja zadobimo lahko vsaki trenotek nove stopinje milosti.

Sv. Bernard pravi, da je čas zaklad, ki se samo v tem življenju nahaja. V peklu jokajo prekleti rekoč: „O, da bi imeli še eno uro časa, da od sebe odvernemo večno pogubljenje! V nebesih pa ni joka; toda, ako bi mogli zveličani jokati, bi gotovo edino le to objokovali, da so na svetu tisti čas zgubili, v katerem so si mogli več stopinjo slave pridobiti.

Ljubi moj Zveličar, jaz ne zaslužim vsmiljenja, ali tvoje terpljenje je moje upanje. Zelo te hočem ljubiti v

tem življenju, da te bom mogel tudi v drugem zelo ljubiti. Pomagaj mi, stegni svojo roko vbozemu grešniku, ki hoče zdaj popolnoma tvoj biti.

Kedo zna, ali nas ne bode morebiti nagla smert zadela, ki nam bo vzela ves čas, ki bi nam bil še potreben, da vpravnamo svoje račune.

Koliko jih je naglo vmerlo, ki niso na tako smert mislili; in ako so bili ti vbožci v grešnem stanu, kaj bo ž njimi celo večnost?

Svetnikom se je zdelo, da so malo storili, ako so se tudi celo svoje življenje na srečno smert pripravljali. P. Avila je rekel, ko so mu naznanili, da mora vmreti: „O, da bi imel še malo časa, da se na smert pripravim!“

Kaj pa čakamo mi? Ali čakamo na nemirno in nesrečno smert, da bomo drugim za zgled božje pravice?

Ne moj Jezus, nikaker te nočem prisiliti, da me zapustiš. Reci, kaj od mene želiš, vse hočem storiti. Stori, da te bom ljubil, in nič drugega te ne prosim.

„Čas bo zoper mene poklical.“ (Žal. pes. 1, 15.) Trepetajmo, in nikar ne dopustimo, da Bog enkrat tisti čas, ki nam ga zdaj po svojem vsmiljenju daruje, zoper nas pokliče, kot sodnika naše nehvaležnosti. „Hodite, dokler imate luč“ (Is. 12, 35.), ker ob času smerti „pride noč, ko nihče ne more delati“. (Ivan 9, 4.) Stemni se, in tedaj ni mogoče ne videti več in nič več storiti.

Sv. Andrej Avelinski se je tresel pri tih le besedah: „Kedo ve, ali bom zveličan ali pogubljen?“ Ali ker je tako mislil, se je vedno ožje Boga oklepjal. Kaj pa delamo mi? Kako

je mogoče, da se tisti popolnoma Bogu ne daruje, kateri veruje, da mora vmreti in v večnost oditi?

Predragi moj Zveličar, moja križana ljubezen, nočem čakati, da te še le tedaj objamem, ko te mi na smertno uro podajo. Zdaj te objamem in stisnem na svoje serce in vse zapustim, da ne bom ljubil drugega, kaker tebe, edino moje dobro. — O Marija, mati moja, naveži me na Jezusa in stori, da se od njegove ljubezni nigdar več ne ločim. —

IV. Premišljevanje.

O grehu.

Kaj je smertni greh? „Je odvernitev od Boga“ — pravi sv. Tomaž sè sv. Auguštinom. Smertno grešiti se pravi, herbet Bogu oberniti, zaničevati njegovo milost in njegovo ljubezen. Smertno grešiti se pravi, zgubiti spoštovanje do Boga ter mu v obraz reči: Nočem tebi služiti, storiti hočem to, kar je meni všeč, ni mi mari, ako te razžalim in ako mi odvzameš svoje prijateljstvo.

Ako bi hoteli zapopasti hudobnost smertnega greha, morali bi zapopasti, kaj je Bog in kaj je človek, ki Boga z grehom zaničuje. Pred Bogom niso nič vsi angelji in svetniki; pozemelj-

ski červiček pa se prederzne zaničevati samega Boga! —

Še več! Človek, ki greši, ne samo, da zaničuje Boga neskončnega veličanstva, ampak tudi Boga, ki je njega tako ljubil, da je iz ljubezni do njega celo vmerl. Toraj ne bi bila zadosti cela večnost, da bi se dovolj najokal nad enim samim smertnim grehom.

Kaj stori še nadalje, kedor smertno greši? Tak človek onečasti Boga, ker ga ceni manje, kaker dim, kaker ohlajenje svoje jeze; manje ga ceni, kaker zadostiti svojemu revnemu poželenju; Boga, ki je tako velik, ki je tako dober!

O Gospod, ako ne bi, občudovaje te, gledal, kako se na križu iz ljubezni do mene daruješ, zgubil bi vse upanje na pomiloščenje; ali tvoja

smert mi daje zaupanje. „V tvoje roke izročam svojo dušo,“ za katero si ti kri in življenje dal. Stori, da te bo ljubila in nigdar več ne zgubila. Ljubim te, moj Jezus, ljubezen moja in upanje moje. Kako bi se mogel še kedaj ločiti od tebe, potem ko si mi dal spoznati, kako si ti mene ljubil?

Kako težko nam je pri sercu, ako vidimo, da nas je razžalil človek kteremu smo dobrote skazovali? Bogu ni mogoče biti žalostnemu, ali ako bi to mogoče bilo, vmerl bi od toge in bridkosti, videč, da ga zaničuje tista stvar, za katero je ko človek dal celo svoje življenje.

O nesrečni grehi! Bodite tisočkrat prekleti in zaničevani! Vi ste krivi, da sem razžalil svojega Zveličarja, ki me je tako ljubil.

Ve nesrečne v pekel pregnane duše, ki ste v svojem življenji pravile,

da je greh majhino zlo ; sirote, zdaj pač pripoznavate, da vse vaše terpljenje ne zadostuje, po zasluženju vas kaznovati.

Da, pripoznati moramo, da je greh veliko zlo, ker Boga, ki je samo vsmiljenje, prisili kaznovati ga z večnim peklom. Še več! Da se je božji pravici za greh zadostilo, moral je sam Bog svoje človeško življenje darovati.

O moj Bog, vemo, da je pekel pregrozna kazen, pa še ne trepečemo zavoljo greha, ki nas more v pekel pripeljati? Znamo, da je Bog vmerl za to, da bi nam mogel storjene grehe odpustiti ; — ali hočemo tedaj še nadalje grešiti ?

Zguba najmanjše posvetne dobrote napravi nas nemirne in žalostne; ali naj nas ne napravi za celo življenje

žalostnih in togujočih zguba Boga zavoljo greha?

O Gospod, zahvaljen bodi, da mi daješ čas, da objokujem grenkosti, ki sem ti jih prizadejal. O moj Jezus, studijo se mi, in zaničujem jih. Daj mi še več kesanja in več ljubezni, da bom tebi storjena razžaljenja objokoval, ne toliko zavoljo zaslužene kazni, ampak zavoljo zamere, ki sem ti jo storil, o Bog moj preljubeznjivi!

Kako je nemiren in v strahu dvorjan, ki se boji, da je svojega kneza razžalil. In mi, ki za gotovo znamo, da smo se Bogu zamerili ter zgubili njegovo prijateljstvo, ali hočemo živeti v miru, ne da bi se neprenehoma kesali? — Kako previdno se varuje človek strupa, ki telo vmori; kako nemaren je pa, da se ogne strupu greha, ki dušo vmori in stori, da Boga zgubimo!

Mi dopuščamo, da nas hudobni duh zapeljuje s tim preslepljevanjem, da se bomo že potem spovedali. Tako jih je neprijatelj že mnogo v pekel odnesel.

O moj Bog, koliko let zaslužim že v peklu biti! Pa Ti si me čakal, zato da bi na vekomaj tvoje vsmiljenje slavil, na vekomaj te ljubil. Da, moj Jezus, jaz te slavim in ljubim, in zavoljo tvojega zasluženja upam, da se od tvoje ljubezni nигdar več ločil ne bodem. Ali ako bi se jaz po tolikih milostih zopet v grehe povernil, kako bi se mogel prederzno nadejati, da me ne zapustiš in mi z nova oprostiš?

Bog je vsmiljen tistemu, ki se njega boji, ne pa tistemu, ki ga zaničuje. — Boga žaliti, ker je vsmiljen, se pravi, izzivati ga, da nas kaz-

njuje. Nadalje, Boga razžaljevati zato, ker odpušča, se pravi, da se hočeš z njim norčevati; ali Bog ne dopušča zasmehovanja!

Hudobni duh pravi: „Kedo zna, mogoče je, da se še zveličaš, ako še ta greh storiš.“ Jaz pa pravim, da mej tem, ko grešiš, se že sam v pekel obsojuješ. „Ali kedo zna, mogoče, pa se še lahko zveličam.“ Res, lahko se tudi zgodi ali in morebiti še lažje, da se pogubiš. In ali je pa tvoje zveličanje tako neznatno opravilo, da je smeš v nevarnost postaviti zavoljo tega „k e d o z n a“? Mej tem se že pogubljaš! In ako mej tem vmerješ, ako te Bog zapusti, kaj bo s teboj?

Ne, moj Bog, nočem te več žaliti dovolj sem te že! Koliko tisoč jih je že v peklu, ki so manj grešili kakor jaz! Jaz nočem biti več svoj, am-

pak tvoj, popolnoma tvoj. Tebi darujem vso svojo voljo in prostost, „tvoj sem, reši me.“ Reši me pekla, toda še pred me reši greha. Ljubim te, o moj Jezus, in nočem te več zgubiti.

Sveti očetje pravijo, da je Bog odločil število grehov, kar jih misli vsaketeremu odpustiti. Ker je pa nam to število neznan, tedaj se moramo bati vsakikrat, ko znova grešimo, da nas Bog ne zapusti. Ta strah: „Kedo ve, če mi ne bode Bog nikoli več odpustil?“ mora nas zelo priderževati, da nikoli več ne grešimo; in s tem strahom se bomo rešili! — Koliker več milosti pa in razsvetljenja je kedo od Boga dobil, toliko bolj se mora bati, da ga Bog ne zapusti.

Redovna, Bogu posvečena oseba pa, ketera smertno greši, je v veliki nevarnosti, da je Bog ne zapusti; za

kaj njeni grehi so grehi iz hudobije, storjeni v svitlobi, ki je dohajala iz tolikih pridig, premišljevanj, sv. obhajil in opominjevanj predstojnikov in zgledov pobožnih tovarišev.

Angeljski učenik, sv. Tomaž Akvinski pravi, da so grehi toliko težji, koliker veči je nehvaležnost. Gorje Bogu posvečenim osebam, ketere je s tolikimi milostmi obdaril, pa ga vendar sè smertnimi grehi žalijo. Kedor iz visočine pade, tak ne pade, ampak stermoglavi se in pogine.

O moj Jezus, koliker si ti meni milosti skazoval, toliko sem jaz tebe žalil; koliker krat si ti meni dobroto skazal, tolikokrat sem jaz tebe razžalil. Ali zdaj te ljubim iz vsega serca, sè svojo ljubeznijo hočem popraviti vse razžaljenja, ki sem ti jih storil.

Sestra Marija Struzzi pravi, da greh Bogu posvečene oseba napolnju-

je nebo z grozo in sili Boga, da jo zaverže. Kedor se zelo smertnega greha ne boji; vtegne vanj pasti. Treba je torej bežati pred slabimi priložnostmi, koliker je mogoče. — Tebi se izročim, o moj Bog, tvoj hočem biti in ne več žaliti te. Marija pribežališče grešnikov, prosi za me!

Ogibati se je pa treba tudi malih prostovoljnih grehov. P. Alvarez pravi: „Male, ali prostovoljne pomanjkljivosti ne vmorijo duše, pač pa jo oslabijo, tako, da, ako jo potem kakšna velika skušnjava napade, nima toliko moči, da se je vbrani, in torej pade.“

Sv. Terezija piše: „Bog nas obvari pred radovoljnim grehom, če je še tako majhin!“ Ker radovoljen

greh, — pravi ta svetnica, — nam več škoduje, kaker vsi peklenski hudiči.

Ne, moj Jezus, nočem se ti več zameriti, ne malo in ne veliko. Zelo si me zavezal, da te ljubim. Želim prej vmreti, kaker te najmanje prostovoljno razžaliti. Ti ne zaslužiš razžaljenja, ampak zaslužiš vso mojo ljubezen, in ljubiti te hočem iz vseh mojih moči. Daj mi svojo pomoč!

Mali greh se imenuje po krivici malo zlo. Kako moremo reči, da je to malo zlo, kar Boga razžali? Ta, ki brez strahu male grehe dela, pravi: „Zadostuje mi samo, da se zveličam.“ Ali jaz ne vem, se boš li zveličal ali ne, ako tako naprej živiš, ker sv. Gregor pravi: „Duša ne ostane tam, kamer pade, ampak pada vedno globokeje.“ Sv. Izidor piše, da tisti, ko-

mer so mali grehi malo mari, po božjem dopuščanju pade v velike, za kaznen, ker ima premalo ljubezni do Boga. In Gospod sam je rekel blaženemu Henriku Suzonu, da duše, ketere malo marajo za odpustljive grehe, so v večji nevarnosti, kaker si mislijo, ker, ako tako živijo, jim bo zelo težko stanovitnim v milosti ostati.

Sv. cerkveni zbor Tridentinski uči, da ne moremo ostati stanovitni v milosti božji brez posebne pomoči božje. Ali zelo nevrednega te posebne pomoči se dela tisti, kateri Boga prostovoljno z malimi grehi razžaljuje, brez misli na pobeljšanje.

O Gospod, ne kaznuj me po mojem zasluženju. Pozabi toliko razžaljenje, ki sem ti ga storil, in nikar mi ne odvzemi svojega razsvetljenja in svoje pomoči. O vsegamogočni Bog, sprejmi in spreoberni me!

Gospod je rekel blaženi Angeli Folinjski: „Tiste, katere razsvetlujem, da bi hodili po potu popolnosti, ki pa svojo dušo obtežujejo ter po navadni poti hodijo, bom zapustil in preklel.“

Kedor Bogu služi in se ne boji razžaliti ga, po lastni všečnosti ravna, daje spoznati, da mu Bog ni vreden večje pazljivosti v službi. Tak človek kaže, kaker bi Bog ne bil vreden ljubezni, ketera bi nas prisilila više ceniti njegovo dopadajenje, kaker naše zadovoljenje.

Sv. Avguštin pravi, da so mali grehi neka gobova bolezen, ketera dušo tako ognjusi, da ji odvzame objemanje božje.

O Gospod, vidim, da me nisi še zapustil, kaker sem zaslužil. Pomagaj mi, da zapustim svojo mlačnost!

Nočem te več prostovoljno razžaliti ; ljubiti te hočem iz vse svoje duše. O moj Jezus, pomagaj mi, v tebe zaupam.

Sv. Frančišek pravi, da je to hudičeva zvijača, zvezati duše najpred z lasom, da jih potem z verigo zvezati more, in jih za svojo sužnje stori. Pazimo torej, da nas ne bo zvezala kakšna strast! Duša, ki jo veže ke-tera si bodi strast, je zgubljena, ali pa blizu pogubljenja.

Mati Marija Viktorija Strada pravi: „Ako ne more hudič naenkrat mnogo dobiti, zadovoljen je z malim, ali s tem malim dobi potem mnogo.“ Gospod zaterjuje, da bode mlačne izpljuval: „Ker si pa mlačen, začel te bom izpljuvavati.“ (Skr. r. 3, 16). To izpljuvavanje pomeni toliko, koliker zapuščenje božje ; ker človeku se stu-

di to zopet v sé vzeti, kar je izpljunil.

Mlačnost je sušična merzlica, ki se komaj spozna, ketera pa polagoma in gotovo do smerti pripelje; ker mlačnost stori dušo opominjevanju vesti neobčutljivo.

O moj Jezus, vsmili se me, nikar me od sebe ne verzi, kaker sem zaslužil, nikar se na mojo nehvaležnost ne oziraj, ampak na terpljenje, ki si ga za me prestal. Kesam se zaradi vsega tebi storjenega razžaljenja. Jaz te ljubim, o moj Bog; od denes naprej hočem delati, koliker mi bo mogoče, samo da ti dopadem. O ljubezen duše moje, zelo sem te razžalil; stori, da te bom ta čas svojega življenja, ki mi še ostaja, zelo ljubil! O Marija, upanje moje, pomagaj mi sè svojo priprošnjo.

V. Premišljevanje.

O smerti.

Vmreti moramo. Ali prej ali poznej, vmreti moramo. Vsako stoletje se napolnijo hiše in mesta z novimi prebivavci, stari se pa v grobe zapro.

Vsi se rodimo se zanjko za vratom, t. j. na smert obsojeni. Naj bo de naše življenje še tako dolgo, prišel bo dan, prišla bo ura, ketera bo zadnja za nas. In ta ura je določena.

Moj Bog, zahvaljujem te za poterpljenje, ki si je imel z menoj. O da bi bil vmerl, preden sem te kedaj razžalil. Ker mi pa daješ časa, da svoja slaba dela popravim, reci mi, kaj hočeš, da naj storim, natanko te hočem slušati.

Po preteku malo let ne bo na svetu ne mene, ki to pišem, ne vas, ki to berete. Kaker smo mi slišali mertvaški zvon za druge, tako bodo slišali drugi zvoniti za nas. Kaker čitamo mi druge zapisane v mertvaško knjigo, tako bodo brali drugi iz ravno tiste knjige tudi naša imena. Ženo besedo — ni ga pripomočka, vmreti se mora. In kar je še strašnejše, je to, da se samo enkrat vmerje. Ako nam takrat spodleti, spodletelo bo za vekomaj.

Kako se boš prestrašil, ko te bodo opomnili, da moraš sv. zakramente prejeti, ker ni več časa za zgubljeni. Tedaj boš videl, kako bodo odpravili vse iz sobe od tebe, ostal boš sam se svojim izpovednikom.

O moj Jezus, nočem čakati, da bi se ti še-le ob smerti daroval. Ti

si rekel, da ne boš zaverigel duše, ki te išče: „Iščite in bode te našli.“ — Od zdaj nadalje te bom iskal, dodeli mi, da te najdem. Ljubim te, o neskončna dobroti. Tebe edinega želim, nič drugega ne.

Marsiketeri bo slišal, ko bode ravno najbolj v svoje račune in razna posvetna opravila zakopan: „Brat, slabo stojiš, pripravi se na smert.“ Bolnik bi tedaj rad svoje stvari v red postavil, ali gorje, groza in zmešnjava, ki ga obdaja, ga nezmožnega dela za to, tako da sam ne ve, kaj storiti.

Kar vidi in sliši, vse mu dela težavo in strah. Vse posvetne reči se mu zdijo tedaj kaker ternje. Zbadajo ga preživljene veselice, prelomki zapovedi, lastna ljubezen, nečimernosti, slaba prijateljstva in drugo. Vse to ga zbada, kaker ostro ternje.

Kako strašna bo takrat misel: „Kmalu bo konec mojega življenja, ali ne vem kakšna večnost me bo zadela, ali srečna ali nesrečna! O moj Bog, že same besede: s o d b a, p e k e l, v e č n o s t, kakšen strah napravijo one v bogim vmirajočim!

Moj Zveličar, jaz verujem, da si ti za me vmerl. V tvojo kri zaupam, da bom zveličan. Ljubim te, o neskončna dobrotā, in žal mi je, da sem te razžalil. O Jezus moj, upanje moje, ljubezen moja, vsmili se me!

Misli si, da gledaš na smert bolnega kristjana. Še pred kratkim je bilo to njegovo veselje, da se je šalil in, ne maraje za dolžnosti in zapovedi, okoli postopal. Zdaj je pa zelo slab, vés omamljen, nič več ne govori, ne vidi in ne sliši več.

Oh, vbožec ne misli več na svoje

neumne šale; odgovor pred Bogom, ki je tako blizu, mu je neprestano pred očmi. Vse mu povelečuje strah, tako ta, ki joka in stoka, kaker ta, ki molči, izpovednik, zdravnik, vse. Ne smeje se več, ne misli več na razveseljevanje; na misli mu je samo razsodba, da je njegova bolezen — smertna.

Ali ni več pomoči? Ali se hoče v tej zmešnjavi, v tem jezeru bolečin, strahu in trepeta pripraviti na zadnjo pot? Ali kako naj se pripravi? Trenotki so kratki in duh je otemnjen. Ni pomoči več. Odpotovanja v večnost odložiti ni mogoče. Kar je, je.

O moj Bog, kako bom jaz vmerl? Oh samo ne v taki negotovosti svojega zveličanja! Popraviti moram svoje življenje.

O Jezus, pomagaj mi! Iz celega

serca te hočem ljubiti. Na se me naveži in nikar ne dopusti, da bi se še kedaj od tebe ločil.

Ako bi moral še nocoj vmreti, koliko bi dal, da bi mogel vendar vsaj samo še eno leto, ali tudi manj živeti? In to ne bi bilo mogoče! Kaj torej? Treba je, da se odločiš zdaj storiti, kar ne bo mogoče storiti na smertno uro. Zdaj stori brez odlašanja! Kedo ve, ali ni morebiti ta mesec, ali pa še celo ta dan zadnji tvojega življenja?

Ti ne želiš vmreti v takem položaju, kakor si zdaj; ali boš tako prederzen, da še nadalje tak ostaneš?

Ti miluješ tiste, ki so naglo vmerli, ker niso imeli časa pripraviti se na smert; sam pa imaš še čas in se nočeš pripraviti?

O moj Bog, nočem te prisiliti, da

bi na me več ne mislil. Hvala ti za vsmiljenje, ki si mi je izkazal. Pomagaj mi, da življenje premenim. Vidim, da hočeš moje zveličanje, in jaz se hočem zveličati, da te bom na vekomaj slavil in ljubil.

Ko se ti bo smert približala, ti bodo podali sv. križ in rekli, da naj bo tisti čas Jezus Kristus edino tvoje pribežališče, edina tvoja tolažba.

Ali vmirajočim, ki so Jezusa križanega malo ljubili, ne bo križ tolažba, ampak strašilo. Nasprotno pa, koliko tolažbe bo prinesel tistim dušam, ketere so iz ljubezni do njega vse zapustile!

O dragi moj Jezus, ti bodi edina moja ljubezen v življenju in v smerti!
„Moj Bog in moje vse“!

Kako preplaši vmirajočega človeka, keteri nima mirne vesti, že sama be-

seda: večnost! Zato pa nočejo taki na smertni postelji slišati drugega pogovora, kaker samo o svojih bolečinah, o zdravnikih in zdravilih; ako jim pa kaj o duši rečeš, berž postanejo nezadovoljni, premenijo pogovor ali pravijo: „Prosim vas, pustite me, da počijem.“

Kaj bo pa še-le takemu kristijanu, ki je stopil v svet stan, pa ni sveto živel? Kako težko mu bo pri sercu, ako se bo spomnil, da je nekedaj sklenil in obljubil sveto živeti! Spomnil se bo tedaj, da je bil le po imenu in po obleki boljši kristijan, ne pa v resnici.

Revež bo zdihnil: „Oh, da bi imel še časa, da svoje življenje popravim!“ Ali slišal bo glas: „Otidi s tega sveta.“ — Rekel bo: „Pokličite še več zdravnikov, poskušajte še več zdravil.“

Čemu to? Prišla je ura, treba bo odpotovati in otiti v večnost.

Beseda: „pojdi,“ ne straši, ampak tolaži Boga ljubeče duše, ker si mislijo, da duša otide iz nevarnosti, zgubiti ljubljeno dobroto.

„Denes naj bo tvoj kraj v miru in tvoje stanovanje v svetem Sijonu.“ O radostno naznanilo za tistega, ki upa, da gre iz tega življenja v stanu milosti božje.

O moj Jezus, v tvojo kri zaupam, da me pripelješ v kraj miru, kjer ti bom mogel reči: „Dragi moj, ne bojim se več, zgubiti te!

„Vsmili se, o Gospod, njegovega zdihovanja, vsmili se njegovih solz.“ Moj Bog, nočem čakati, da bi še-le ob smerti svoje grehe objokoval. Zdaj jih zaničujem in preklinjam. Kesam se iz celega serca; vmerl bi rad od

žalosti. — Ljubim te, o neskončna dobrota. Tako hočem živeti in vmreti, v kesanju in ljubezni.

„Spoznaj, o Gospod, svojo stvar, ketera ni od tujih bogov vstvarjena, ampak od tebe samega, živega in pravega Boga.“ O moj Bog, za se si me vstvaril, nikar me ne zaverzi. Ako sem te kedaj razžalil, zdaj te ljubim bolj kaker samega sebe, in tebe samega hočem ljubiti.

Ko se bo prinesla sveta popotnica se bo stresel tisti, ki je malo Jezusa ljubil. Nasprotno pa bo zaupanje in ginljiva ljubezen napolnjevala tistega, ki ni ljubil drugega, kaker Jezusa Kristusa, ko bo zagledal, svojega Gospoda, ki pride k njemu, da ga spremi v večnost.

Ko nas bodo devali v sv. olje, tedaj nas bode spominjal hudobni duh

na vse grehe, ki smo jih sè svojimi počutki storili. Prizadevajmo si tedaj, pred smertjo jih objokovati.

O moj Jezus, ko me bodo vsi zapustili, nikar me ti ne zapusti. „Na te, o Gospod, sem zaupal, na vekomaj ne bom osramočen.“

Že se prikazuje merzel pot, oči zatemnevajo, žila pojema, roke in noge postajajo merzle, bolnik se steguje v položaj merliča; začjenja se smertni boj. Vbožec je že na potu.

Potem začne pomanjkovati sape, dihanje je vedno bolj redko. — To so znamenja bližnje smerti. Prižgejo mu potem mertvaško svečo ter jo vmirajočemu v roke dajo in začno se moliti mertvaške molitve. O sveča, razsvetli zdaj naše duše! Malo bo koristila tvoja svetloba, ko bo že pri kraju čas, da bi se še kaj poboljšalo. —

O Bog, kakšne se nam bodo zdele nečimernosti tega sveta in naši grehi pri svitlobi te mertvaške sveče!

Vmirajoči izdihuje slednjič že svojo dušo, in s tem zadnjim trenutkom, ko jo izdihne, konča za njega čas, in začne se večnost. O trenotek, ki odločuješ ali večno srečo ali večno nesrečo!

O Jezus moj, vsmiljenje! Odpusti mi in na se me pritisni, da te tisti trenotek ne zgubim.

Ko je duša telo zapustila, oberne se mašnik k okolistoječim rekoč: „Mertev je; — naj v miru počiva!“

V miru? Da, ako je vmerl pomirjen z Bogom; ako je pa vmerl v nemilosti božji, ne bo imel vbožec več miru, dokler Bog ostane Bog.

Potem se oglasi mertvaški zvon. Mimogredoče slišiš govoriti: „Prija-

zen človek je bil. ali svojih dolžnosti ni predobro spolnjeval.“ Mnogi ga kmalu pozabijo.

Kakšna prememba se zgodi v njegovi izbi! Njegovo pohištvo se razda drugim. Drugi zdaj tam prebivajo. Truplo pokojnega je v grobu, duša pa v večnosti. — Ako ga hočete videti, odkopljite grob in občudujte ga. Gnjilo je to truplo in červje se redijo v njem; razglodali ga bodo tako, da bo razpalo na kosce. Za malo časa ne bo drugega kaker smerdeč kostnjak, ki se bo s časoma raztergal; črepinja se bo ločila od persnih kosti in druge kosti ena od druge.

Tako bo enkrat naše telo, zavaljo keterega zdaj tolikokrat Boga razžalimo.

O vi svetniki, vi ste to dobro spoznali. Zatajevali ste vedno svoja

telesa, in zdaj častimo vaše koščice na altarjih, vaše lepe duše pa se veselijo v gledanju Boga, in čakajo da dojde slednjič tisti dan, ko se bodo združila tudi vaša telesa z vami v slavi, ki jo uživata, tako kaker so vas spremljala v terpljenju.

Ako bi bil jaz zdaj v večnosti, kaj bi vsega ne želel, da bi bil za Boga storil? -- Sv. Kamil Leliški je rekel, ko je grobe gledal: „Ako bi ti živi bili, kaj ne bi vsega za večno življenje storili! Kaj pa jaz, ki živim, kaj delam?“

Kaj pa delamo mi?

Gospod, nikar me zavoljo moje nehvaležnosti ne zaverzi. Drugi so te razžalili v temi, jaz pa v sredini svitlobe. Zelo si me bil razsvetlil, da sem spoznal krivico, ki sem ti jo storil z grehom; in vendar sem zaniče-

val tvoje razsvetljenje in tvoje milosti ter sem ti herbet obernil. O moj Jezus, edino moje upanje, nikar ne bodi moj strah na dan stiske, na dan smerti!

O smerti pravičnih.

Sv. Bernard pravi, da se imenuje smert pravičnih dragecena, ker se ž njo končajo vse težave, in je ona tudi vhod v življenje. „Dragocena kaker konec težav in vrata življenja“. — Za svetnike je smert plačilo, ker ž njo končajo težave in terpljenje, boj in strah Boga zgubiti.

Tista beseda — „otidi duša“ — ketera peče posvetnjake, ne peče svetnikov; njim ni težko zapustiti posvetnih dobrot, ker je Bog bil edino

njih bogastvo. Ni jim težko zapustiti časti, ker so jih zaničevali, ni jim težko zapustiti sorodnike in prijatele, ki so jih ljubili samo zavoljo Boga. Kaker so imeli v življenju vedno na pameti te besede: „Moj Bog in moje vse“ — tako in še z večim veseljem jih ponavljajo na smertno uro.

Ne žalijo jih težave, ki jih smert prizadeva, marveč jih veseli, da morejo darovati Bogu te zadnje ostanke življenja v znamenje svoje ljubezni. Oni združujejo daritev svojega življenja z daritvijo Kristusovo, ki je na križu iz ljubezni do njih vmerl.

O kako zelo tolažljiva je za pravične misel, da se končava čas greha in nevarnost zgubiti Boga! O s kakšnim veseljem bodo mogli potem križ objeti rekoč: „V miru ž njim bom spal in počival!“

Gotovo si bode tedaj hudobni duh prizadeval, da bi nas vznemiril s tem, da nam bo naše grehe pred oči postavljaj; ali ako smo jih obžalovali in ako smo iz celega serca Jezusa Kristusa ljubili, nas bo Jezus tolažil. Bolj je Bogu mari naše zveličanje, kakor hudiču naše pogubljenje.

Nadalje je pravičnemu smert vhod v življenje. Bog je zvest, on že zna takrat tolažiti tiste duše, ki so ga ljubile. Še v smertnih bolečinah jim bo dal okusiti nekaj nebeškega veselja. Obujenje upanja, ljubezni do Boga, hrepenenja po njegovem pogledu bode storilo, da bodo začeli čutiti tisti mir, v katerem se bodo vekomaj radovali. Kako veliko veselje bo donesla sv. popotnica tistemu, kateri bo mogel se sv. Filipom Nerijem vsklikniti: „Glejte mojo ljubezen, glejte mojo

ljubezen!“ Bati se moram tedaj ne smerti, ampak greha, ki stori smert nesrečno. Neki velik služabnik božji (P. Colombier) je rekel: „Po človeško je nemogoče, da bi nesrečno vmerl tisti, kateri je bil zvest Bogu v življenju.“

Kedor Boga ljubi, ta hrepeni po smerti, ki ga na vekoma z Bogom združi. Če gdo ne želi kmalu Boga videti, je to znamenje, da Boga malo ljubi.

Sprejmimo že zdaj smert s tim, da se odteržemo od vsih posvetnih stvari. Zdaj nam bo to v zasluženje, takrat bomo morali po sili in z nevarnostjo pogubljenja vse zapustiti.

Živimo tako, kaker da bi bil vsaki dan zadnji našega življenja. O kako dobro živi tisti, ki ima vedno smert pred očmi!

O moj Bog, kedaj bo prišel tisti dan, ko te bom ljubil in gledal od obličja do obličja? Jaz sicer tega nisem vreden, ali, Zveličar moj, tvoje rane so moje upanje. Sè sv. Bernardom pravim: „Tvoje rane so moje zasluženje“. In zato imam pogum, da ti rečem še to sè sv. Auguštinom: „Naj vmerjem, o Gospod, da te bom gledal!“

Moj Bog, stori, da kmalu vmerjem, da te bom kmalu videl in objel z gotovostjo, da se ne bom nigdar več ločil od tebe.

O Marija, mati moja! Najprej v Jezusovo kri, potem pa na tvojo priprošnja se zanašam, da se bom zveličal in da dojdem v raj tebe slavit, zahvaljevat in ljubiti na vekoma.

VI. Premišljevanje.

O s o d b i.

Misli si, da ležiš na smertni postelji vmirajoč v zadnjih zdihljejih, tako da ti ne ostaja več, kaker še ena ura življenja, ali pa še menj. Misli si, da moraš v malo trenutkih stopiti pred sodnika, Jezusa Kristusa, da daš odgovor od svojega življenja. Nič te ne bode moglo takrat huje strašiti, kaker tvoja slaba vest. Potrebno je toraj že zdaj v redu imeti svoje račune, preden pride dan odgovora.

Takrat boš stal na pragu večnosti. Očitovanje vesti zavoljo storjenih grehov, obupljivost, ki jo bo hudobni duh gojil, negotovost osode, ki nas

bo kar zadela, o Bog, to bo cela nevihta zmešnjav in strahov, ki nas bodo napadli. Oklenimo se zdaj Jezusa Kristusa in Marije, da nas takrat ne zapustita.

Kako strašna bo takrat misel, da imamo v malo trenutkih sojeni biti, od Jezusa Kristusa-sojeni! Sv. Marijo Magdaleno Paciško je vprašal v boleznispovednik, zakaj tako derhteče. Ona mu je pa odgovorila: „Oh oče, nekaj velikega je dolžnost stopiti pred Kristusa sodnika.“

O moj Jezus, spomni se, da sem jaz ena izmed tistih ovčic, ki si jih ti sè svojo kervjo odrešil: „Prosimo te, o Gospod, pomagaj svojim služabnikom, ki si jih odrešil sè svojo predrago kervjo“.

Splošno mnenje je, da Jezus Kristus na tistem mestu in času dušo

sodi, kjer človek vmerje, tako da se v tistem trenutku sodba napravi in izverši obsodba.

O osodepolni trenotek, ki odloči ali večno srečo ali pa nesrečo, kar bode vsakega izmeje nas zadelo za vse večne čase.

Častitljivi P. Ludovik de Ponte je tako derhtal, keder se je sodbe domislil, da se je tudi njegova izba tresla.

O Jezus moj, ako bi me hotel zdaj soditi, kaj bi bilo z menoj? Večni Oče, „ozri se na obraz svojega maziljenca“. Kesam se nad vsemi grehi, ki sem jih storil; ozri se na kri in rane svojega Sinu in bodi mi vsmiljen.

Ko je duša telo zapustila, morebiti da okolostoječi še dvojijo, ali je človek res že mertev ali še ne, duša

je pa že v večnost stopila. Ko se duhovnik o smerti prepriča, tedaj poškropi merliča z blagoslovljeno vodo in pozove svetnike in angelje duši na pomoč: „Pridite pomagat, svetniki božji, hitite naproti angelji Gospodovi.“ Ali ako je duša pogubljena, ne morejo več pomagati ne svetniki in ne angelji.

Kristus bo prišel sodit s tistimi ranami, ki jih je v svojem terpljenju za nas dobil. Te rane bodo tolažile spokornike, ki so v življenju svoje grehe objokovali; prestrašile bodo pa grešnike, ki so v grehah vmerli.

O Bog, kako veliko stisko bo občutila duša, ko bode v prvič Kristusa zagledala in videla ga kot razserjenega sodnika. To bo huje peklo, kaker sam pekel.

Spoznala bo potem duša veličan-

stvo sodnika, in videla bo, koliko je on za njo preterpel; videla bo milosti, ki jih je od njega dobivala, velike pripomočke, ketere ji je ponujal, da bi se zveličala; videla bo nečimernost pozemeljskih in velikost večnih dobrot. Vse te resnice bo videla — ali brez koristi. Čas, da bi pregreške popravila, bo pretekkel. Kar je, je.

Dragi moj Zveličar, stori, ko te bom prvič videl, da te bom pomirjenega gledal; in zato me razsvetli zdaj in okrepčaj, da popravim svoje življenje. Hočem te vedno ljubiti. Ako sem dozdej tvojo milost zaničeval, od zdaj naprej jo hočem više ceniti, kaker vsa kraljestva sveta.

Kako veliko tolažbo bo čutil ob času sodbe tisti, ki se je iz ljubezni do Jezusa odtergal od vsih posvetnih

stvari; kateri je ljubil zaničevanje, zatajeval svoje telo; s kratka, kateri ni ljubil drugega, kaker Boga.

Kakšna radost ga bo prešinila, ko bo slišal te besede: „Vstopi, dobri in zvesti moj služabnik, vstopi v veselje Gospodovo. Veseli se, zveličan si, nigdar se ti ne bo treba več pogubljenja bati.“

Drugače je pa z dušo, ki v grehu svet zapusti. Še preden jo obsodi Jezus, obsodila se bo že sama in spoznala se vredno pekla.

O Marija, velika moja zagovornica, prosi Jezusa za me. Pomagaj mi zdaj, dokler še moreš. Takrat, na dan sodbe, bi me videla odhajati v pekel, in bi mi ne mogla pomagati.

„Kar človek seje, to bo tudi žet (Gal. 6, 8.)

Na dan sodbe bomo želi, kar smo

v življenju sejali. Poglejmo, kaj smo do zdaj vsejali. Zato storimo zdaj to, kar bomo takrat želeli, da bi bili storili.

Ako bi morali stopiti denes, čez eno uro pred sodnji stol, oh koliko bi radi dali, samo da bi smeli še eno leto živeti! Kako hočemo torej porabiti ta čas, ki nam še ostaja?

Opat Agaton je zdihnil po dolgotletnem spokornem življenju, spominjaje se sodbe, rekoč: „Kaj bo z menoj, ko bom sojen?“ In sv. Job zdihuje: „Kaj bom počel, keder bo Bog vstal mene sodit, in ko bo vprašal, kaj mu bom odgovoril?“ (Job. 31, 14) Kaj bomo pa mi odgovorili, ko bode Jezus Kristus od nas odgovor zahteval, zavoljo tolikih milosti, ki smo jih slabo rabili?

„O moj Bog, ne daj zverinam

duš, ki tebe spoznavajo“. (Psl. 73, 19). Ne zaslužujem sicer odpuščenja, ali ti hočeš, da ne smem obupati nad tvojo vsmiljenostjo. Reši me, o Gospod, in potegni me iz blata moje reve. Poboljšati se hočem, pomagaj mi.

Tožba, ki se bo tisti trenotek po smerti obravnala, ta nam bode prisodila ali večno srečo, ali pa večno nesrečo. Zatorej se moramo zelo prizadevati, da zmagamo v ti osodepolni tožbi. To premišljevaje vsakedo reče: „tako je“. Ali ker je že tako, zakaj pa vsega ne zapustimo, da bi se popolnoma Bogu darovali?

„Iščite Gospoda, ko se lahko najde“. (Izaija 55, 6.) Kedor na sodbi spozna, da je Boga zgubil, ta ga ne bo mogel več najti. Ali kedor ga v življenju išče, ta ga najde.

O moj Jezus, ako sem do zdaj tvojo ljubezen zaničeval, zdaj drugega ne želim, kaker tebe ljubiti, in ljubljen biti od tebe. Daj, da te najdem, o Bog moje duše!

O vi neumni posvetnjaki, v dolini Jozafat vas pričakujem. Tam bode vaše misli premenili. Tam bode vašo neumnost objokovali, ali brez upanja rešitve

Ve pa, revne duše, ki žalost na svetu prestajate, radujte in veselite se. Tisti dan se bodo vse vaše bridkosti v nebeško radost in veselje premenile.

„Vaša žalost se bo v veselje spremenila“.

Kako slavni bodo takrat svetniki, ki so na tem svetu zaničevani bili! Kako strašan pogled pa bo na toliko mogočnikov in velikašev, ki bodo pogubljeni!

O moj križani in zasramovani Jezus, oklepam se tvojega križa. Beži, svet, sè vsemi svojimi radostmi in častmi! O moj Bog, tebe edinega želim in nič drugega!

Oh kakšna groza bo spreletela takrat zaveržene, ko jih bo Jezus Kristus izpred sebe pognal rekoč: „Poberite se izpred mene, prekleti“.

O moj Jezus, tudi jaz sem zaslužil nekedaj to obsodbo, ali zdaj upam, da si mi prizanesel. Oh, nikar ne dopusti, da bi se ločil od tebe. Ljubim te in upam, da te bom vedno ljubil.

Oh kakšno veselje bo pa nasprotno spreletelo izvoljene, ko jih bo Jezus Kristus s temi-le sladkimi besedami v nebesa poklical: „Pridite, blagoslovljeni!“ O ljubljeni moj Zveličar, zavoljo tvoje kervi upam, da

bom tudi jaz tistim srečnim dušam prištet, da bom na vekoma tvoje noge objemal in te ljubil.

Oživimo vero in pomislimo, da se bomo tudi mi enkrat znašli v dolini Jozafat, ali na desni z izvoljenimi, ali pa na levi s prekletimi. Padimo Križanemu pred noge, preglejmo naše duše, in ako sprevidimo, da niso še dobro pripravljene stopiti pred Jezusa Kristusa, pomagajmo si zdaj, dokler je še čas. Odtergajmo se od vsega, kar ni Bog, in Jezusa Kristusa se oklenimo, koliker moremo, s premišljevanjem, se sv. obhajili, sè zatajevanjem počutkov, posebno pa z gorečo molitvijo. Ako se bomo posluževali, pripomočkov ki nam jih Bog ponuja, to bo veliko znamenje našega izvoljenja.

O moj Jezus in moj sodnik, no-

čem te zgubiti, ampak vedno te hočem ljubiti. Ljubim te, o ljubezen moja, ljubim te, in upam ti to reči, ko te bom vpervič videl kot svojega sodnika. Zdaj pa pravim: „O Gospod, ako me hočeš kaznovati, kaker sem zaslužil, kaznuj me, ali nikar mi svoje ljubezni ne odvzemi; stori, da te bom vedno ljubil, in da bom vedno od tebe ljubljen, in potem naredi z menoj, kar hočeš.“

VII. Premišljevanje.

Kako bode pogubljenega kristijana v peklu vest pekla.

Največe terpljenje v peklu delajo pogubljeni sami sebi s pekočo vestjo: „njih červ ne vmerje.“ (Mark. 9, 47.) Ta červ, ki ne vmerje, pomeni večno zbadanje vesti preklétih v peklu. O kako nevsmiljen červ bo to za pogubljenega kristijana, ko se bo domislil, zavoljo kako ničnih reči se je pogubil. Rekel bo: Tedaj zavoljo tako malo kratkega in strupenega prepovedanega uživanja sem zgubil nebesa in Boga ter sem se samega sebe obsodil na vekoma v to ječo terpinčenja?

Začel sem nekedaj lepo živeti, — ali poznej sem Boga zapustil, nesrečno

sem živel, in vreden sem, da se v tem ognjenem morju pečem. Neizmer-
no veliko nagnjenj do dobrega in pri-
pomočkov k zveličanju mi je Bog po-
nujal, ali jaz nesrečni sem si izvolil
prekletstvo!

O moj Jezus, tako govoreč bi jaz
že lahko v peklu gorel, ako bi me
bil s tega sveta poklical, ko sem bil
v grešnem stanu. Tisočkrat bodi zahva-
ljen za vsmiljenje, ki si mi je izkazal,
in kesam se nad vsemi storjenimi gre-
hi. Ako bi bil v peklu, ne bi te mo-
gel več ljubiti; ali zdaj mi je še mo-
goče ljubiti te, zato te hočem ljubiti
iz vsega serca. Ljubim te, o moj Bog,
ljubezen moja in moje vse.

Ako se na preteklo življenje ozre-
mo, kaj se nam zdi drugega kaker
sanje, kaker trenotek? Kaj se bo
zdelo pogubljenemu število 40 ali 50

let, po preteku 100 ali 1000 milijonov let? Videl bo takrat, da se njegova nesrečna večnost z nova začinja!

Oh kakšne se mu bodo zdele tiste siromaške dopadljivosti, zavoljo katerih se je pogubil? Rekel bo tedaj: „Zavoljo tistih prekletih slasti, ki so prešle koj, ko so se prikazale, moram ostati in goreti v tej peči od vsih zapuščen, na vse večne čase!

Drugo, kar bode pogubljenega večno in nevsmiljeno peklo, bode misel, da, mu je bilo tako malo truda potreba da bi se bil zveličal. Tožil bo rekoč: „Ako bi bil jaz odpustil tisto razžaljenje, ako bi bil premagal tisto sramožljivost pred ljudmi, ako bi se bil ogibal tiste priložnosti, — ne bil bi pogubljen.

Kakšna težava je bila odtegniti se

od tistega znanja, — odreči si tisto prekletost dopadajenje, — popustiti tisto nevoljnost? In ako bi me bilo tudi mnogo premaganja stalo, dolžan sem bil storiti vse, samo da se zveličam. — Ali tega nisem storil in zdaj sem brez pomočka pogubljen na vekomaj.

Ako bi bil sv. zakramente pogostoma prejemal, ako bi se bil Bogu priporočal, ne bi bil grešil. Tolikokrat sem sklenil to storiti, ali storil nisem; lotil sem se včasih, ali nadaljeval nisem in zato sem pogubljen.“

O Bog duše moje, kolikokrat sem ti obečal, da te bom ljubil, potem sem se pa znova od tebe obernil. Zavaljo tiste ljubezni, katero si ti na križu za me imel, obudi mi žalost nad mojimi grehi, daj mi svojo ljubezen in dodeli mi to milost, da se bom v vsih skušnjavah k tebi zatekal.

Največa martra za prekletega bo spoznanje, da je sam in prostovoljno svojega pogubljenja kriv, akoravno je Jezus Kristus za njegovo zveličanje vmerl. „Tedaj sam Bog je za moje zveličanje svoje življenje daroval — tako bo zdihoval pogubljenec v peklu — in jaz neumnež, sem se hotel svojevoljno semkaj vreči in goreti v tej goreči jami. O, raj sem zgubil! O, Boga sem zgubil! O, jaz nesrečnež!“ Tako bodo tožili na vekomaj prekleti.

O moj Bog, do zdaj od mene zaničevani in zgubljeni, daj da te zopet najdem, zdaj dokler imam še čas te najti. Dragi moj Zveličar, stori me deležnega tiste žalosti, ki si jo ti v vertu Getsemani nad mojimi grehi čutil. Neizmerno mi je žal, da sem te razžalil. Sprejmi me zopet v svojo

milost, o Jezus moj; obečujem ti, da te bom ljubil, in da nočem ljubiti drugega kakor tebe.

Predstavite si bolnika, kateri v drobu strašne bolečine terpi, in nima robenega pomilovavca, ampak mu okoli stoječi njegove nerednosti očitajo ter ga jezno z nogami sujejo. Mnogo huje se godi pogubljenim v peklu. Oni prestajajo vse martre, ne da bi jih kedo pomiloval. Da bi mogel pogubljeni vsaj Boga ljubiti, ker ga pravično kaznuje! Ali ne, ta čas, ko on spozna, da je Bog vse ljubezni vreden, prisiljen je sovražiti ga. To je pekel, ne moči več ljubiti Boga, največje dobrote.

Ako bi se mogli prekleti vdati v voljo božjo, kakor so zdaj dobre terpeče duše vdane, pekel bi ne bil več pekel. Ali ne, togotil se bo nesrečnež

kaker besen pod bičem božje pravice, in togota mu ne bo nič pomagala, ona mu bo martre le večala.

Tedaj, o moj Jezus, ako bi bil jaz že v peklu, ne bi te mogel ljubiti več, moral bi te sovražiti. Ti si me vstvaril, ti si za me vmerl, dal si mi posebnih milosti: to je tisto zlo, ki si ga ti meni storil. Le kaznuj me, kaker hočeš, ali nikar mi ne vzemi mogočnosti te ljubiti. Ljubim te, o moj Jezus, in ljubiti te hočem na vekoma.

Premisli grozo, ketera spreleti dušo, keder v pekel stopi. „Tedaj sem prekleta — zavpije — tedaj sem pot zgrešila?“ Sirota bo potem premišljevala, ali je kakšen pripomoček za rešitev, spoznala bo pa, da se njeno zlo ne da več popraviti na vekoma.

Preteklo bo več milijonov let ka-

ker je kapljic v morji, peska na zemlji, listja na drevesih, ali pekel bo se za prekletega vedno še le začental. Da bi se mogel revež saj s to-le mislijo oamiti: „Kedo ve, ali ne bo vender enkrat ta pekel za me končal?“ -- Ali zastonj! V peklu ni tega „k e d o v e“? Pogubljeni ve, da bode tiste martre, ketere mora zdaj prestajati, moral prenašati celo večnost. O moj Bog, znamo, da je pekel, in vender še grešimo!

Še huja bode kazen peklena za tiste, ki so večkrat o peklu premišljevali, potem pa radovoljno grešili ter se tako pogubili.

Nikar časa ne zgubljammo in oklenimo se Jezusa Kristusa. Vse je malo, kar storimo, da se peklu izognemo. Trepetajmo; kedor ne trepetaja, ta se ne bo zveličal.

O moj Jezus, tvoja kri in tvoja smert je moje upanje. Zapustijo naj me vsi, le ti me ne zapusti. Že vidim, da me nisi zapustil, ker me vabiš na odpuščenje, samo ako se hočem skesati nad svojimi grehi. Ti mi ponujaš svojo ljubezen in svojo milost, ako te želim ljubiti tudi jaz. Da, moj Jezus, življenje moje, zaklad moj, ljubezen moja, vedno hočem objokovati grehe, s katerimi sem te razžalil, in iz celega serca te hočem ljubiti. Ako sem te zgubil, nočem te za naprej več zgubiti. Reci mi, kar želiš, da storim, in vse hočem po tvoji želji storiti. Stori, da bom v tvoji milosti živel in vmerl, potem naj se zgodi z menoj po tvoji volji. — O Marija, upanje moje, imej me vedno v svojem varstvu in ne dopusti, da bi še kedaj zgubil svojega Boga.

VIII. Premišljevanje.

O božjem vsmiljenju.

Bog, ki je že sam na sebi neskončno dobrotljiv, želi neizmerno deležne nas storiti svoje sreče. Zato ne kaznuje rad, ampak vseč mu je, ako se more vsakemu vsmiljenega skazati. Prerok Izaija pravi: „Jezil se bo (Gospod) . . . da stori svoje delo, katero je njemu ptuje delo, da opravi svoje delo, katero je njemu neznano delo.“ (28, 21.) In ako nas Gospod kedaj na tem svetu tepe, tepe nas zato, da bi nam na drugem svetu prizanesel. „Serdiš se — o Bog — pa se nas vsmiliš,“ tako poje David (Psal. 59, 3.) Kaže se nam včasih serditega, zato da spoznamo in zani-

čujemo svoje pregrehe. Kedo more dovolj občudovati in prehvaliti vsmiljenje božje z grešniki, ker jih tako dolgo čaka, kliče in milostno sprejemlje ko se vračajo?

Kako poterpežljivo nas čaka, da bi začeli pokoro delati! Dragi kristijan, on bi te bil lahko s tega sveta poklical hitro takrat, ko si grešil; ali on je poterpel in namesto da bi te bil kaznoval, ti je še dobrote skazoval in te živega ohranil.

O moj Bog, kako je to mogoče? Ti ne moreš greha terpeti, vidiš jih pa toliko in vender molčiš? Ti gledaš razuzdance, maščevavce, prekli-njevavce, ki noč in dan grehe množijo, in vender jih ne kaznuješ? Od kod tolika poterpežljivost? „Zato čaka Gospod, da bi se vas vsmilil.“ (Iza. 30, 28). Hvaljen bodi, Oče nebeški,

za to tako veliko vsmiljenje in poterpežljivost.

Sveti Tomaž Akvinski pravi: „Vsaka stvar služeča tebi, Stvarnik, vsplameneva proti krivičnežem“. Ogenj, zemlja, zrak, voda, vse bi rado po svojem notranjem nagonu grešnika kaznovalo, da se tako maščuje nad njim zavoljo razžaljenja božjega; ali vsmiljenje božje prideržuje te stvari.

O moj Bog, ti tako poterpežljivo hudobneže čakaš, da bi se vendar enkrat streznili; ali mar ne vidiš, kako se oni tvojega vsmiljenja poslužujejo za to, da bi te še huje žalili? Zakaj si tako poterpežljiv? Zato, ker Bog noče smerti grešnikove, ampak da se spokori in da živi. Tako govori sam po preroku Ecehijelu. (33, 11.) Sveti Avguštin pa dostavlja: „O moj Bog,

oprosti mi, kar pravim: ako bi ne bil ti Bog, bi bil krivičen.“ Nam se zdi krivičnost imeti poterpljenje s tistim, ki poterpežljivost zlorabi. „Mi grešimo — pravi nadalje svetnik — ostajemo v grehu, veselimo se greha, ti pa si potolažen? Mi tebe izživljemo, da se razserdiš, ti pa nas vabiš k pokori.“

O moj Bog, spoznam, da bi zaslužil že v peklu goreti, ali zavoljo tvojega velikega vsmiljenja nisem še tam, ampak tukaj sem še pred teboj in slišim glas tvoje zapovedi: „Ljubi Gospoda svojega Boga.“ Ti praviš, da mi odpustiš, ako se skesam. O moj Bog, ker že hočeš, da te tudi jaz tvoj razžaljivec ljubim, ljubim te iz celega serca in žal mi je neizmer-no, da sem te razžalil. Ne, moj Gospod, nigdar nočem več greniti tvoje-

ga serca. Oprosti mi, o Jezus, in stori, da te od denes nadalje ne bom več žalil, ampak ljubil. Pomagaj mi tudi ti, o Marija!

Premisli še nadalje, o človek, kako vsmiljeno Bog grešnika k pokorivabi. Ko je Adam grešil, se Stvarniku izneveril ter se potem skrival pred njegovim obličjem, glej kako Bog zgubljenega išče in žalostno kliče: „Adam, kje si?“ Pater Pereira to tako-le razlaga: „To so besede očetove, ki išče zgubljenega otroka.“

Tako je Bog tudi s teboj mnogokrat storil, o človek. Ti si pred njim bežal, on te je pa klical, zdaj z navdihljaji, zdaj sè zbadanjem vesti, zdaj s pridigami, zdaj z nadlogami ali pa sè smertjo tvojih prijateljev. Zdi se, kaker da prav tebi Kristus govori:

„Trudim se z vpitjem, moje gerlo je zamolklo.“ (Psal. 68, 4). Znajte, o grešniki, — pravi sv. Terczija — da vas kliče tisti Gospod, ki vas bo enkrat sodil.

O Gospod, sodnik moj, nikar me še ne obsodi. Ne zaslužujem sicer vsmiljenja, ker sem tvojo dobrotljivost s tako veliko nehvaležnostjo vračal. Ali mej tem, ko sem jaz pred teboj bežal, si ti mene milo klical. Zavoljo te tako velike dobrotljivosti sprejmi me zopet za svojega otroka, ker se kesam. O Jezus, obudi mi v sercu veliko žalost nad mojimi grehi.

Dragi kristijan, kolikokrat si se že oglušal Bogu? Ne zaslužuješ več, da bi te še kedaj poklical; ali vendar on ni opustil te vabiti, da se ž njim pomiriš in zveličaš. — Kedo pa je ta Gospod, ki te kliče in vabi? —

Bog neizmernega veličastva! Ti pa si zaničljiv blatni červiček. — Zakaj pa te kliče? Zato, da bi ti povernil zgubljeno milost, in že ti jo je bil povernil, le skesati se ti je bilo treba, ali ti se nisi hotel. Dobri Oče nebeški pa te vendar ni še zapustil, ampak žalostno te je klical: „Sin, zakaj se hočeš pogubiti,“ kaker negdaj Izraeljce: „In zakaj bi vmerli, hiša Izraeljeva?“ (Eceh. 18, 31.)

Keder človek smertno greši, izžene Boga iz svoje duše; Bog se pa postavi na vrata nehvaležnega serca rekoč: „Glej stojim pri vratih in terkam.“ (Skr. raz.) Videti je, kaker da celò prosi dušo, da naj mu odpre: „Odpri mi, moja sestra.“ (Vis. pes. 3, 2.) Sveti Dijonizij Areopagit pravi da „Bog tudi tiste, ki so se od njega odvernil, ljubeznjivo zasleduje in

prosi jih, naj se nikar ne pogubijo.“ Tako misel je imel tudi sv. Pavel rekoč svojim učencem: „Prosimo namesto Kristusa, spravite se z Bogom.“ (2. Kor. 5, 20.). To je, pravi sv. Janez Zlatousti: „Kristus sam vas prosi. Kaj vas prosi? Da se z Bogom spravite. Ni on vaš neprijatelj, ampak vi ste njegovi sovražniki.“ Ta svetnik hoče reči namreč, da se grešniku ni treba truditi, da Boga k spravi nagne, ampak le to naj sklene, da se hoče pomiriti z njim; saj ne beži Bog pred grešnikom, ampak grešnik pred Bogom. — O koliko grešnikov Bog vedno sledi in jih vabi rekoč: Nehvaležniki, nikar ne bežite pred menoj, saj ne želim družega kaker vašo srečo. Zakaj se hočete pogubiti? —

O Gospod, kaj delaš? Zakaj si nezvestim ljudem tako vsmiljen? Za-

to ker ne želiš njih pogube, ampak njih srečo. Glej tudi name nehvaležnega gnežnika, ki te prosim: „Oče, odpusti!“ Zovem te očeta, ker sam tako hočeš. Nisem sicer vsmiljenja vreden, ali zavoljo tvoje dobrotljivosti me nikar ne zapusti. Obudi mi v sercu veliko žalost nad mojimi grehi. Terdno sklepam ne ločiti se več od tebe. O Marija, o mati vsmiljenja in upanje moje, podpiraj me sè svojimi prošnjami.

Posvetni vladarji ne bi še pogledati hoteli svojih nezvestih in vpornih podložnikov, ke bi jih odpuščanja prosili. Bog pa ne dela tako; on ne oberne svojega obraza od skesanih grešnikov, ampak jih še kliče rekoč: „Spreobernite se k meni in se bom k vam obernal.“ (Cah. 1, 3.)

Oh, s koliko ljubeznjivostjo in než-

nostjo objemlje on skesanega grešnika! To nam je hotel Jezus lepo razjasniti s priliko o zgubljeni ovci, katero dobri pastir, ko jo najde, veselo na svoje rame zadene. (Luk. 15, 5.) Potem pokliče svoje prijatele, da se ž njim radujejo, rekoč: „Veselite se z menoj, ker sem našel svojo zgubljeno ovco“. Sveti evangelij pravi nadalje: „Tako bo veselje v nebesih nad enim grešnikom, kateri se spokori, v e č e kaker nad devetdesetimi pravičnimi, kateri ne potrebujejo pokore.“ (Luk. 15, 7.)

Vsmiljenje božje nam posebno lepo kaže prilika o zgubljenem sinu. S to priliko nam Jezus pravi, da je on sam tisti oče, kateri hiti naproti vračajočemu se zgubljenemu sinu. Še preden otrok govoriti začne, ga vže ve-

selo objame in poljubi in toliko da ne omedli od veselja.

O vsmiljeni moj zveličar, ozri se na me zgubljeno ovčico in zadeni me na svoje rame, da ne poginem. O kako sem bil nesrečen, da sem pobegnil od skerbnege pastirja in dobrega očeta! Glej me zgubljenega sinu. Nisem vreden več tvoj otrok imenovan biti, ali vendar upam, da mi boš odpustil zavoljo svoje predrage kervi.

Kako daleč sega božje vsmiljenje, to nam kažejo besede božje pri preroku Ecehijelu (18, 21): „Če pa krivični za vse svoje storjene grehe pokoro dela,... naj živi in naj ne vmerje! Nobene njegovih hudobij se ne bom spomnil“, kaker da bi me ne bil nigdar razžalil. — Res, Bog ne zametuje skesanega in potertega serca, kaker pravi kralj David: „Potertega in po-

nižanega serca, o Bog, ne boš zaničeval.“ (Psal. 50, 19). Gospodu se zdi slavno vsmiljenemu biti, kaker pravi prerok Izaija: „Zato je povikšan, ker vam zanaša.“ (30, 18.). Grešnik, Bog ne zahteva od tebe mnogo solz; že ko prvo solzo vidi, se vsmili. „Berž ko bo glas tvojega vpitja slišal, ti bo odgovoril.“ Tako govori Bog po preroku Izaiju. (30, 18.)

O moj Bog, s kom sem se sperl? S teboj, največo dobroto in stvarnikom svojim! S teboj, ki si vmerl za me! Ti si pa vender bil z menoj, izdajavcem, tako vsmiljen! A vže ta poterpežljivost mora obujati v mojem sercu vedno večo ljubezen do tebe. Gorje meni, ako bi zopet grešiti začel in se pogubil. Ta tvoja poterpežljivost bi me v peklu bolj pekla, kaker vse drugo terpljenje. Dragi moj Zveličar, ni-

kar ne dovoli, da te še kedaj zapustim, raji naj prej vmerjem. Oh kesam se, žal mi je, da sem te razžalil. Iz vsega serca te hočem od zdaj ljubiti in terdno sklepam vse ostalo življenje tebi darovati. O Jezus, zavoljo tvoje svete za me prelite kervi, vsliši me, daj mi sveto stanovitnost. — O Marija, mati moja, obrni na me svoje vsmiljene oči in združi me popolnoma z Bogom.

IX. Premišljevanje.

O Jezusovem rojstvu in življenju.

Premislimo najpred neizmerno ljubezen, katero nam je Bog sè svojim včlovečenjem izkazal, da bi nam večno zveličanje pridobil. Adam je grešil, izgnan je bil iz raja in v večno smert obsojen, on in ves njegov zarod. Ali glej, Sin božji se ponudi Očetu, da bi človeka večne smerti rešil; pripravljen je človek postati, in iz ljubezni do človeškega rodu vse težave, britkosti, zaničevanje in slednjič sramotno smert na križu preterpeti. — Kaj bi rekli, ke bi hotel kakšen posvetni vladar svoje življenje žertvovati, samo da revnega červička reši? Še več ka-

ker to je storila „večna Beseda,“ Sin božji, ki je hotel reven červiček postati, kaker smo mi, in vmreti za nas, da bi nam zopet pridobil zgubljeno dušno življenje. Sveti Fulgencij pravi, da je človek, Boga zaničevaje, Boga zapustil, ali Bog, ki je človeka ljubil, prišel je z nebes, da bi zopet našel človeka. — Zakaj je prišel? Zato da bi ga človek spoznal in ljubil. Ali ga torej ne bomo ljubili? Ko je negdaj pri sveti maši duhovnik izgovoril besede sv. evangelija: „In Beseda je meso postala,“ se nekedo ni hotel prikloniti; na to mu da hudič zaušnico, rekoč: „Nehvaležneš! Ako bi bil Bog toliko za me storil, kaker za te, jaz bi hotel neprestano pred njim na obrazu ležati ter se mu zahvaljevati.“

O Jezus, Sin božji, ti si človek postal, zato da bi te človek ljubil, in

glej, kako te ljudje zaničujejo, kako nehvaležne se ti skazujejo. Tudi jaz sem bil do zdaj mej njimi; ali od zdaj nadalje nigdar več ne! Zavoljo tiste ljubezni, ki te je nagnila, da si človek postal in na križu za me vmerl, odpusti mi. Želim te ljubiti, o večlovečena Beseda božja, do konca svojega življenja in na vekoma.

Po božji naredbi je izešlo ravno o prihodu Sinu božjega na svet cesarjevo povelje, da mora iti vsakedo v svoj rojstni kraj in se tamkaj zapisati. Tako je moral tudi Jožef sè svojo nevesto v Betlehem odpotovati, da zadostí cesarjevemu povelju. Težavno je bilo to potovanje zlasti za Marijo; mnogo je terpela na potu. Štiri dni je morala hoditi v pozimskem času čez hribe in doline, po mrazu in mokroti. Ko sta dospela v Betlehem, se loti

sveti Jožef naglo iskati stanovanja, kjer bi mogla Marija poroditi, ker je njen čas bil vže pri kraju. Ali ker sta vboga, jih nihče ne sprejme, še celo v skupnem prenočišču, kamer so druge vbožce sprejemali, ni bilo prostora za Marijo in Jožefa. Vže ponoči stopita iz mesta in najdeta neko votlino, v katero stopita. Jožef pa reče Mariji: „Draga moja nevesta, kako ti bo mogoče na tem vlažnem in merzlem kraju prenočiti in tukaj roditi? Kaj ne vidiš, da je tu živinski hlev?“ Marija mu pa odgovori: „O dragi moj Jožef, vender je le res, da je to kraljeva palača, v kateri hoče Sin božji rojen biti.“

Ura poroda je vže prišla. Sveta Devica kleči v molitev vtopljenja. Zdajci opazi, da je vsa votlina prekrasno razsvetljena. Marija pobesi oči in pred

seboj občuduje novorojeno dete, Sinu božjega, ki se od mraza trese in joče. Najprej ga počasti ko svojega Boga, potem ga vzame v naročje ter ga povije v revne plenice, ki jih je seboj imela, in tako ga položi v jaslice na slamo. Glej, o človek, kako je hotel rojen biti Sin večnega Očeta iz ljubezni do nas!

Češčeno „Dete božje“, nikaker bi se ne mogel prederzniti pred te stopiti, ke bi ne vedel, da me ti, o Jezus, sam k sebi vabiš. Glej me grešnika, krivega tvojih solzic v betlehenskem hlevcu. Ali ker si prišel zato na svet, da bi grehe odpustil, vsmili se tudi mene skesanega grešnika. Žal mi je, da sem te zaničeval, kesam se prav iz serca. Daj mi milost, da te bom mogel od zdaj prav serčno

ljubiti. O Marija, izprosi mi od svojega Sinčka to veliko milost.

Ako bi bil Jezus rojen v Nazaretu, je res sicer, da bi bilo tudi tam njegovo rojstvo vbožno, ali vsaj bi bil mogel tam suho izbico imeti, nekoliko ognja in toplih plenice in pripravnišo zibko. Vender on tega ni hotel, ampak si je izvolil za rojstvo raji mertzlo votlino, kjer ni bilo ognja. Za zibko je hotel imeti jaselce in nekaj terde slame za ležišče, da je mogel bolj terpeti.

Stopimo v duhu v betlehemsko votlino, ali z vernim srcem moramo tjakaj stopiti. Ako vstopimo brez vere, ne najdemo družega, kaker revno dete, katero se nam v serce smili, ko vidimo, kako je lepo pa kako trepetata in joče zavoljo mraza in terde slame. — Ali če z vernim srcem v votlino

vstopimo in pomislimo, da je to dete Sin božji, ki je iz ljubezni do nas na svet prišel, in kateri toliko terpi, zato da bi za naše grehe zadostil, je li potem mogoče, da ga ne zahvalimo, da ga ne ljubimo? Sveta Marija Magdalena Paciška pravi, da morajo duše, ketere Jezusa ljubijo, posnemati živino v betlehemskelem hlevcu. Kaker žival se svojim dihanjem dete ogreva, tako se morajo tudi oni sè serčnimi, ljubeznjivimi zdihljaji ogrevati.

O sladki moj Jezus, preljubo Dete božje, kako je bilo to mogoče, da sem vedel, koliko si za me preterpel, in sem te vender žalil? Ali solzice, ki jih pretakaš, in vboštvo, ki si ga izvolil, mi napolnjuje serce z upom, da mi boš odpustil grehe. Od denes naprej bodi ti edini moj zaklad. „Moj Bog in moje vse“ — kličem sè sv.

Frančiškem Asiškem, in sè sv. Ignacijem: „Daj mi svojo ljubezen, daj mi svojo milost, potem sem dovolj bogat.“ Nič drugega ne želim, o Jezus, kaker tebe. Ti edini mi zadostuješ.

Sin božji je prišel na svet, da bi človeka rešil; ali komaj rojenega vže ravno človek preganja in preti vmoriti. Herodež, v strahu da bi mu to dete kraljevega prestola ne vzelo, je zalezuje z namenom, da bi je vmoril. Zato angelj Jožefa v snu opomni, da naj vzame Jezusa in mater njegovo in beži ž njimi v Egipet. Jožef hoče slušati naglo in to Mariji naznani. Potem vzame seboj tudi svoje borno tesarsko orodje, da bi ž njim sebi in vbogi družini v Egiptu kruha služil. Marija pa nekaj plenice zavije v majhino culico, stopi k zibki in jokaje

reče spečemu sinku: „O moj Sin, o Bog, prišel si na svet, da človeka zveličaš, ta pa te hoče komaj rojenega vže vmoriti.“ Potem vzame dete v naročje in še tisto noč se odpravi z Jožefom na pot. — — Premislimo, koliko so morali ti sveti popotniki na tako dolgem potu preterpeti! Dete ni moglo še hoditi, torej sta ga morala nositi zdaj Marija zdaj Jožef.

Ležišče na potu skozi egiptovsko puščavo so jim bila ponoči gola tla na prostem v merzlem zraku. Dete se je jokalo zovoljo mraza. — Kedo bi se ne žalostil iz vsmiljenja, videč Sinu božjega tako vbogega, preganjanega in bežečega po svetu, da ujde smertni nevarnosti.

Dragi moj Jezus, ti jočeš in stočeš; in prav imaš, da si žalosten, ko

vidiš, da te ravno tisti preganjajo, ke-
tere si odrešit prišel. Ali, o moj Bog,
tudi jaz sem te negdaj preganjal;
zdaj pa vedi, da te bolj ljubim ka-
ker samega sebe. Ni je več bolečine
za me, kaker gledati zaničevanega
tebe, največo dobroto. Odpusti mi,
moj Jezus, in dovoli mi, da te bom cel
čas svojega življenja v sercu nosil,
da s teboj v večnost pridem.

Pervo mladost je preživel naš
Zveličar v Egiptu. Sedem let je tam
prav vbožno in preziran živel. Marija
in Jožef sta bila tamkaj ptuja in ne-
poznana; nista imela ne sorodnikov
in ne prijatelov. Zatorej sta si komaj
s trdom svojih rok zaslužila svoj
vsagdanji kruh. Vbožno je bilo stano-
vanje svete družine, slabo ležišče in si-
romaški živež. V tej hišici je Marija dete
Jezusa odstavila ali oddojila. Najprej ga

je hranila se svojimi persi, potem pa z rokami. Zajemala je iz skledice nekoliko v vodi razmočenega kruha, da je ž njim sinčeka pitala. V tej hišici mu je napravila prvo oblačilce. Tukaj je začel mladi Jezus hoditi; tresel se je in padal kaker drugi otroci. Tukaj je začel po otročje izgovarjati prve besede.

O moj Jezus, ti pravi živi Bog, kako si se ponižal! Kaj te je vender nagnilo, da si nebesa zapustil in prišel na svet kot revno dete. O neizmerna ponižnost! O neskončna ljubezen! Zavaljo mene si človek postal in že kot dete za me terpiš! Žal mi je, da sem te tolikrat žalil, odpusti mi in daj mi milost, da te nigdar več ne zapustim. Ljubim te, o Jezus, in vsega se ti darujem.

Tako kaker v Egiptu je živel Je-

zus tudi v Nazaretu revno in ponižno. Do tridesetega leta je bil priprost tesarski pomočnik. Pokoren je bil Mariji in Jožefu. Jezus je hodil po vodo, Jezus je odpiral in zapiral delavnico, pometal hišo in nabiral treske za ogenj! Cel dan se je trudil in pomagal Jožefu pri delu! — O čudež! Bog pometa hišo! Bog se trudi in poti z obtesovanjem lesa! Kedo? Vsemogočni Bog, kateri je samo mignil in svet je bil vstvarjen, in kateri ga vniči lahko, keder hoče! Ako človek samo to pomisli, moralo bi mu serce od ljubezni zgoreti.

Kakšna sladkost je bila nadalje gledati Jezusa, kako pobožno je molil, kako poterpežljiv je bil v delu, kako naglo je vbogal, in kako spodobno se je pri jedi zadržal; kako prijetno in ljubeznjivo se je z ljudmi obnašal

in pogovarjal! Vsaka njegova besedica, vsako njegovo djanje je bilo tako sveto, da so se vsi zaljubili vanj, zlasti pa Marija in Jožef.

Kakšno je bilo poznejše Jezusovo očitno življenje, ko je učiti začel, kaže nam sveti evangelij. Čez dan se je namreč mnogo trudil z učenjem nevednih in spreobračanjem grešnikov, z ozdravljanjem in tolaženjem bolnih in žalostnih. Sveti Peter z malo besedami tako-le Jezusovo življenje prav lepo popisuje: „Okoli je hodil in dobrote delil.“ (Dj. ap. 10, 38).

O Jezus, Zveličar moj, ako pomislim, koliko let si iz ljubezni do mene nepozvano in zaničevano živel v revni hišici, kako bi mogel jaz potem po časteh in slavi, po bogastvu in zložnosti hrepeneti? Odpovem se vsemu takemu. S teboj želim biti za-

ničevan in preziran na svetu, siromak kaker ti in ponižan. Zato upam, da se bom potem tudi s teboj veselil v nebeškem kraljestvu. Ne maram za vas, kraljestva in zakladi; Jezus bodi edini moj zaklad, edino moje dobro. Žal mi je zelo, da sem do zdaj tvoje prijateljstvo tako zaničeval. V prihodnje želim raje tisočkrat vmreti, kaker tvojo milost zgubiti, o Jezus. Pomagaj mi, da stanoviten ostanem. Nadejam se tudi od tebe pomoči, o Marija, pribežališče grešnikov in upanje moje.

X. Premišljevanje.

O Kristusovem terpljenju.

Ko je Jezus vedel, da se je približal čas njegovega terpljenja, in ko je po vmivanju nog svojih učencev postavil sakrament presvetega Rešnjega Telesa, gre v vert Getsemani, znajoč, kaj ga tamkaj čaka. Tam začne moliti; ali glej, napade ga velik strah in velika otožnost. Straši se pred bridko smertjo in pred vsem, kar jo bo spremljalo. V duhu gleda vse, kar ga čaka. Zato se ga loti velika otožnost, tako da zdihne: „Moj Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih od mene.“ (Mat. 25.) Zato je tako molil, ker nas je hotel podučiti, da tudi mi lahko v nadlogah in žalosti

Boga rešitve prosimo; ali hitro se moramo, kaker Jezus, v voljo božjo vdati rekoč: „Pa vender ne kaker jaz hočem, ampak kaker ti.“

Da, moj Jezus, ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi. Pripravljen sem vse križe in težave sprejeti, kerekoli mi poslati hočeš. Ti si bil nedolžen in si iz ljubezni do mene toliko terpel, prav je, da tudi jaz, kazni vredni grešnik, terpim.

Napade ga še neka strašna žalost, ki bi ga bila lahko vmorila, ke bi ne bil sam smerti zaderžaval, da bi še več za nas terpel. „Moja duša je žalostna do smerti“. tako je zdihnil Jezus pred svojimi učenci v vertu. (Mark. 14; 35.) To žalost mu je prizadel pogled na toliko nehvaležnih ljudi v prihodnjosti, kateri ne bodo hoteli njegove ljubezni z ljubeznijo

povračati, ampak mesto tega ga bodo z obilnimi grehi žalili. Ta pogled mu je izvabil kervavi pot iz telesa.

O moj Jezus, moji grehi so bili huji kervoloki, kaker ternje, biči in križ. Stori me deležnega take žalosti in takega studa nad grehi, kaker si ga ti v vertu občutil, da jih bom do smerti bridko objokoval. O Jezus, sprejmi me, vbozega grešnika, ki te ljubiti želi.

Ko je Gospod videl, da se Judje že bližajo, preneha moliti, gre jim naproti ter se jim sam prepusti, da ga zvežejo. Stermi, o človek! Boga stvarnika veže od njega stvarjeni človek! Duša moja, glej kako ga eden grabi, drugi veže, tretji tolče. Nedolžno „Jagnje“ pa vse to dopušča in molči: „Darovan je, ker je sam hotel, in ne odpre svojih ust; kaker

ovca je bil peljan v zaklanje.“ (Iza. 53, 7.)

Sledimo v duhu Jezusa in premislimo ob kratkem poglavitniše trenutke te strašne noči. — Ko prihruje druhal z Jezusom v Jeruzalem, prebudi z ropotom ljudi, radovedno poprašujejo, kaj da je, kedo da je tisti jetnik? „Jezus Nazarenski, slepar in zapeljivec“, — je bil odgovor. Pripeljejo ga pred Kajfeža, kateremu se že oči od pregrešnega veselja blesketajo. Izprašuje ga o njegovem nauku in učencih. Jezus mu pa odgovori, da je očitno govoril; za priče pokliče okoli stoječe Jude rekoč: „Glej, ti znajo kaj sem govoril.“ Za ta odgovor je dobil Zveličar nevsmiljeno zaušnico. — Moj Bog, kako je to mogoče, da tako krotak odgovor zasluži tolik napad! O Jezus, vse to zato

prenašaš, da bi poplačal pregrehe, s katerimi sem napadal tvojega nebeškega Očeta.

Veliki duhovnik ga zaroti potem pri živem Bogu, da naj pove, je-li resnično on Sin božji! Jezus mu pri-terdi. Kajfež pa, mesto da bi pred Jezusa na kolena padel in ga molil, razterže svoja oblačila in svetuje zboru, naj ga na smert obsodi. Enoglasno odgovorijo drugi duhovni: „Vreden je smerti.“ Zdaj začnejo okolo-stoječi Sinu božjega zasramovati, v obraz mu pljuvati, tolči. ga in suvati.

Glej, o Jezus, postal si to noč igrača spridene druhali. Kako je vendar to mogoče, da te ljudje vidijo tako ponižanega iz ljubezni do njih in da te ne ljubijo? Kako je bilo to mogoče, da sem tudi jaz z grehi

tvoje zasramovanje množil? O Jezus, ljubezen moja, odpusti mi, ker te nočem več žaliti, ampak ljubiti.

V jutro pripeljejo Jezusa k deželnemu poglavarju Pilatu, da ga na smert obsodi. Ali Pilat spozna njegovo nedolžnost, zato se brani obsoditi ga. Ker pa vidi, kako terdovratno njegovo smert zahtevajo, tedaj ga pošlje k Herodu, naj ga obsodi on. Herod se razveseli, ko Jezusa zagleda, misleč da bode kakšen čudež pred njim storil. Pa vse zastonj; Jezus mu še odgovora ne da.

Gorje tisti duši, kateri Bog molči in ž njo več ne govori! Dragi moj Zveličar, to sem tudi jaz zaslužil, ker nisem hotel takrat tvojega glasu poslušati in vbogati. Zaslužim sicer, da ne bi z mano več govoril, ampak da bi me zapustil. Ali vendar, Jezus moj,

ti me nisi še zapustil. Tedaj le „govori Gospod, tvoj hlapec posluša“. Reci, kar hočeš da storim, vse želim storiti, samo da ti dopadem.

Jezusovo molčanje je Heroda vjelo. Vkazal ga je ogerniti z belim plaščem. Zasramoval ga je s celim dvorom in iz hiše izgnal. Zveličar dojde zopet pred Pilata, ki ga je želel oprostiti. Judje so imeli pravico zahtevati, da jim o veliki noči izpusti enega jetnika. Pilat jih vpraša, kterega hočejo, nedolžnega Jezusa ali vbijavca in roparja, Barabo? Judje zahtevajo Barabo, Jezusa naj da pa na križ pribiti.

O moj Jezus, tako sem delal tudi jaz, kederkoli sem sklenil grešiti in tebe žaliti, s tem da mi je bilo bolj mari svojo sladnost izpolniti, kakor tebe zgubiti. Ali zdaj te ljubim, o neizmerna dobrota; ljubim te bolj

ko vse drugo, bolj kaker svoje življenje. Vsmili se me, o moj Jezus.

Pilat vkaže potem Jezusa bičati. O ti krivični sodnik! Ravno prej si razsodil, da je nedolžen, zdaj ga pa obsojuješ in nalagaš mu tako strašno in sramotno terpljenje! — Glej zdaj, duša moja, kako zverinski ljudje ta ukaz izveršujejo; glej kako nedolžno „Jagnje božje“ grabijo, kako ga ven vlečejo in za steber privezujejo.

O blažene vervi, ki svete roke mojega Zveličarja k stebru privezane deržite, zvežite tudi moje vbogo serce ž njegovim božjim srcem, da ne bom od zdaj na dalje nič družega želel in iskal kaker samo to, kar je njemu drago.

Glej jih, kako grabijo biče in udrihati začenjajo po presvetem telesu. Telo najprej od vdarecev modro

postaja, kmalu se pa povsod kri iz njega izliva. Biči, tla in roke pretepavcev so vže kervave. O groza! zavoljo silnih vdarcev letajo po zraku kaplje Jezusove kervi in koščki njegovega mesa. Njegovo presveto telo je vže razmesarjeno, in vendar ne odjenjajo še kervoloki. — Kaj pa počne Jezus v teh strašnih bolečinah? On molči in nič ne toži, ampak prenaša poterpežljivo vsaki vdarec, samo da zadosti in vtolaži razžaljeno božjo pravico.

Duša moja, hiti tjakaj in operi se z božjo kervjo. Dragi Zveličar, ako te vidim vsega tako razbitega, tedaj mi ni mogoče več dvojiti, da me ljubiš, da me zelo ljubiš. Ti mi vso svojo kri ponujaš, dostojno je, da ti tudi jaz celo svoje serce darujem. Sprejmi

je in stori, da ti na veke zvesto ostane.

Ko so vojaki Jezusa natolkli, ogernejo ga sè starim razterganim škerlatastim plaščem, da bi ga kot kralja zasmehovali.

V roko mu dajo terst za žezlo in na glavo mu potisnejo velik ternjev ovitek, češ, to naj bo pa krona. Ker pa niso mogli ternja z golimi rokami na glavo pritisniti, da bi jo prederlo, pritiskali so je sè vso silo s terstom. „In so vanj pljuvali in terst jemali in ga tolkli po glavi.“ (Mat. 27, 30.)

O nehvaležno ternje, ali tako terpinčiš svojega Stvarnika! O ne ternje ne, ampak ve, moje slabe misli, ve ste prebodle glavo mojega Zveličarja. Studijo se mi vsi moji grehi, s katerimi sem tebi, o Jezus, toliko bridkosti prizadjal. Od zdaj naprej ho-

čem ves drugačen biti in ljubiti te.

Hudobneži se še ne naveličajo. Začno ga zasmehovati s poklekovanjem in porogljivim pozdravljanjem: „Zdrav bodi, kralj judovski.“ Temu sledi krohot in pljuskanje po svetem Jezusovem obrazu. — Duša moja, vsaj ti tjakaj stopi in poklekni pred Jezusa ter ga spoznaj kot kralja vsih kraljev in Gospoda vsih gospodov. Zahvali ga in ljubi ga, saj vidiš, kakšen je iz ljubezni do tebe. — O moj Jezus, ljubim te, bolj, kaker samega sebe. Pozabi moje grehe in vterdi me v mojem dobrem sklepu.

V takem stanu pokaže Pilat Jezusa ljudstvu, nadejaje se, da ne bodo več njegove smerti zahtevali. Ali za-
stonj, ljudstvo zakriči: „Križaj, križaj ga!“ — Pilat izreče smertno ob-
sodbo! — O grozna krivica, kakeršne

ni še videl svet! Sodnik spozna zatoženca nedolžnega in obsodi ga na smert! — Potem izroči Jezusa judovski samovoljnosti. „Slekli so mu plašč in ga oblekli v njegova oblačila in ga peljali, da bi ga križali.“ Iz dveh debelo obtesanih tramov zbijejo hitro križ in, o groza, obsojenec ga mora sam nositi. Jezus se ne brani, ampak ljubeznjivo ga objame. — Obsojenci stopajo potem z dvorišča, dva razbojniki in Jezus mej njima. O prizor, nad katerim nebo in zemlja stermita! Sin božji gre vmirat za tiste, ki nje ga morijo! — Pogled na Jezusa je bil takrat tako presunljiv, da je judovske žene do solz ginil.

Dragi moj Zveličar, zavolje te tvoje tako žalostne poti, daj mi moč, da bom svoje križe poterpežljivo prenašal. Vse težave in britkosti sem pri-

pravljjen radovoljno sprejeti, le pomagaj mi in podpiraj me.

Druhal in obsojenci dojdejo slednjič na Kaljvarijo, ali nedolžni Jezus je mej potjo večkrat pal, kar ga je zelo vtrudilo. Zverinski rabeljni mu stergajo potem obleko sè života, tako da se mu rane zopet odprejo. Na to ga zgrabijo in na križ veržejo, Jezus pa sam roke raztegne in tedaj daruje nebeškemu Očetu svoje življenje. Trinogi zgrabijo kladivo in žeblje ter ga začno nevsmiljeno na križ pribijati.

O svete roke, ki ste samo z dotikljaji toliko bolnikov ozdravile, zakaj vas zdaj na križ pribijajo? — O svete noge, ki ste se z iskanjem zgubljenih ovčie toliko trudile, zakaj vas tako strašno prebadajo? — Dragi moj Zveličar, koliko te je stalo hre-

penenje po mojem zveličanju! Gerd nehvaležnež bi bil, ako bi tvojo ljubezen zaničeval. Ali Bog me obvaruj! Od zdaj naprej jo hočem visoko ceniti, in ljubiti te.

Glej zdaj v duhu vmirajočega in strašno terpečega Zveličarja na povzdignjenem križu. Vsaki ud njegovega telesa prestaja svoje bolečine in nobeden ne more drugemu pomagati. Lahko se reče, da je tiste tri ure, ko je vmirajoč na križu visel, preterpel Jezus toliko smerti, koliker je bilo trenutkov. Pokoja in zljajšanja ni mogel tamkaj najti. Če se je ali na roke ali na noge ali kamerkoli naslonil, pomnožile so se mu bolečine, ker je presveto telo viselo na svojih ranah.

Duša moja, omehčaj se in stopi tjakaj h križu ter poljubi ta sveti aljtar, kjer tvoj Jezus kot žertva lju-

bezni za te vmira. Poklekni pod njegove noge, da te poškropi njegova presveta kri. Da, predragi moj Jezus, ta presveta kri naj me opere vseh mojih grehov in obudi gorečo ljubezen do tebe v mojem sercu.

Mej tem ko okolo križa stoječe ljudstvo Jezusa zasramuje, kaj misliš da on dela? On moli za nje rekoč: „Oče, odpusti jim, ker ne vedó kaj delajo.“ — Oče večni, poslušaj svojega dragega Sinu, ki tudi za me, tolikega razžalivca, moli!

Jezus se oberne potem k desnemu razbojniku in mu reče: „Še dnes boš z menoj v raj.“ — O kako resnično je, kar govori Gospod po preroku Ecehijelu, da če se grešnik skesa, ne bo se več spominjal njegovih grehov.

O Jezus, da bi te ne bil nigdar razžalil! Ali ker sem vendar le gre-

šil, pozabi tudi moja razžaljenja, in zavoljo svoje bridke smerti sprejmi tudi mene po smerti v svoje kraljestvo.

V teh strašnih bolečinah se ozira Jezus okolo in išče kakšnega tolaživca. Pogleda svojo predrago mater Marijo, ali ta pogled ga še bolj razžalosti. Zastonj, ni je tolažbe! Oberne se do svojega nebeškega Očeta; pa tudi on ga ne tolaži, tako da je prisiljen izdihniti: „Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil? (Mat. 27.) Zavoljo tega zapuščenja je bila Jezusova smert grenkejša, kakor keterega koli spokornika ali maternika. — Ko vidi Jezus da se že bliža zveršenje daritve, tedaj reče: „Žejen sem.“ Terdoserčneži mu pa ponudijo octa in žolča.

O Gospod, kako je to, da se ne pritožuješ nad drugimi bolečinami,

ampak samo nad žejo? Razumem zakaj, o Jezus. Tebe žeja po ljubezni. Pomagaj mi odstraniti iz serca vse druge želje razen hrepenenja po tebi in tvoji ljubezni. Stori, da ne bom drugega ljubil, kaker tebe, ne drugega želel, kaker spolnjevati tvojo sveto voljo.

Jezus vže vmira. Glej kako njegove ljubeznjive oči stemnevajo, obraz mu blede, serce vedno počasniši bije. Ko je ocet pokusil, izdihne: „Dopolnjeno je“. Tedaj se domisli še vseh v življenju prestanih bridkosti, in daruje vse nebeškemu Očetu rekoč: „Dopolnjeno je“! „Moj Oče, glej sè žertvo moje smerti je dopolnjeno delo zveličanja sveta, katero si mi naložil“. — Tudi nam veljajo te besede: „Dopolnjeno je“, to je: „O človek, o človek, ljubi me; vse, kar sem mo-

gel, sem storil, da pridobim tvojo ljubezen.“

Slednjič vže duša telo zapušča. Angelji, prihitite z nebes in pristopite k svojemu vmirajočemu kralju. Tudi ti, žalostna Mati Marija, približaj se križu in pazljivo pogledaj svojega vmirajočega Sinu. Glej ga, kako izročča svojo dušo Bogu, kako zove smert in ji daje oblast nad seboj. „Dojdi smert — ji pravi — dojdi in izverši svojo nalogo; vmori me in reši moje ovčice.“ — Zemlja se strese, grobi se odpirajo, zagrinjalo v templju se terže. Vmirajočemu Zveličarju vže moči ginejo, duša mu gre iz telesa, glava se nagne, usta se odpro — mertev je! — Ljudje ga gledajo, vidijo da se več ne gane in pravijo: „Vmerl je, mertev je“. Ž njimi se oglasi tudi Marija rekoč: „Moj Sin, mertev si vže!“ —

Vmerl je? Kedo? Začetnik življenja, edinorojeni Sin božji, gospodar neba in zemlje! O smert, nad teboj steri nebo in zemlja. — O Jezus, ti vmiraš iz velike ljubezni do mene, dovoli, da tudi jaz ne bom živel brez tvoje ljubezni

Preden ta strašni prizor zapustimo, ozrimo se še nekoliko na „Kraljico marternikov“ — na Marijo, ki je žalostna pod križem stala. Učenci so že v vertu Jezusa zapustili, Marija pa ga noče zapustiti do smerti. Matere navadno bežijo, ako vidiyo svoje otroke terpeti, ne da bi jim mogle pomagati; rade bi vsaj ž njimi terpele; ali ker tega ne morejo, bežijo; Marija pa ne beži. — Križ je postelja, na kateri Jezus vmira. Tam gleda Marija svojega Sinu vsega razbitega, visečega na železnih žrebljih. Rada bi mu

pomogla ; rada bi videla, ker vže mora vmreti — da vsaj v njenem naročju dušo izdihne. — „O križ — zdihuje reva — verni mi mojega Sinu!“ Nikar ne toži, o Marija! Oče nebeški hoče, da dobiš v naročje Jezusa, ali ne živega, ampak mertvega. Tako se je tudi zgodilo. Ko so Kristusa s križa sneli, pritisnila ga je Marija na svoje serce. Kedo bi mogel popisati, kaj je takrat v sercu občutila.

O Kraljica bolečin, najžalostniša mati Marija, pomilujem tvoje prežalostno serce, presunjeno ob smerti tvojega preljubega Jezusa. Iz ljubezni do tvojega, za moje zveličanje v-morjenega Sinu, priporoči mu mojo dušo, in izprosi mi pravo kesanje in žalost nad grehi. In ti, moj Jezus, vsmili se me zavoljo bolečin svoje

preljube Matere. Daj mi milost vmreti
za te kaker si ti vmerl za me. Sè sv.
Frančiškom Asiškim zdihujem : „Go-
spod, naj vmerjem iz ljubezni do te-
be, ki si vmerl iz ljubezni do moje
ljubezni.“

XI. Premišljevanje.

O ljubezni križanega Jezusa.

O moj Jezus, kako si mogel bolje dokazati svojo ljubezen do mene, kaker s tim, da si na sramotnem lesu križa svoje življenje žertvoval v zadoščenje za moje grehe in da bi me seboj v nebesa pripeljal?

„Ponižal je sam sebe in je bil pokoren do smerti, smerti pa na križu.“ (Filip. 2, 8.) Sin božji, pokoren večnemu Očetu, kateri je hotel, da za nas vmerje, ponižal se je do smerti, do smerti na križu! In vender se nahajajo taki ljudje na svetu, ki to verujejo, pa Boga ne ljubijo.

O moj Jezus, koliko te je stal dokaz, da ti mene zelo ljubiš; jaz pa

nehvaležnež sem ti z nehvaležnostjo vračal. — Daj mi zdaj, da te ljubim, ker nočem več zlorabiti tvoje ljubezni. Ljubim te, moje največje dobro, in ljubiti te hočem vedno. Obujaj neprenehoma v meni spomin tvojega zame prestanega terpljenja, da mi bo vedno tvoja ljubezen na misli.

O Bog, neketeri govorijo o Kristusovem terpljenju, in poslušajo se tudi njih govori, ali brez vsakega občutka ljubezni in hvaležnosti, kaker da bi to kakšna pravljica bila ali pa terpljenje kakšne nepoznane osebe, za katero nam nič mari ni.

O ljudje, zakaj ne ljubite Jezusa Kristusa? Recite mi, kaj več bi bil moral ta naš Zveličar še storiti, da bi ga ljubili, kaker vmreti v neizmerenem zaničevanju in bolečinah?

Ako bi bil za nas najrevniši človek tiste martre prestal, kaker Jezus

Kristus, ali bi mu smeli odreči svojo ljubezen in hvaležnost?

O moj Jezus, zakaj to drugim pravim in ne sebi? Kakšna je bila do zdaj moja hvaležnost proti tebi? Jaz vbožec sem povračeval tvojo ljubezen samo sè zaničevanjem in grenkostmi. Odpusti mi, ker od denes nadalje te hočem ljubiti, želim te zelo ljubiti. Prevelika nehvaležnost bi bila ta, ako bi te le malo ljubil, ko si ti meni toliko dobrot in vsmiljenja skazal.

Premislimo, da je človek bolečin, ki je na tistem sramotnem lesu pribit, naš pravi Bog, ki edino iz ljubezni do nas tam vmira. Mi verujemo, da je križani Jezus naš Bog, ki za nas vmira; ali je potem mogoče kaj drugega ljubiti, kakor Jezusa Kristusa?

O krasni plamen ljubezni, ki si vničil na Kaljvariji Zveličarjevo življenje, pridi in vniči v meni vse posvetno nagnjenje. Stori, da bode v meni vedno gorela ljubezen do tega Boga, ki je hotel iz ljubezni do mene vmreti in se vsega žertvovati.

Kakšen prizor je bil to za angele, ko so gledali Besedo božjo viseč na križu in vmirajoč za zveličanje naš vbozih stvari!

O Zveličar moj, ti nisi meni odrekel svoje kervi in ne svojega življenja, ali naj ti odrečem jaz svojo ljubezen, ali naj ti odrečem to, kar ti od mene želiš? Nikaker ne! Ti si se vsega meni daroval in jaz se tudi brez prideržka tebi darujem.

Duša moja, glej tam na Kaljvariji svojega Boga križanega in vmirajočega, glej koliko terpi in reci mu: „O Je-

zus moj, zato ker si me neizrečeno ljubil, zato si tudi neizrečeno žalosten terpel na križu; manjša bi bila tvoja žalost, ako bi me bil manj ljubil.

Predragi moj Zveličar, kako te pekó neizmerne bolečine, zasramovanja in žaljenja na sv. križu. Tvoje presveto telo visi na treh železnih žrebljih, naslonjeno nikamer drugam, kaker na svoje rane; okolo stoječe ljudstvo te samo zasramuje, zasmehuje in preklinja, tvoja lepa duša pa terpi še več notranje bolečine, kaker pa telo. Reci mi, zakaj toliko terpiš?
„Vse to terpim iz ljubezni do tebe, — mi odgovarjaš — spomni se toraj moje ljubezni in ljubi me.“

Da, moj Jezus, ljubiti te hočem! In kaj naj bi pa še ljubil, ako ne Boga, ki je vmerl za me? — Dozdaj

sem te zaničeval, o ljubezen moja, ali zdaj me nič bolj ne peče, kaker spomin na razžaljenja, ki sem ti jih napravil. Drugega ne želim, kaker ves tvoj biti! O Jezus moj, odpusti in privleci in priterdi na se moje serce, rani je in zaneti v njem plamen tvoje ljubezni.

Premislimo, kako ljubeznjivi so bili občutki Jezusovi, ko je svoje roke in noge ponudil, da bi jih na križ pribili, darovaje ta čas svoje življenje nebeškemu Očetu za naše zveličanje! O moj ljubljeni Zveličar, ako se spomnim, koliko te moja duša stane, ne smem obupati nad odpuščenjem. Akoravno so moji grehi še tako veliki in mnogobrojni, nigdar nočem nad zveličanjem obupati, ker si ti za me preobilno zadostil. O Jezus moj, upanje moje in ljubezen moja, koliker

sem te pred žalil, toliko te hočem zdaj bolj ljubiti. Zelo sem te žalil, zelo te hočem ljubiti. Ti mi daješ to željo, daj mi tudi pomoč za to.

„Večni Oče, ozri se na obličje svojega maziljenca.“ (Psl. 83, 10). Glej svojega na križu vmirajočega Sinu, glej tisti blede obraz, tisto s ternjem kronano glavo, tiste prebodene roke in razmesarjeno telo; glej za me darovano žertvo, tebi jo predstavljam, vsmili se me.

„Ljubil nas je in opral nas od naših grehov v svoji kervi.“ (Apocal. 1, 5.) Zakaj bi se svojih grehov bali, da nam bodo branili svetost doseči, ako je Jezus sè svojo božjo kervjo kopel napravil, da bi naše duše opral. Zadosti je, da se kesamo in da smo voljni poboljšati se.

Ko je Jezus na križu visel, tedaj

je na nas mislil, in od tam nam je pripravljaj vse milosti in vsmiljenja, ki nam jih je potem s tako ljubeznijo delil, kaker da je moral zveličati edino posameznega dušo.

O Zveličar moj, tudi moje grehe si že s križa gledal, in namesto kazni pripravljaj si mi razsvetljenja, ljubeznjiva vabila in odpuščenje. O Jezus moj, ali naj bi te še kedaj razžalil in zapustil, ko si mi že toliko milosti podelil? — O Gospod, nikar tega ne dopusti! Dovolj, da vmerjem raje, kaker da te ne bi v prihodnje ljubil. Kličem ti sè sv. Frančiškom Saleškim: „Ali vmreti ali ljubiti; — ali ljubiti ali vmreti!“

XII. Premišljevanje.

O presvetem Rešnjem Telesu.

„Ko je Jezus vedel, da je prišla njegova ura, da bi šel s tega sveta k Očetu, ker je ljubil svoje, ki so bili na svetu, jih je do konca ljubil.“ (Jan. 13, 1.) Zavalje te velike ljubezni nas ni hotel zapustiti samih, ampak vstanovil je zakrament svojega presvetega Rešnjega Telesa, v katerem se nam je popolnoma samega sebe zapustil. „Tisto noč, ko je bil izdan — tako piše sveti Pavel — vzel je kruh in zahvalil ter razlomil in rekel: Vzemite in jejte, to je moje telo“. (1. Kor. 11, 24). Ta čas tedaj, ko so se ljudje pripravljali, da bi ga vmorili, ho-

tel jim je dati zadnji dokaz svoje ljubezni. Znamenja ljubezni, ki nam jih vmirajoči prijatelji dajejo, se nam globokeje v serce vtisnejo. Ravno zavoljo tega nam je hotel Jezus prav pred smertjo ta presveti zakrament zapustiti. „Nobeden jezik ne more dovolj razjasniti velikosti ljubezni Jezusove — pravi sveti Peter Aljkan-tarski — s katero on vsako dušo lju-bi. Zato pa, da ne bi njegova nepri-čujočnost, — ker je namerjaval ta svet zapustiti, — kriva bila, da bi ga duša pozabila, zato ji je zapustil v spomin ta presveti zakrament, v ke-terem je ostal sam, ker mej obema ni hotel imeti družega v zastavo, kar naj bi spomin budilo kaker samega sebe.“ — „Glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta“, tako pravi Zveličar sam. (Mat. 28, 20). In res,

sveta vera nas uči, da biva Jezus na mnogih aljtarjih zapert v tabernaklju, v ječi ljubezni. „Ali, Gospod moj, — pravi sveti Bernard — to se ne spodobi tvojemu veličastvu“. Jezus pa odgovarja: „Samo da se spodobi moji ljubezni.“

Ginljivi občutki prešinjajo serca romarjem obiskujočim betlehemsko štalico, Kaljavarijo, božji grob in druge svete kraje; ali koliko ginljiviši občutki bi morali prešinjati naša serca, ko obiščemo aljtar, kjer Jezus sam prebiva v presvetem Rešnjem Telesu! Castitljivi P. Janez Avila pravi, da ga mej vsemi svetišči ni imenitnišega in pobožnišega, kaker je cerkev, kjer Jezus v presvetem zakramentu prebiva.

Preljubi moj Jezus, ali si mogel še kaj večega iznajti, s čemer bi pri-

moral nehvaležnega človeka tebe ljubiti? Ako bi te ljudje ljubili, gotovo bi bile vse cerkve vedno polne ljudstva, ki bi te v tabernaklju bivajočega častilo in te z ljubezni polnim srcem zahvaljevalo. Pa žalibog, da ljudje tako radi na te zabijo in te zapuščajo. O da bi mogel jaz sè svojim češčenjem popraviti toliko nehvaležnost! Žal mi je, da sem bil tudi jaz negdaj takšen; ali od zdaj naprej hočem rad pri tebi ostajati. Druzega ne želim, kaker tebe ljubiti.

Sveta Terezija pravi, da na svetu ne morejo vsi podložniki sè svojim kraljem govoriti; največ, česer se more vbogi deržavljan nadejati, je to, da kedo drugi za njega z vladarjem govori in posreduje. Ali ako hočemo govoriti s kraljem nebeškim, ni treba nobenega posredovavca. Kedor le ho-

če, najde ga v presvetem zakramentu in se lahko ž njim pogovarja neprisljano in kaker sam želi. — Ta svetnica pravi nadalje, da je Jezus Kristus v presvetem zakramentu zato svoje veličastvo v podobo kruha zakril, da bi veči zaupljivost obudil in strah pred svojo bližino odstranil. — Zdi se mi, kaker bi sam Jezus neprenehoma z aljtarjev klical: „Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil.“ (Mat. 11, 28.) „Pridite siromaki, bolniki, žalostni, pridite pravični in grešniki, pri meni najdete tolažbe v svojih zgubah in britkostih.“ — Ravno to Jezus želi, namreč potolažiti vsakega, ki k njemu pribeži. Noč in dan prebiva na aljtarjih, da ga lahko vsakedo najde in da vsakemu milosti podeli. Zato so se svetniki tako radi

pred Jezusom v presvetem zakramentu mudili, da so jim dnevi in noči kaker trenotki pretekli. — Ko je stopila grofica Feria v red svete Klare, se ni nigdar naveličala biti v cerkvi na koru. Negdaj so jo vprašali, kaj da vender tako dolgo pred najsvetejšim zakramentom dela? Začudena je odgovorila: „Kaj da se pred presvetim dela? Zahvaljuje, ljubi in prosi se.“ — Sveti Filip Neri je vskliknil negdaj pred presvetim zakramentom: „Glejte mojo ljubezen, glejte vso mojo ljubezen!“ — O da bi bil Jezus tudi vsa naša ljubezen, da bi se zdeli tudi nam v njegovi pričujočnosti dnevi in noči kaker trenotki!

O moj Jezus, upam, da te bom od denes naprej pogostokrat obiskal in pred aljarjem molil rekoč: Glejte tukaj mojo ljubezen, glejte tukaj vso

mojo ljubezen! — Da, predragi moj Jezus, od denes nadalje nočem več drugzega ljubiti, kaker edino le tebe. Ti si tako poterpežljivo in toliko za me prestal, da bi se ne pogubil, in namesto da me kaznuješ, ranil si me z ognjem svoje ljubezni, kateri se ne morem več vstavljati. Vniči v meni vse pozemeljsko nagnjenje in sebe-ljubje, in stori, da ne bom želel in ljubil drugzega, kaker tebe sanlega.

Sveti Dijonizij Areopagit pravi, da ima ljubezen lastnost, iskati združenja. Iz tega namena je vstanovil Jezus Kristus tudi sveto obhajilo, da bi se popolnoma z našo dušo združil. Dal se nam je za učitelja, za zgled in daritev, manjkalo je še samo to, da se z nami združi, kaker se združi hrana s telesom. To je pa storil s vstanovljenjem presvetega Reš-

njega Telesa, katero nam daje v hrano pri svetem obhajilu. Sveti Bernardin Sijenski pravi: „To je najvišja stopinja ljubezni, da se nam da v hrano, ker se je dal v popolno združenje, kaker se združita hrana in kedor jo vžije.“ Jezus Kristus ni bil samo s tem zadovoljen, da se je s človeško natoro zedinil in da je človek postal, ampak s tem presvetim zakramentom je hotel najti način, kako bi se mogel popolnoma zediniti sè vsaketerim, ki ga vžije. Sveti Frančišek Saleški pravi: „V nobenem drugem djanju si ne moremo misliti Zveličarja nežnišega in ljubeznjivišega, kaker v tem, ker se takorekoč v hrano spreminja, da naše duše prešine in se združi se sercem svojih vernih.“ — Zato ker nas je Jezus goreče ljubil, hotel se je v zakramentu presve-

tega Rešnjega Telesa z nami združiti, da bi tudi mi ž njim ena reč postali, kaker pravi sveti Janez Zlatousti, ker „je to namreč goreča želja ljubivcev.“ „O Bog ljubezni, — kličem ti sè svetim Lovrencem Justinijanskim — Ti si hotel, da bi imeli s teboj eno samo serce!“ Tako se je tudi sam Jezus Kristus izrazil: „Kedor jê moje meso in pije moje kri, ostane v meni in jaz v njem. (Jan. 6, 56.) Kedor se tedaj obhaja, ostane v Jezusu in Jezus v njemu. To združenje ne obstoji samo v občutku, ampak je pravo resnično združenje. Sveti Cirilj Aleksandrijski pravi, da kaker se zediniti dve raztopljeni sveči, tako se z Jezusom zedini, kedor se obhaja. Mislimo si tedaj, ko k svetemu obhajilu pristopamo, da nam Jezus pravi, kar je negdaj svoji ljubi služabnici Mar-

jeti Ipreški rekel: „Glej hči moja, kako lepo sva zedinjena! Daj, ljubi me in ostaniva vedno združena v ljubezni, in nikar se več ne razdruživa.“

O moj Jezus, to edino tudi jaz pri svetem obhajilu doseči želim. Vem, da se ti od mene ločil ne boš, ako se jaz prej od tebe ne ločim. Ali ravno tega se bojim, da bi se z grehom od tebe odtergal. Oh nikar tega ne dopusti, moj Zveličar! Dovoli, da raje prej vmerjem, kaker da grešim. Daj mi milost vedno ta zdihljaj ponavljati: „Ne dopusti, da se ločim od tebe, o nikar tega ne dopusti! O Bog duše moje, ljubim te; tebe samega hočem na vekomaj ljubiti!“

„Ko je vedel, Jezus da je prišla njegova ura.“ (Jan. 13, 1). Ta ura, katero Jezus svojo uro imenuje, je bila ravno tista ponočna ura, ko

je imelo začeti njegovo terpljenje. Kako je to mogoče, da imenuje Jezus tisto strašno uro, svojo uro? Zato, ker je bila tista ura, po kateri je ves čas svojega življenja toliko hrepenel, ker je tisto noč odločil zapustiti nam sveto obhajilo, s katerim se je hotel sè svojimi dragimi dušami popolnoma zediniti, za ketere je moral v kratkem kri in življenje žertvovati. — Poslušaj, kaj je rekel tisto noč svojim učencem: „Iz serca sem želel to velikonočno jagnje z vami jesti.“ Te besede nam razodevajo njegovo željo in hrepenenje po združenju z nami v tem presvetem zakramentu ljubezni. „Iz serca sem želel.“ — „To so besede najgorečnije ljubezni“ pravi sv. Lovrenec Justinijanski. — Ravno tisti plamen ljubezni, ki je takrat v Jezusovem sercu gorel, gori še dan-

današnji. Ravno tako, kaker negdaj svoje učence, nagovarja nas vse rekoč: „Vzemite in jejte, to je moje telo.“ (Mat. 26).

In da bi nas spodbudil, da naj ga z veseljem in ljubeznjivo prejemo, obeta nam nebeško kraljestvo. „Kedor je moje meso . . . ima večno življenje.“ (Jan. 6, 54).

Ako pa njega prejemati opuščamo, grozi nam sè smertjo rekoč: „Ako ne boste jeli mesa Sinu človekovega, ne boste imeli življenja v sebi.“ (Jan. 6, 54). — To vabljenje, te obljube in ta grožnja, vse to izhaja iz gorečega hrepenenja Jezusovega po zedinjenju z nami, ker nas ljubi. Gospod je rekel negdaj sveti Matildi: Ni je bečele, ketera bi s tako silno ljubeznijo po cvetlicah letala, da se medu napije, s kakeršno pridem jaz

v tiste duše, ketere po meni hrepnijo.“ — Srečna tista duša, ketera z veliko željo po združenju z Jezusom k sv. obhajilu pristopa!

O češčeni moj Jezus, večih zakladov svoje ljubezni, kaker si jih dal, nam dati ne moreš. Daroval si za nas svoje življenje; dal si nam ta presveti zakrament, da bi nas sè svojim Telesom nasitil, in neizmerno želiš, da naj te prejemljemo.

Kako je mogoče, da mi za to ljubezen znamo, in te vender goreče ne ljubimo? Bežite iz serca, ve posvetne sladnosti in nagnjenja, ki mi gasite ogenj Jezusove ljubezni. Tebe samega, o Jezus, hočem od zdaj ljubiti. Nikar ne dopusti, da se še kedaj ločim od tebe.

Ko pride Jezus pri svetem obhajilu v kerščansko dušo, donese jej

vsakoverstnih dobrot in milosti, posebno pa milost svete stanovitnosti. — To je posebni učinek presvetega Rešnjega Telesa, da hrani dušo, ketera ga vživa, s hrano življenja in da jo zelo podpira na potu popolnosti in v boju zoper sovražnike, ki jo vmoriti žugajo. Zato se imenuje Jezus v presvetem zakramentu **Kruh nebeški**. „Jaz sem živi kruh, ki sem z nebes prišel. Ako kedo je od tega kruha, bo živel vekomaj.“ (Jan. 7, 51. 52). Kaker vzderžuje navadni kruh telo, tako vzderžuje ta nebeški kruh dušo, da ostaja stanovitna v milosti božji. Zato pravi sveti cerkveni zbor Tridentinski, da nam sveto obhajilo oproščuje male ali odpustljive grehe in nas varuje smertnih. Papež Inocencij III pa piše, da nam Jezus oproščuje sè svojim terpljenjem stor-

jene grehe, sè sv. Rešnjim Telesom pa da nas varuje takih grehov, ki jih storiti moremo. Zato pravi sv. Bonaventura, da grešniki ne smejo opuščati svetega obhajila, zato ker so bili grešniki, marveč ravno zavoljo tega morajo še gostejše k mizi božji pristopati, ker koliker bolj je kedo bolan, toliko bolj potrebuje zdravnika.

O moj Bog, kako nespameten in nesrečen sem, ker se tožim nad svojo slabostjo, da tolikokrat v grehe padem! Kako sem se mogel vbrantiti peklenkim napadom in skušnjavam, ker sem se od tebe odtegoval, ki si moja jakost in pomoč? Ako bi se bil bolj pogostoma k mizi božji približal, ki me ne bil sovražnik tolikokrat premagal. V prihodnje ne bo več tako. „V tebe, o Gospod, zaupam, na veke ne bom osramočen.“

Svojim sklepom nočem več zaupati; moje upanje si ti, o Jezus, ti me okrepčaj, da zopet v grehe ne padem. Sam sem slab, ali ti mi bodeš dal v presvetem obhajilu moč. Odpusti mi vse storjene grehe, kesam se iz serca in terdno sklepam raje vmreti, ko z grehom tebe žaliti. Tvoje terpljenje mi daje upanje, da mi boš pomagal, da ostanem stanoviten. „V tebe o Gospod zaupam, na vekomaj ne bom osramočen.“

Pa tudi k tebi se obračam, o Marija, mati moja, in sè svetim Bonaventurom zdihujem: „V tebe, o Gospa, zaupam na vekoma ne bom osramočen.“ Na, vzemi moje serce, o Marija, in napolni je z ljubeznijo do Jezusa.

XIII. Premišljevanje.

O n e b e s i h.

Blager nam, če bomo na tem svetu težave življenja poterpežljivo prenašali! Prišel bo dan, ko bodo končale stiske in strah, bolezni, preganjanje in vsi drugi križi. Ako se zveličamo, bode vse to vzrok našega veselja in slave v nebesih. „Vaša žalost se bo v veselje spreobrnila,“ tako nas spodbuja Gospod. (Jan. 16, 20). Nebeške radosti so tolike, da jih vmerljivi človek popisati in zapopasti ne more. „Oko ni videlo — pravi sv. Pavel — uho ni slišalo, kar je Bog pripravil tem, kateri ga ljubijo.“ (1. Kor. 2, 9). Oko ni nigdar videlo take lepote, kakeršna je

rajska lepota, uho ni nigdar slišalo, tako lepo vbranih glasov, kaker so v raj, in serce človeško ne more zapopasti tistih zadovoljnosti, ki jih je Bog pripravil tem, ki ga ljubijo. — Lepo je videti z griči in ravninami, z gozdiči in morjem ozališano polje; krasno je gledati sè sadjem, cvetlicami in studenci napolnjen vert; — ali koliko lepši je še-le raj nebeški!

Ako hočemo razumeti velikost nebeških radosti, zadostuje nam vedeti, da v tem blaženem kraljestvu prebiva vsegamogočni Bog, pripravljen osrečiti svoje ljubljence. Sveti Bernard pravi, da so nebesa kraj, „kjer ni nič, kar bi si človek ne želel, in je vse kar si želeli moreš.“ — Tam ne boš našel nič takega, kar ti ne bi dopalo, ali vse, kar si želiš, to boš tam tudi našel. — V ne-

besih ni nič, kar bi si ne želel, ni več noči, ne zime in poletja, ampak vedno prijetna pomlad. Tam ni več preganjanja in nevošljivosti, ker se vsi odkritoserčno ljubijo, in vsakdo se veseli nad blaženostjo drugega, kakor nad svojo lastno. Tam ni več terpljenja in bolezní, ker telo ni več bolečinam podverženo. Tam ni več siromaštva, ker je vsakdo popolnoma bogat, tako da si ne more nič želeti. Tam ni več strahu in boječnosti, ker v milosti božji vterjena duša ne more več grešiti in svoje neizmerne sreče zgubiti.

„V nebesih je vse, kar si boš poželeti mogel.“ Oči siti pogled prekrasnega mesta in njegovih prebivavcev v kraljevem oblačilu, ker v tem večnem kraljestvu vsi kraljujejo. Tam bomo gledali lepoto Marije, lepšo,

kaker je angeljska in vsih svetnikov skupaj. Gledali bomo Jezusovo lepoto, ketera neizmerno presega Marijino krasoto. Naše počutke naslajevale in zadovoljevale bodo prijetne rajske dišave in lepoglasno pevanje zveličanih, ki bodo z neizmerno sladkostjo prepevali slavo božjo.

O moj Bog, jaz ne zaslužim nebes, ampak pekel; ali tvoja smert me napolnjuje z nado, da jih dosežem. Hrepenim po nebesih in prosim te, daj mi jih, ne toliko zavoljo radosti, ampak bolj zato, da te bom vekoma ljubil, zagotovljen, da te nigdar več zgubiti ne morem. — O Marija, „morska zvezda“ — ti me sè svojo pomočjo v nebesa pripelji.

Predstavimo si v duhu dušo, ketera stopi v stanu milosti božje v večnost. Prav ponižno in zaupljivo se

predstavi Jezusu, svojemu sodniku in zveličarju. Jezus jo objame, blagoslovi in ji sè sladkodnečim glasom reče: „Draga duša, veseli se, zveličana si.“

— Ako duša pa še kaj očiščenja potrebuje, pošlje jo v vice. S popolno vdanostjo sprejme ona to kazen, ker tudi sama ne mara drugače v nebesa stopiti, kaker očiščena. Angelj varih pristopi, da jo v vice odpelje, duša se mu najprej zahvali za skazano pomoč v življenju, in potem mu pokorno sledi. — Ko se duša očisti, verne se angelj varih rekoč: „Krasna duša, tvoja kazen je doveršena, stopi v nebesa vživat Boga od obličja do obličja, kjer te pričakuje.“ — Duša se potem vzdigne nad oblake, prejde obnebe in zvezde ter stopi v nebesa. Moj Bog, kaj bo rekla vstopivši v tisto prekrasno domovino, ko bode

vpervič zagledala to radostno mesto? Angelji in svetniki, zlasti njeni patroni, prihiteli ji bodo naproti in ji veselo zaklicali: „Dobro došla, družica naša!“

O moj Bog, kedaj napoči tisti dan, ko bom stopil s tega sveta, polnega nevarnosti, v varnost, zagotovljen, da te nigdar več zgubiti ne morem? Rad bom šel v vice, ki me čakajo — radostno bom sprejel vsako kazen, samo, da te bom mogel v tistem ognju iz vsega serca ljubiti; saj tam ne bom ljubil družega, kaker tebe. — Po dokončanem očiščevanju bom stopil potem v raj nebeški. O moj Jezus, stori me vrednega te nebeške radosti!

Koliko veselje bo prešinilo dušo, ko bo tamkaj svoje sorodnike in prijatele našla, ki so že pred njo v ne-

besa prišli! Še bolj jo bode pa razveselilo zagledati Kraljico nebeško in poljubiti njene noge in zahvaliti jo za vse skazane milosti. Marija bo dušo objela in jo sama k Jezusu peljala, kateri jo bo sprejel, kaker svojo nevesto. Jezus jo bo predstavil potem svojemu Očetu, ki jo bo objel in blagoslovil, rekoč: „Stopi v veselje svojega Gospoda.“ Tako jo bo storil deležno tiste blaženosti, katero sam vživa.

O moj Bog, stori, da te bom na tem svetu zelo ljubil, zato, da te bom tudi na drugem svetu zelo ljubil. Ti si vse ljubezni vreden, nočem drugega ljubiti, kaker tebe. Daj mi milost, da bom mogel to spolniti. Pomagaj mi tudi ti, mati moja, Marija.

Lepota svetnikov, lepa sloga^v nebesih in druga rajska veselja,^{to}

vse je le manjša nebeška vrednost. Kar stori dušo popolnoma blaženo, je gledanje Boga od obličja do obličja. Sveti Avguštin pravi, da ke bi Bog svoje krasno obličje pogubljenim pokazal, spremenil bi se jim pekel, ne glede na vse njegove kazni, v raj nebeški. Keder Bog že na tem svetu kateri duši v molitvi svojo sladko pričujočnost okusiti da, ter ji sè žarkom svoje svetlobe svojo dobrotljivost in ljubezen odkrije, čuti duša toliko zadovoljnosti, da se ji zdi, kaker da se raztopiti in vpepeliti hoče. In vendar na tem svetu ne moremo Boga videti, kakeršen je, ampak vidimo ga le v temi, kaker za gostim zagrinjalom. Kaj bo še le tedaj, ko bode Bog zagrinjalo spred sebe potegnil in se nam pokazal od obličja do obličja!

O Gospod, jaz ne zaslužim več,

da bi te gledal, ker sem te tolikokrat razžalil, ali tvoja dobrotljivost budi mi upanje, da te bom vendar gledal in ljubil na vekoma v nebesih. Zato tako govorim, ker govorim z Bogom, ki je vmerl za me, da bi mi nebesa pridobil.

Res je, da so tiste duše, ki so božje ljubljenske, že na tem svetu najzadovoljніше, vendar tukaj ni mogoče imeti popolne in čiste zadovoljnosti. Strah, in ker ne vedo, ali so ljubezni ali jeze svojega ljubega Gospoda vredne, to jim vedno britkost prizadeva. Ali v nebesih je duša zagotovljena, da se z Bogom ljubita, ona spoznava, da sladka vez ljubezni, ki jo z Bogom združuje, se ne bo pretergala na vekomaj. Plamen ljubezni bo pomnožilo boljše spoznanje ljubezni božje, katera se je pokazala v včlovečenju in smerti

Sinu božjega, zlasti pa v vstano-
 vljenju presvetega Rešnjega Telesa.
 Pomnožilo bo duši ljubezen tudi čisto
 spoznanje milosti, ki jih ji je Bog
 podelil, da bi jo v nebesa pripeljal.
 Spoznala bo, da so križi in težave,
 ketere ji je Bog v življenju pošiljal,
 izhajali iz njegove ljubezni, da bi jo
 zveličal. Videla bo vsmiljenje, ki ga ji
 je skazoval, razsvetljenja in klice k
 pokori. Videla bo s tiste blažene
 visočine toliko duš v peklu pogubljenih,
 zavoljo manj grehov, kaker so bili
 njeni, sebe pa bode videla rešeno, v
 posestvu božjem, zagotovljeno, da je
 na vekoma več zgubiti ne more. —
 O moj Jezus, kedaj bo napočil ta za
 me presrečni dan!

Srečo blažene duše v nebesih pa
 bo doveršilo zagotovljenje, da bo vži-
 vala Boga na vekoma. Ako bi se

zveličani bali, da bodo Boga, v katerem se radujejo, morebiti zgubili, nebesa bi ne bila več nebesa. Ali zveličani v nebesih so gotovi, kakor gotovo Bog živi, da bodo neizmerno blaženstvo, katero uživajo, uživali na vekoma. Tisto veselje se ne bo s časom zmanjšalo, ampak bo vedno novo. Zveličani v nebesih bo vedno zadovoljen in vedno žejen po zadovoljnosti.

Ako nas tedaj na svetu kedaj bridkosti in težave napadejo, vzdignimo oči proti nebu in potolažimo se, rekoč: „O nebesa, o nebesa!“ — Prišel bo dan, ko bodo končale bridkosti, da, ravno te bridkosti se bodo v veselje spremenile. — Tam nas pričakujejo angelji in svetniki; pričakuje nas Marija; čaka nas Jezus s krono v rokah,

da nas venča, ako mu zvesti ostanemo.

O moj Bog, kedaj mi bode zasvetil tisti dan, ko dojdem tebe uživati, ko ti bom mogel reči: „O ljubezen moja, zdaj te ne morem več zgubiti.“

— O Marija, upanje moje, nikar ne popusti prositi za me, dokler me ne vidiš rešenega pred svojimi nogami v nebeškem rajju.

XIV. Premišljevanje.

O stanovitnosti.

Sveti Jeronim pravi, da mnogi začnejo dobro živeti, ali malo jih stanovitnih ostane. Saul, Judež, Tertulijan, so dobro začeli ali končali so slabo, ker niso v dobrem stanovitni ostali. Gospod ne zahteva samo dobrega začetka, ampak tudi dober zveršetek. Sveti Bonaventura pravi, da samo stanovitnost dobi krono. Sveti Lovrevec Justinijan imenuje stanovitnost „vrata nebeška“. — V nebesa ne more tedaj nihče stopiti, kedor vrat ne najde. — Dragi brat, dal si zdaj grehom slovo, in po pravici se lahko nadejaš, da so ti odpuščeni; zdaj si torej prijatelj božji, ali znaj, da nisi

še zveličan. Kedaj pa boš zveličan? „Kedor bo stanoviten do konca, bo zveličan“ — pravi Jezus Kristus. (Mat. 24, 13.) Ako si dobro živeti začel, zahvali Boga za to. Ali sveti Bernard te opominja, da tistemu, ki dobro živeti začne, je plačilo samo obljubljeno, dobi je pa le tisti, ki stanoviten ostane.

O moj Bog, nikar me spred svojega obličja ne pahni. Vem sicer, da me ti zapustil ne boš, ako te jaz prej ne zapustim; ali ravno tega se bojim, ker vem, kako slab da sem. V tebe zaupam, o Gospod! Daj mi moč zoper vse skušnjave, da stanoviten ostanem! O Marija, pomagaj mi dobiti to veliko milost, od ketere je srečna večnost odvisna.

Lotil si se torej že bolje živeti, ali ravno zdaj se moraš še bolj bati

in trepetati, kaker pravi sv. Pavel: „Delajte sè strahom in trepetom za svoje zveličanje“ (Filip. 2, 12). Ker če se v grešno življenje verneš, izključil te bode Bog iz nebeškega kraljestva. „Nihče, kateri sè svojo roko za drevo prime in se nazaj ozira, ni pripraven za božje kraljestvo“, — pravi Jezus Kristus. (Luk. 9, 62.)

Nikar pa ne misli, da zdaj, ko si Bogu služiti začel, so tudi skušnjave prenehale. O ne! Ravno zdaj se moraš dobro za boj pripraviti, ker sovražniki, hudič, svet in meso, se bodo še huje oborožili, da te pobijejo in napravijo, da zgubiš, kar si pridobil. Blaženi Dijonizij Kartuzijan pravi: „Koliker bolj si kedo Bogu služiti prizadeva, toliko huje sovražnik proti njemu razsaja.“ Tako nas tudi Jezus v svetem evangeliju uči.

O Gospod, pomagaj mi v boju zoper pekel, ki me hoče zopet v svojo sužnost spraviti. Vterdi mej nama staneviten mir, kateri naj se nigdar ne razterga. Zato mi daj svojo sveto ljubezen! „Kedor te ne ljubi, je merte v.“ Od te nesrečne smerti me reši, o Bog moje duše! Zavoljo tvoje bridke smerti, o Jezus, prosim te, ne dovoli, da te še kedaj proustvoljno zgubim.

Poglejmo nadalje, kakšnega orožja se moramo posluževati, da sovražnike: hudiča, svet in meso, premagamo. — Zoper hudiča ni družega orožja, razen molitve. Sv. Pavel pravi, da se moramo boriti s peklenškimi oblastmi, ne pa z ljudmi. Treba nam je torej pomoči božje, s katero vse premoremo: „Vse zamorem v njem (t. j. v Bogu), kateri me močnega

dela“, pravi apostelj. (Filip. 4, 13.) To pomoč pa ne dobijo drugi, razen tistih, ki jo prosijo. „Prosite, in dobili bote“ — pravi Jezus. Nikar torej na svoje sklepe ne zaupajmo, ker potem smo zgubljeni, ampak zaupanje v skušnjavah peklenških stavimo v pomoč božjo. Priporočajmo se Jezusu in Mariji. To moramo še posebno storiti v skušnjavah zoper sveto čistost, ki so mej vsemi najstrašnejše, in ž njimi hudič največkrat zmaga. Sami nismo dovolj močni, da bi čistost ohranili, ako nam je Bog ne obvaruje, kaker pravi modri Salomon.

O večni Oče, zavoljo Jezusovega zasluženja te prosim, daj mi sveto stanovitnost v tem strašnem in nevarnem boju. Prepričan sem, da mi boš to milost podelil, kederkoli te bom za njo prosil, zlasti, ako se po Jezusu in

Mariji k tebi obrnem. Da, te pre-sveti imeni hočem v vsaki nevarnosti in pogostokrat na pomoč klicati. Jezus, Marija, pomagajta mi!

Premislimo nadalje, kako je treba svet premagati. Hudič je hud sovražnik, ali še hujši je svet. Če bi se hudič sveta, to je, hudobnih ljudi ne posluževal, zmage njegove bi ne bile tako pogoste. Zveličar sam pravi, da se ni treba toliko hudiča bati, ampak ljudi. Ljudje so mnogokrat hujši, kakor vrag. On beži pred molitvijo, in ako zazovemo sveti imeni Jezus in Marija. Ali hudobni tovariši ne bežijo, če tudi kako sveto besedo za odgovor dobijo, ampak še huje reveža skušajo, posmehujejo se mu, češ da je malovreden strahopetec. Če družega ne znajo imenujejo ga hinavca, ki se svetnika dela. Kakšne revne duše se

jim pridružijo, samo da tega očitovanja ne poslušajo. Dragi brat, prepričan bodi, da, če hočeš pobožno živeti, gotovo boš moral zaničevanje in zasmehovanje prenašati. „Hudobni imajo gnjusobo nad njimi, ki so na pravem potu“, pravi Salomon. (Preg. 29, 27.) Kedar slabo živi, ne more terpeti tega, ki lepo živi; življenje pravičnega mu je vedno očitovanje; zato bi hudobnež rad videl, da bi ga vsi posnemali. Ne more biti drugače kakor pravi sv. Pavel: „Vsi, kateri hočejo pobožno živeti v Kristusu, bodo preganjanje terpeli.“ (2. Tim. 3, 12). Vsi svetniki so bili preganjani. Kedo je bil svetejši od Jezusa? Svet ga je preganjal, do kervave smerti na križu. — Drugači ni mogoče, ker so svetna načela popolnoma nasprotna Kristusovim. Kar svet visoko ceni, imenuje

Kristus neumnost. Nasprotno pa imenuje svet neumnost, kar Jezus visoko ceni, kaker so križi, težave in bridkosti. Ali pustimo svet, naj reče, kar hoče, in delajmo veselje Bogu, ki je hvaležen in zvest svojim služabnikom. Nikar se ne sramujmo živeti kot kristijani, ker če se Kristusa sramujemo, sramoval se nas bo tudi on poklicati na svojo desnico na dan sodbe, kaker pravi sam. „Zakaj kedor se mene in mojih besedi sramuje, tega se bo tudi Sin človekov sramoval, keder bo prišel v svojem veličastvu.“ (Luk. 9, 26.)

O moj Bog, že mnogokrat sem zaslužil, da bi me bil zaverigel, ker sem se v grehe vračal tedaj, ko sem bil že grešni stan zapustil. Neizmerno se ti zahvalim, da me nisi še zaverigel Prevelika bi bila moja nehva-

ležnost, ako bi se zopet z grehom oskrunil.

Ne, moj Jezus, tega nočem več storiti; ali pomagaj mi. Naj se mi le hudobni svet posmehuje, tebi hočem zvesto služiti. Koliker veči boj bom pa sè svetom imel, toliko večje bo moje zasluženje in tvoje dopajdenje.

Kedor se zveličati želi, se mora odločiti, da hoče terpeti in silo si delati, ker pravi Jezus: „Tesna je pot, ketera pelje v nebesa“, in „nebeško kraljestvo silo terpi in silni ga na se potegnejo.“ (Mat. 7, 14; 11, 12). Kedor se ne posili, ta se ne zveliča. Posiliti se je treba zlasti v začetku, da se vničijo slabe navade in vkoreninijo dobre. Kedor si vterdi dobro navado, temu bo lahko in sladko spolnjevati zapovedi božje. Gospod

je rekel sveti Brigiti, da kedor v začetku, ko se v čednostih vaditi začne, poterpežljivo in pogumno zbadanje ternja prenaša, njemu se spremeni ternje v rože.

Zapomni si pa tudi, o kristijan, kar je rekel Jezus mertvoudnemu: „Glej ozdravljen si, nikar več ne greši, da se ti kaj hujšega ne zgodi.“ (Jan. 5, 14). Zapomni si, pravi sv. Bernard, ako po nesreči zopet grešiš, znaj, da bo tvoja nesreča hujša, kaker so bile vse prejšnje. Gorje tistim, ki začnejo po potu božjem hoditi in ga potem zapuščajo, — tako se grozi Bog po preroku Izaiju.

O vsmiljeni Oče, kolikokrat sem že to kazen zaslužil! Ali prosim te oprosti mi, ker se mi studijo vsi grehi; sovražim jih čez vse, in celo svoje življenje jih hočem obžalovati. Od

denes naprej nočem ljubiti družega, kaker tebe. Da, ljubim te, o moj Bog, ki si neskončne ljubezni vreden.

Večni Oče, zavoljo zasluženja Jezusa Kristusa, dodeli mi stanovitnost, v milosti in ljubezni ostati do konca življenja.

Poglejmo nekoliko še tretjega našega sovražnika, ta je naše meso, in premislimo, kako se moramo njemu braniti. — Najprej z molitvijo, kaker smo že prej premislili. Nadalje, z ogibanjem slabih priložnosti. Sveti Bernardin Sijenski pravi: „Mej vsemi Kristusovimi sveti je eden najznamenitših, in podlaga vere — ali pravega kerščanskega življenja, — namreč: ogibati se grešnih priložnosti.“ Izgahnjali so negdaj iz obsedenega človeka hudiča, ki je bil prisiljen povedati, da mu je mej vsemi pridigami naj-

zoperniša pridiga o ogibanju grešnih priložnosti. Prav je imel, ker se on vsem sklepom in obljubam skesanega grešnika posmehuje, ako grešne priložnosti ne zapusti. Najnevarniši so pa zlasti priložnosti razveseljevanja mesenih počutkov, kateri človeka tako oslepijo, da ne vidi več ne božjih navdihljajev, ne večnih resnic in ne svojih dobrih sklepov. Grešna priložnost je pokopala tudi naše perve stariše v nesrečo. — „Kedor nevarnost ljubi, bo v nji poginil“ — pravi modri Sirah. (3, 27).

Predragi moj Zveličar, zahvalim te, da me razsvetljuješ in mi daješ spoznati pripomočke, da se ognem večni nesreči. Daj mi pomoč, da bom tudi svojo slabost vedno bolj spoznaval, in tem zaupljiviše in ponižno se k tebi zatekal. Naj mi nigdar iz spo-

mina ne zginе, kar praviš po preroku Izaiju: „Vse meso je seno“ (40, 6.), — in opominjevanje svetega Janeza Krisostoma, da je namreč nemo-goče, da se seno ne vname, če se ognju približa. Daj mi pomoč, da ti zvest ostanem, da edino tebe ljubim, ter po tvoji ljubezni hrepenim.

Kedor se resnično poboljšati želi, zanj je zelo potrebno, da vedno svoje dobre sklepe ponavlja in Bogu za-terjuje, da se noče več od njega lo-čiti, govoreč sè svetniki: „Če tudi vse drugo zgubim, samo da Boga ne zgubim.“ — Sklepi sami pa ne za-dostujejo, treba se je tudi pripomoč-kov posluževati, da jih v djanju spol-njujemo. — Zelo koristen pripomoček je pogosto prejemanje svetih zakra-mentov, svete pokore in svetega ob-hajila. V tisti hiši, ki se večkrat pomete, ni več smeti in nesnage. Sè

sveto spovedjo se ohranjuje duša čista in dobiva se ne samo odpuščenje grehov, ampak tudi pomoč zoper skušnjave. — Sveto obhajilo se imenuje pa „kruh nebeški“, kateri tako dušo redi, kaker navadni kruh telo. Kaker ne more telo živeti brez hrane, tako ne more duša živeti brez nebeškega kruha, kaker nas prepričuje Zveličar sam. Da v milosti božji stanoviten ostaneš, zelo primore nadalje tudi notranja molitev in premišljevanje večnih resnic. „Spominjaj se svojih poslednjih reči, in vekoma ne boš grešil“ — pravi sveti Duh (Sir. 7, 40). — Potrebno je torej posluževati se pravih pripomočkov in življenje si lepo vrediti, ako hočemo stanovitni ostati v milosti božji.

Predragi moj Zveličar, tisočkrat bodi zahvaljen, da si me sè svojim razsvetljenjem na pravo pot pripeljal,

da sem svoje grehe spoznal in bolje živeti odločil. Ali prosim te, stori, da tudi stanoviten ostanem in svoje sklepe izveršim. — Ti želiš, da naj te ljubim, in da se zveličam; tudi jaz to želim, posebno, da bi dopadal tvojemu sercu, ki tako hrepeni po mojem zveličanju. Ne, o moj Bog, tvoji ljubezni se ne morem več vstavljati. — Zavaljo zasluženja Jezusa Kristusa te prosim, ne dopusti, da ti še kedaj nehvaležen postanem; raje naj prej vmerjem. Izverši, o Gospod, kar si v meni dobrega delati začel. Razsvetluj in podpiraj me in množi v meni ljubezen. — O Marija, delivka zakladov božjih, priteci mi na pomoč, prosi Jezusa za me. Po Jezusovem zasluženju in tvojih prošnjah se nadejam, da stanoviten ostanem v milosti božji in da se zveličam.

XV. Premišljevanje.

O zaupanju v varstvo presvete Device Marije.

Kako hvaležni moramo biti vsmiljenemu Očetu nebeškemu, da nam je dal v zagovornico Marijo, ketera nam sè svojimi prošnjami lahko pridobi vse milosti, kar jih želimo! „O res čudna dobrotljivost našega Boga — kliče sv. Bonaventura — ki te je dal, o Gospa, svojim krivičnikom v zagovornico, da sè svojo pomočjo lahko izprosiš, kar hočeš.“ Bratje grešniki, če spoznamo da smo dolžniki božje pravičnosti, in zavoljo grehov v večno pogubljenje obsojeni, nikar ne obupajmo, k Materi božji se zatecimo, ona nas bo rešila. Terdnega

namena in sklepa je potreba, ako hočemo življenje premeniti in poboljšati. Dober namen in veliko zaupanje v Marijo, to nas bo rešilo, zato, ker je Marija mogočna in vsmiljena zagovornica, kteri želi, da bi se vsi zveličali.

Premislimo najprej, da je Marija mogočna zagovornica, kteri pred sodnikom svojim pobožnim mnogo koristiti more. Sveti Bonaventura pravi: „O velika prednost, da je Marija pri Sinu neizmerno mogočna!“ In Janez Gerzon piše, da vse, kar Marija Boga odločno prosi, tudi doseže; in da kaker kraljica razpošilja angelje, da njene služabnike razsvetljujejo, očiščujejo in spopolnjujejo. Sveta cerkev pa, želeča nam obuditi v sercu veliko zaupanje v Marijo, veli nam moliti: „Devica mogočna, za

nas Boga prosi.“ — Zakaj pa je Marijino varstvo tako mogočno? Zato ker je Mati božja. Sv. Antonin pravi: „Prošnja Marijina pomeni zapoved, ni mogoče, da bi ne bila vslišana.“ Sv. Gregor nadškof Nikomedijski pa piše: „Tvoj sin prošnje tvoje vsliši, skoro kakor da bi s tem svojo dolžnost storil.“ Zato kliče veselo sveti Metod marternik: „Raduj, raduj se Marija, ki imaš Sinu za dolžnika! Mi smo vsi božji dolžniki, tvoj dolžnik je pa on“ — namreč Bog. „Tvoja pomoč je vsegamogočna“ — pravi Kozma Jeruzalemski. Sin je vsegamogočen po svoji natori, Mati pa po milosti, to je, Marija doseže s prošnjo, kar hoče, po nekem znamenitem izreku: „Kar more Bog s poveljem, moreš ti s prošnjo.“ Sv. Brigita je slišala negdaj Jezusa reči svoji

Materi: „Prosi me, kar hočeš, tvoja prošnja ne more ostati prazna; ker nisi ti meni na svetu nič odrekla, tudi jaz tebi v nebesih nič odrekel ne bom.“ — Ni ga še tako velikega grešnika, da bi ga ne mogla Marija sè svojim zagovorom rešiti.

Predraga mati moja in Kraljica, k tebi zdihujem sè svetim Germanom: „Ti si vsegamogočna, da grešnike rešiš, in ne potrebuješ pri Bogu drugzega priporočila, ker si Mati pravega življenja.“ Tedaj, o moja Gospa, ako se k tebi zatečem, ne morejo mi vsi grehi vničiti upanja, da bom zveličan. Ako ti za me prosiš, bom gotovo rešen. Prosi torej za me vbozega — zdihujem k tebi sè svetim Bernardom — o velika božja Mati, ker tvoj Sin te posluša, in ti deli, kar ga prosiš. — Res je sicer da sem grešnik, ali

poboljšati se hočem, in ponašam se s tem, da sem tvoj posebni služabnik. Ko sem bil na potu pogubljenja, in nisem mislil na te, mislila si pa ti na me in izprosila si mi milost spreobrnjenja; koliko bolj smem zdaj v tvoje vsmiljenje zaupati, ko se tvoji službi posvečujem. O Marija, prosi za me in stori me svetega. Izprosi mi sveto stanovitnost in veliko ljubezen do tvojega Sinu in do tebe, o ljubljena mati moja.

Premislimo nadalje, da Marija ni samo mogočna, ampak tudi zelo vsmiljena zagovornica, ki ne zna odreči svojega varstva nikomer, ki k njej pribeži. Marija se ozira na pravične in na grešnike, da ne padejo, in ako bi pali, da jih vzdigne sè svojo priprošnjo. Sv. Bonaventura pravi: „Ko tebe, o Gospa, pogledam, ne vidim dru-

zega kaker vsmiljenje.“ Zato nas opominja sv. Bernard, da naj se v vsih potrebah tej mogočni zagovornici z velikim zaupanjem priporočamo, ker je sladka in dobrotljiva vsakemu, ki k njej pribeži. — Marijo primerja sv. cerkev oljiki. Kaker ne daje oljika družega sadu, razen olja, ki je znamenje vsmiljenja, tako ne dohaja tudi iz Marijinih rok nič drugega, kaker vsmiljenje in milosti vsim, ki se njenemu varstvu izročujejo. — O moj Bog, kako strašno bo terpel kristijan v peklu, ko se bo spomnil, da se je mogel tako lahko zveličati, ke bi se bil zatekel k „Materi vsmiljenja,“ in da tega ni storil in tudi več storiti ne more! — Negdaj je rekla Devica Marija sveti Brigiti: „Vsi me imenujejo mater vsmiljenja; res njegovo (t. j. božje) vsmiljenje me je storilo vsmi-

ljeno. Zato bo vbožec tisti, kateri, ko more, k vsmiljeni ne pribeži.“

Morebiti se bojimo, pravi sveti Bonaventura, da nam bode Marija pomoč odrekla, če jo prosimo? Ne, pravi ta svetnik: „Ona ne zna biti nevsmiljena, in revežem ne zadostiti ni nigdar znala.“ Ne zna in ne more tega, ker nam jo je Bog dal kot „Kraljico in Mater vsmiljenja.“ Kot „Kraljica vsmiljena“ je dolžna vbožcem pomagati. „Ti si Kraljica vsmiljenja — pravi sv. Bernard — in kedo je podložni vsmiljenja, ako ne vbožci?“ Zato nadaljuje ta svetnik ponižno: „Ti si Kraljica vsmiljenja, jaz sem pa najnesrečniši grešnik, največi mej tvojimi podložnimi. Vladaj nas, o Kraljica vsmiljenja.“ — Kaker „Mati vsmiljenja“ pa mora paziti, da reši iz smertne nevarnosti svoje

bolne sinove. Sveti Bazilij jo imenuje „javno bolnišnico“. Take bolnišnice so pripravljene za siromašne bolnike; kedor je siromašniši, ima večo pravico sprejet biti. Tako mora Marija, po mnenju sv. Bazilija z naj večim vsmiljenjem in največo pazljivostjo sprejemati največe grešnike, ki se k njej zatekajo.

Nikar ne dvojimo nad Marijino vsmiljenostjo. Ona sama je rekla sveti Brigiti: „Naj bo človek še tako velik grešnik, ako se pa z resnično željo po poboljšanju do mene oberne, sem koj pripravljena vernivšega se sprejeti; ne gledam, koliko je grešil, ampak s kakšno voljo da pride. Ne sramujem se njegove rane maziliti in zdraviti, ker me imenujejo in sem res Mati vsmiljenja.“ Zato nas spodbuja sv. Bonaventura rekoč: „K njej zdihujte,

pogubljeni gresniki, in pripeljala vas bo v zavetje.“ „Iščimo milosti, pravi sv. Bernard, ali iščimo jo po Mariji.“ O Marija, mati mojega Boga, glej pred tvojimi nogami vbogega grešnika, ki je mnogokrat svojevóljno božjo milost zgubil, katero mu je bil tvoj Sin sè svojo smertjo pridobil. O Mati vsmiljenja, k tebi prihajam s hudo ranjeno dušo: nikar me ne zaverzi, ampak vsmili se me! Ne prosim te posvetnih dobrot, ampak milosti božje in ljubezni do tvojega Sinu. O Marija, moli neprestano za me? Po zasluženju Jezusa Kristusa in po tvoji priprošnji se nadejam zveličanja. Ti si upanje grešnikov in tudi moje upanje. Tebi hočem vedno služiti, tebe ljubiti in k tebi se vedno zatekati; ti pa ne opusti meni na pomoč priteči. O Marija, Mati božja, vsmili se me!

Premišljajmo tretjič, da je Marija tako vsmiljena zagovornica, da ne pomaga samo tistim, ki k njej pribežijo, ampak ona sama išče siromake, da bi jih branila in zveličala. „Ona kliče vse, — pravi neki pobožen njen častivec, pravične in grešnike.“ Sv. Peter pravi, da hudič hodi vedno okoli in išče koga bi požerl, od Marije pa pravi, neki drugi njen častivec, da hodi okoli in išče, koga bi rešila. „Kedo skerbi za tvojim Sinom bolj za zveličanje človeškega rodu, kaker ti — o Marija!“ — pravi sv. German. Sv. Bonaventura pa dostavlja, da Marija tako marljivo pomaga vbožcem, da se zdi, kaker da nema večega hrepenenja, kaker po tem.

Marija nam gotovo pomaga, keder k njej pribežimo. Rihard od sv. Viktorja pa dostavlja, da ona naše pro-

šnje celo prehiteva; pomaga nam še preden jo prosimo. Ta pobožni častivec Marijin pravi, da je ona tako vsmiljena, da kederkoli siromaka zagleda, naglo na pomoč prihiti, in da ne more gledati potrebe, da ne bi pomogla. — Tako je delala, dokler je na svetu živela, kaker vidimo na ženitnini v Kani Galilejski. Ko je vina zmanjkalo, ni čakala, da bi jo za pomoč prosili, ampak berž ko je opazila zadrego poročencev, je prosila Sinu tolažbe rekoč: „Vina nemajo“. Dosegla je, da je njen Sin čudež naredil in vodo v vino premenil. — Sveti Bonaventura pa pravi: „Veliko je bilo vsmiljenje Marije, dokler je še na svetu prebivala, ali mnogo večje je, ko v nebesih kraljuje.“ Neki drugi pisatelj pa dostavlja: „Ako tako naglo pomaga ne prošena, kaj bo še le storila naprošena!“

Nikar ne opuščajmo torej zatekati se v vsih naših potrebah k tej blaženi Materi, ki je vedno pripravljena pomagati nam. Neki njen pobožen častivec pravi, da ona bolj hrepeni pomagati nam in milosti deliti, kaker jih mi želimo dobiti. Sv. Bonaventura celo piše: „Proti tebi, o Gospa, grešijo ne samo tisti, ki ti krivico delajo, ampak tudi tisti, ki te (pomoči) ne prosijo“. Nadalje pravi ta svetnik tudi, da kedor se k Mariji zateče — se ve, samo če ima čversto voljo popboljšati se, bo zveličan: „O zveličanje tih, ki te na pomoč kličejo!“ — Zatekajmo se torej k Mariji, k tej blaženi Materi in ponavljajmo vedno sè sv. Bonaventurom: „V tebe, o Gospa, zaupam, na veke ne bom osramočen!“

O Marija, glej me pred teboj klečečega grešnika, ki te vsmiljenja pro-

si. Ves svet te imenuje „pribežališče in upanje grešnikov“, tedaj si tudi upanje moje. Jaz sem zgubljena ovčica, ali zato, da bi našel zgubljene ovčice, prišel je na svet Jezus, večna Beseda, in postal je tvoj Sin. On hoče, da naj k tebi pribežim in da mi ti sè svojo prošnjo pomagaš. Tedaj „sveta Marija, prosi za nas grešnike“. Reci svojemu Sinu, da sem tvoj častivec in da me ti braniš. Reci mu, da naj mi podeli zavoljo svojega vsmiljenja sveto stanovitnost. Reci mu, da naj mi da milost, ljubiti ga iz vsega serca. Sploh mu reci, da me želiš videti zveličanega. On bo storil, kar ga prosiš. O Marija, upanje moje, v tebe zaupam, vsmili se me! —

Molitev

po dokončanih duhovnih vajah.

Presveta Trojica, Bog Oče, Sin in sveti Duh! Kaker sem te duhovne vaje v tvojem presvetem imenu začel, tako jih želim tudi v tvojem imenu končati in v tvojo večo čast in slavo darovati. Zatorej pokleknem pred tvoje veličastvo in te ponižno prosim, odpusti mi vso nemarnost in karkoli sem se v tem svetem času pregrešil. To malo dobrega pa, kar sem te dni storil, darujem ti, o Bog, po Jezusovih rokah v tvojo večo čast in dopadenje, kaker tudi za mojo časno in večno srečo in za odpuščenje grehov in v zadostenje za nje zasluženih kazni, za pomnoženje milosti in poboljš-

šanje življenja, za dosego srečne smerti in slave nebeške.

Sprejmi blagovoljno, o dobrotljivi Bog, vse moje kesanje nad grehi in vso pokoro, ki sem jo za nje opravil. Vterdi moje dobre sklepe, ki sem jih storil glede ogibanja grehov in glede vaje v čednostih. Ohrani mi podeljene milosti in neti v meni vedno tisto sveto ljubezen, ketera se je te dni v mojem sercu vnela.

Slednjič te prosim, o vsmiljeni Oče nebeški, vzderži in množi vedno bolj mojo gorečnost. Vničaj v meni ljubezen do sveta in užigaj mi hrepenenje po nebesih. Množi mi stud nad grehom in iztergaj mi iz serca moč slabega nagnjenja ter obvaruj mojo dušo pred grehom.

Zdaj te zapuščam, o Jezus, odhajam iz te svete samote, in končavam

te svete duhovne vaje ; ali moje serce bo vedno pri tebi ostalo in se nigdar več od tebe ločiti ne želi. Za sklep izlij nad mene obilnost svojega blagoslova i sprejmi blagovoljno za vse milosti mojo serčno zahvalo :

Zahvala po dokončanih duhovnih vajah.

Tebe Begá hvalimo : tebe Gospoda spoznavamo.

Tebe večnega Očeta : vsa zemlja spoštuje.

Tebi vsi angelji : tebi nebesa in vse oblasti,

Tebi kerubini in serafini : z neprenehavnim glasom kličejo :

Svet — Svet — Svet, Gospod Bog Sabaot.

Polna so nebesa in zemlja: veličastva tvoje slave.

Tebe slavni: zbor aposteljnov,

Tebe prerokov: hvale vredno število,

Tebe marternikov: bleščeča hvali vojska,

Tebe po zemeljskem krogu: sveta cerkev spoznava,

Očeta: neizmernega veličastva,

Častitljivega tvojega pravega: in edinega Sinu,

Svetega tudi: Duha tolažnika.

Ti kralj: slave, Kristus.

Ti Očetov: sin si večni.

Ti, da 'ga rešiš, hoté nase vzeti človeka: nisi studil device telesa.

Ti si, premagavši smertno želo: vernim odperl nebeško kraljestvo.

Ti na desnici božji sediš: v slavi Očetovi.

Sodnik : verujemo da imaš priti.

(Pri sledečih besedah se poklekne:)

Tebe torej prosimo, pridi na pomoč svojim služabnikom : ki si s predrago kervjo jih odrešil.

(Zdaj se zopet vstane.)

Daj, da bomo s tvojimi svetimi : v večni slavi šteti.

Reši, Gospod, ljudstvo svoje : in blagoslovi svojo dedino.

In vladaj jih : in povzdiguje jih tja na veke.

Dan na dan te : blagoslavljamo.

In hvalimo tvoje ime na vek : in na vek veka.

Blagovoli, Gospod, le-ta dan : brez greha nas ohraniti.

Vsmili se nas, o Gospod : vsmili se nas !

Bodi vsmiljenje tvoje, Gospod, nad nami : kaker smo upali na te.

Na-te, Gospod, sem upal: ne bodem osramočen na veke.

Ÿ. Poterdi, o Bog, kar si veršil v nas.

R). Od svetega tempeljna svojega, ki je v Jeruzalemu.

Ÿ. Reši služabnike svoje.

R). Moj Bog, ki v tebe upajo.

Ÿ. Pošlji jim, Gospod, pomoč od svetišča.

R). In sè Sijona jih varuj.

Ÿ. Nič naj ne opravi sovražnik nad njimi.

R). In sin hudobije naj se ne prederzne, da bi jim škodil.

Ÿ. Gospod, vslíši mojo molitev.

R). In moje vpitje naj k tebi pride.

MOLIMO.

Bog, čiger vsmiljenja ni števila, čiger dobrote je neskončen zaklad, preljubeznjivemu tvojemu veličanstvu se za podeljene dari zahvaljujemo, tvojo dobrotljivost vedno moleč, da, kateri tem, ki prosijo, daješ, kar želé, ravno te, ne zapuščajoč jih, za prihodnje plačilo priredi.

Bog, ki si po neomadežanem spočetju Device svojemu Sinu vredno prebivališče pripravil, prosimo, da kateri si jo vsled previdene smerti ravno tistega svojega Sinu slehernega madeža obvaroval, tudi nam po njenih prošnjah čistim k tebi priti podeli.

(Redovniki sv. Frančiška naj dostavijo še:)

Gospod Jezus Kristus, ki si v mesu preblaženega očeta našega Fran-

čiška, da, ko je svet zmerzoval, naša serca z ognjem svoje ljubezni užgeš, svete rane svojega terpljenja ponovil: dodeli milostivo, da bomo po njegovih zaslugah in prošnjah vedno križ nosili in vredne sadove pokore rodili. — Po Kristusu Gospodu našem. — Amen.

DOSTAVEK

nekoliko pobožnega berila in molitvic
za čas duhovnih vaj.

I.

Kratki duhovni nauki sv. Alfonsa L.

Pripomočki

ohraniti se v stanju milosti božje.

(Sv. Alfonz L.)

Ako se želimo zveličati, prepričajmo se, da za to ne zadostuje samo dobra volja, ampak posluževati se moramo tudi pripomočkov, ki nam jih je Jezus zapustil. Ako tega ne storimo, nam ne bo nič pomagalo na sodnji dan izgovarjati se, ako v grehe pademo, da so bile skušnjave prevelike, mi pa da smo bili preslabi, zakaj Bog nam je dal sredstva, da ž njegovo milostjo sovražnikove napade lahko

premagamo. Ako se jih pa posluževati nočemo in omagamo, smo sami krivi. Vsakedo bi se rad zveličal, ali ker opušča posluževati se zveličavnih pripomočkov, greši in se pogublja.

1. Pervi pripomoček je ogibati se slabih priložnosti. Kedor si ne prizadeva ogibati se grešnih priložnosti, zlasti glede razveseljevanja počutkov, nemogoče je, da bi v grehe ne padel. Sveti Filip Neri pravi: „V boju s počutki zmagajo lenuhi, ki bežijo.“ — Priložnost je podobna zavezi na očeh, ketera nam brani, da ne vidimo ne Boga, ne pekla, ne storjenih sklepov. Sveto pismo pravi, da je nemogoče po živem ogelju hoditi in se ne opeči. (Preg. 6, 27.) Tako je tudi po človeško nemogoče podati se radovoljno v priložnost in ne grešiti, če se tudi na tisoče dobrih sklepov stori in tisočkrat to Bogu obljubi. To nam vsaki dan dokazuje nesreča toliko vbogih duš, ki se pogubljujejo, zato ker se priložnosti ne ogibljejo. Kedor je pa navado imel zoper sveto čistost grešiti, temu ne zadostuje ogibati se samo najbližnjih priložnosti. Ako se

tudi tistih ne ogiblje, ki niso ravno popolnoma bližnje, čisto lahko zopet v grehe zabrede. — Nikar ne dopuščajmo, da bi nas hudobni duh prevaril, češ da je sveta oseba, zavoljo ketere skušnjavo občutimo. Mnogokrat se prigodi, da koliker pobožniša je oseba, toliko huja je skušnjava. Sv. Tomaž Akvinski piše, da čim svetejši so osebe, tim bolj so mamljive. Skušnja začne z duhom in konča z mesom. Pobožni služabnik božji P. Sertorij Kaputo, jezuit, pravi, da hudič napeljuje ljubiti najprej čednost, potem ljubiti osebo, slednjič pa človeka oslepi in v prepad pahne. — V cerkvenih sporočilih iz prvih časov kerščanstva se bere o neki pobožni in sveti gospe, katera je opravljala pobožno delo vsmiljenja, pokopavala je namreč trupla marternikov. Negdaj najde enega še živega; odnese ga domov. in tam je ozdravel. Kaj se zgodi? Te dve sveti osebi — lahko jih tako imenujemo, — zgubili ste zavoljo bližnje priložnosti najprej milost božjo in potem še vero. —

Ogibati se je treba tudi slabih tova-

rišev. Mi smo preslabi, hudobni duh nas neprenehoma skuša, počutki nas vlečejo na zlo; ako nas slab tovariš spodbuja, potem gotovo pademo. Pervo torej, kar moramo storiti, ako se želimo zveličati je to, da se ogiblremo slabih priložnosti in da odstranimo slabe tovariše. Tukaj je treba posiliti se, odločno moramo premagati vsak ljudski obzir. Kedor si sile ne dela, ta se ne bo zveličal. Res je sicer, da se ne smemo na lastne moči zanašati, ampak samo na pomoč božjo; ali Bog hoče, da tudi mi sodelujemo in se posilimo takrat, ko nam je treba nebesa pridobiti: „Nebeško kraljestvo silo terpi in silni ga na se potegnejo.“ (Mat. 11, 12.)

2. Drugi pripomoček je pre mi šlj e-
v a v n a m o l i t e v (premišljevanje). Brez tega ostane duša težko dolgo v milosti božji. Sv. Duh pravi: „Spominjaj se svojih poslednjih reči, in vekomaj ne boš grešil.“ (J. Sirah 7, 40.) Kedor pogostokrat poslednje reči pre mi šlj uje, namreč: smert, sodbo, večnost, pekel in nebesa, ta ne bo grešil. Teh resnic pa ne moremo gledati z očmi, ampak samo z duhom.

Če jih ne preišljujemo, zginejo iz spomina, in ko se obudi v nas slabo nagnjenje, po zadovoljenju telesnim občutkom, lahko v to privoli, kedor nima večnih resnic pred očmi. Zatorej tolikim nič mari ni, da so v grešnem stanu in zato se pogublajo. — Vsaki kristijan ve in veruje da mora vmreti in da bo sojen, ali ker ljudje na to ne mislijo, zato živijo oddaljeni od Boga. — Brez preišljevavne molitve ni razsvetljenja, tava se po temi. ako se pa po temi hodi, ne opazi se nevarnosti, ne poprime se človek pripomočkov, Boga ne prosi pomoči in tako se pogubi — Brez preišljevanja ni svitlobe, ni moči, da bi napredovali na potu božjem, ker se brez molitve ne izprosi Bog, da bi nam pomagal; kedor pa ne prosi, gotovo pade. Zato pravi kardinalj Bellarmin, da kedor ne preišljuje večnih resnic, po človeško rečeno, ni močče, da ostane stanoviten v milosti božji. Nasprotno pa, kedor vsaki dan preišljevavno molitev opravlja, bo težko grešil, in če bi tudi pri kateri priložnosti grešil, ako ne preneha moliti, se bode hitro

zopet k Bogu vernil. Neki služabnik božji pravi: „Premišljevatna molitev in smertni greh, to dvoje ne more biti skupaj.“ — Skleni torej opravljati vsaki dan vsaj po pol ure premišljevatno molitev, v jutro ali v večer, bolje je v jutro. — V odstavku spredej najdeš ob kratkem razložen način, kako je treba premišljevati. — Dovolj je sicer, da bereš kaj iz kakšne premišljevatne knjižice, in vsako toliko časa obudi kak dober zdihljaj ali občutek ali kakšno molitvico ali prošnjo, tako, kakor je bilo zgoraj povedano.¹⁾ — Posebno pa te prosim, nigdar ne opuščaj tako molitev vsaj po enkrat na dan opravljati, če bi tudi morebiti še tako suhoto občutil in če bi se ti še tako zoperna zdelo. Ako je ne opuščáš, se boš gotovo zveličal.

¹⁾ Ako pa kedo ne zna brati ali pa nima pri sebi pripravne knjižice, naj premišljuje na ta način kakšno resnico ali izrek iz „Očenaša“ ali „Češčenamarije“ ali iz „Vere“, ali pa kaj družega iz „kerščanskega nauka.“ Kedor rad besedo božjo posluša in bere, se že česa domisli in serce bo že znalo, kako moliti in Boga kaj prositi. (Opazka prest.)

Ob enem je zelo koristno tudi, duhovno branje, iz življenja svetnikov ali pa o kerščanskih čednostih, po pol ali vsaj četert ure. O kolikeri so se poboljšali in so svetniki postali, ker so to ali ono sveto knjigo brali! Tako n. pr. sv. Ivan Kolumbin, sv. Ignacij Lojoljski in še mnogo drugih. — Zelo koristno je tudi opravljati vsako leto duhovne vaje v kakšni redovni hiši (ali v samoti). Vsaj pa nikar ne opuščaj svoje vsagdanje pre-mišljevavne molitve.

3. Tretji pripomoček je pogosto prejemanje svetih zakramentov, sv. pokore in sv. Rešnjega Tele-sa. Sè sveto spovedjo se vzderžuje snažnost duše, zadobiva se ne samo odpuščenje grehov, ampak tudi krepkejša pomoč v skušnjavah. Zavoljo tega imej svojega duhovnega vodnika; hodi vedno k njemu k spovedi, ž njim se posvetovaj v svojih važniših opravilih, tudi časnih; v vsem ga slušaj, zlasti ako te plašljiva vest nadleguje. Kedor spovednika sluša, naj se nikar ne boji, da bo zabredel. „Kedor vas posluša, mene posluša“, pravi Jezus

Kristus (Luk. 10, 16). Glas spovednikov je glas božji.

Sveto obhajilo pa se imenuje „kruh nebeški“, ker ravno tako, kaker vzderžuje pozemeljski kruh telesno življenje, vzderžuje „kruh nebeški“ življenje duše. „Ako ne bote jedli mesa Sinu človekovega . . . ne bote imeli življenja v sebi“. (Jan. 6, 54.) Nasprotno pa je obljubljeno tistemu, ki pogostokrat ta kruh vživa, večno življenje: „Ako kedo od tega kruha je, bo živel vekomaj“. (Jan. 6, 52). Zato pravi sveti cerkveni zbor tridentinski, da je sveto obhajilo „zdravilo, katero nas rešuje malih grehov in nas obvaruje pred smertnimi.“ Skleni torej pristopiti vsaj vsaki osmi dan k svetemu obhajilu, in odloči ne opustiti ga nigdar zavoljo kakšnega posvetnega opravila. Ni ga važnišega opravila, kaker je večno zveličanje. Čim bolj si mej svetom, tim bolj potrebuješ pomoči, ker imaš več skušnjave.¹⁾

¹⁾ Te besede veljajo gotovo posebno redovnim osebam, katerim se gostejše sv. obhajilo pri-

4. Četrti pripomoček je ta: bodi vsaki dan pri sveti maši. Ko smo pri sv. maši, dajemo Bogu večo čast, kaker angelji in svetniki v nebesih, ker oni častijo Boga kot stvari, mi mu pa darujemo pri sveti maši Jezusa Kristusa, kar mu daje neizmerno čast.

5. Peti pripomoček je vsa kedanje obiskovanje presv. Rešnjega Tlesa in obiskovanje Matere božje pred kakšno njeno pobožno sliko. — Jezus Kristus prebiva v tolikih cerkvah na altarjih zato, da bi vsem obiskovavcem milosti delil, zatorej dobivajo tiste duše, ki to pobožnost opravljajo, brezštevilo dobrot. Poglavitne milosti, za ketere

---

poroča. Veljajo pa tudi svetnim, ki želijo greha se varovati in v popolnosti napredovati. Glede gostejšega sv. obhajila naj se posvetova vsekedo se svojim spovednikom. Večkrat k mizi božji pristopiti je zelo koristno — prvi kristijani so pristopali vsaki dan — vender niso dolžni tega sveta sv. Alfonsa vsi spolnjevati, večini je to gotovo tudi čisto nemogoče. — Če ne moreš večkrat sv. zakramentov prejemati, stori to vsaj po enkrat v mesecu, kaker sv. Oče papež Leon XIII. tretjerednikom nalagajo.

moraš pri teh obiskovanjih Jezusa in Marijo prositi, so : ljubezen do Boga in sveta stanovitnost do smerti.

6. Šesti pripomoček, ki ti posebno priporočam, da se ga poprimeš, je sveta molitev. Gotovo je, da brez pomoči božje ne moremo nič dobrega storiti za dušo. Nasprotno pa nam zaterjuje Bog, da ne daje milosti drugemu, razen tistemu, ki ga prosi. „Prosíte in se vam bo dalo“. (Mat. 7, 7). Tedaj kedor ne prosi, ne dobi, pravi sv. Terezija. Zatorej pravijo vsi sveti očetje in bogoslovci sploh sè sv. Tomažem, da je brez molitve nemožne vstrajati v milosti božji in zveličati se. Kedor pa moli, je gotov pomoči božje. Bog je sam tako rekel in njegova beseda je veljavna, večkrat ponovljena v svetem evangeliju : „Vse, karkoli v molitvi prosite, verujte, da bote prejeli, in se vam bo zgodilo.“ (Mark. 11, 24). „Sleherni, kateri prosi, prejme.“ (Luk. 10, 11). „Resnično resnično vam povem, ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal.“ (Jan 16, 23). Bog nam vse podeli, kar ga v imenu Jezusovem prosimo. To-

rej, ako se zveličati želimo, moramo moliti, ponižno, zaupljivo. pred vsem pa stanovitno. Zato je premišljevalna molitev tako koristna, zakaj tam se domislamo, da prosimo; drugače radi pozabimo, in tako se pogubimo. Sv. Terezija piše, da bi za voljo velikega hrepenenja po zveličanju vseh ljudi, rada stopila na kakšno goro in tam zavpila: „Molite, molite!“ — Stari sveti očaki v puščavah so pri svojih posvetovanjih sklenili, da ga ni krepkejšega pripomočka za zveličanje, kaker neprestano ponavljanje Davidove molitve: „Bog glej na mojo pomoč, Gospod hiti meni pomagat.“ Tako si prizadevajmo tudi mi moliti. Ali pa izgovarjajmo prelepi zdihljeji svetega Leonarda Portomavriškega: „Moj Jezus, vsmiljenje!“ Dve potrebni milosti pa, za ketere moramo vedno prositi, so, kaker je bilo že prej rečeno, ljubezen do Boga in sveta stanovitnost. Ravno te milosti moramo vedno prositi presveto Devico Marijo, ki se imenuje delivka vseh božjih milosti, in ako jo prosimo, nam jih gotovo od Boga dobi. Zato nas vse spodbuja sveti Bernard:

„Iščimo milosti, ali iščimo jih po Mariji, ker to, kar ona prosi, dobi; njena prošnja ne more biti prazna“.

Duhovna pravila kerščanskega življenja.

(Sv. Alfonz L.)

Kaj nam pomaga, ako celi svet dobimo, dušo pa zgubimo?

Vsaka stvar mine, ali večnost nigdar ne mine.

Le vse zgubimo, samo da Boga ne zgubimo.

Noben greh, naj bo še tako majhin, ni malo zlo.

Ako hočemo Bogu dopasti, moramo sami sebe zatajevati.

Kar se zavoljo lastne všečnosti stori, to je vse zgubljeno.

Ako se hočemo zveličati, moramo se vedno bati, da ne pademo.

Če tudi vmerjem, samo da Bogu dopadem.

Edino greh je tisto zlo, katerega se moramo bati.

Kar Bog hoče, to je vse dobro, in vse to moramo želeli.

Kedor ne želi drugega kakor Boga, ta je vedno zadovoljen, naj se mu pripeti kar hoče.

Misliti si moram, da na svetu ni drugega, kakor Bog in jaz.

Našega serca ne more cel svet zadovoljiti; edini Bog je zadovolji.

Vsa sreča obstoji v ljubezni božji, ljubezen božja pa obstoji v spolnjevanju njegove volje.

Vse naše bogastvo obstoji v molitvi. Kedor moli, dobi vse, kar želi.

Stej, da je zgubljen tisti dan ko si opustil premišljevalno molitev. Sveta Terezija pravi: „Kedor (premišljevalno) molitev opuščá, samega sebe v pekel meče“.

Noben dan ne prepusti branja iz katere duhovne knjige.

Častihlepnost je kuga duhovnega življenja.

Kedor hoče biti iz serca in ne z jezikom ponižen, ni dovolj, ako reče, da je vsega zaničevanja vreden, ampak veseliti ga mora, ako je res zaničevan.

Kaj pa zna tisti kristjan, ki še enega razžaljenja Bogu darovati ne zna? Vedno se lepo nasmehljaj, ko si razžaljen.

Kedor se spominja, da je pekel zaslužil, temu se zdi majhino vsako terpljenje.

Kedor vboštvo ljubi, vse ima. Izmej posvetnih reči je treba izvoliti slabejše; izmej božjih pa najboljše.

Pokorna duša je Bogu veselje.

Prava ljubezen obstoji v tem, da storimo dobro tistemu, ki nam je storil zlo, in da ga tako pridobimo.

Kaj pomaga na smertno uro bogastvo in čast?

Poklican biti k sveti ljubezni božji, to je velika milost božja.

Bog ne pusti nobene dobre želje brez plačila.

Vsako dobro nagnjenje, tudi k dobrim rečem, razen k Bogu — ni dobro.

Bodimo hvaležni, ali najpred Bogu. Zatorej sklenimo, Bogu nigdar nič ne od-

reči, ampak vedno to izvoljevati, kar je njemu ljubše.

Najlepši molitev je ta, vdajati se v boleznì v voljo božjo.

Sveto življenje in veselje počutkov, to dvoje se ne more vjemati.

Kedor sam na se zaupa, ta je pogubljen. Kedor na Boga zaupa vse premore.

Kaj bi moglo dušo bolj veseliti, kaker prepričanje, da Bogu veselje dela?

Bog je pripravljen vsega darovati se tistemu, ki iz ljubezni do njega vse zapusti.

Edini pot do svetosti je terpljenje

Sè suhoto in skušnjavami skuša Bog svoje ljubljence.

Kedor Boga ljubi in v njega zaupa, se ne more pogubiti.

Prosimo Boga, da nam vdihne nežno pobožnost do svoje božje matere Marije.

Kedor se na križanega Jezusa ozira, ta vse mirno prenaša.

Kedor na tem svetu Boga bolj ljubi, ta je zadovoljniji. Kar se zavoljo Boga ne stori, postane vse bridko.

Nobeden nemir, čeravno z dobrim namenom napravljen, ne pride od Boga.

Gotovo dojdeš do cilja, samo da ne nehaš hoditi. Kedor edino Boga želi, ta je bogat in zadovoljen; on nič ne potrebuje in svet zasmehuje.

Komer Bog ne zadostuje, temu ne more nič zadostiti. Bog, Bog — (on naj bo naša želja) in nič drugega.

Vse je treba premagati, da se vse pridobi.

Čednosti,

v katerih naj se vadi, kedor se posvetiti želi

(Sv. Alfonz L.)

1 Hrepeni po vedno večem napredku v ljubezni do Jezusa. Sveta hrepenenja so peroti, s katerimi se duše k Bogu vzdigujejo. Zato je potrebno pogostokrat premišljevati Kristusovo terpljenje, obujati večkrat na dan v sercu djanja ljubezni do Jezusa, in prositi ga njegove svete ljubezni.

2. Z dovoljenjem svojega duhovnega voditelja pojdi pogostokrat, koliker ti je mogoče, k svetemu obhajilu.

3. Obišči vsaj enkrat na dan presveto Rešnje Telo. Ko si pri obiskanju obudil djanje vere, zahvale in ljubezni, in kes nad svojimi grehi, potem goreče Jezusa prosi za stanovitnost v njegovi sveti ljubezni. Keder te pa zopernosti, nemiri, zgube, razžaljenja ali druge težave zade-nejo, zateci se hitro k presvetemu zakramentu, vsaj v duhu.

4. Vsako jutro, ko vstaneš, daruj se Bogu in obljubi mu vse zopernosti, ki se ti bodo pripetile, mirno prenašati. Keder pa dojdejo, vsakikrat reci: „Gospod, zgodi se vedno tvoja sveta volja“

5. Raduj se, da je Bog neskončno blažen. Kedor Boga bolj ljubi, kaker sama-sebe, mora se radovati bolj nad njegovo, kaker nad lastno blaženostjo.

6. Hrepeneti moraš po nebesih in zatorej hrepeni po smerti, da se ogneš zgubi božji in da greš tjakaj ljubiti Boga iz vsih svojih moči na vekoma.

7. Želi in prizadevaj si, da bi vsi

Jezusa ljubili, in zatorej se pogovarjaj pogostokrat sè vsemi o ljubezni Jezusa Kristusa.

8. Ne bodi skromen proti Bogu, nikar mu tega ne odreci, kar veš, da mu dopada, marveč izvoli, kar veš, da mu je ljubše.

9. Moli vsaki dan za vboge duše v vicah in za vboge grešnike.

10. Vsa svoja dela stori edino z namenom, da Jezusu dopadeš. Reci pred vsakim opravilom: „Gospod, naj bo vse v tvojo čast.“

11. Večkrat na dan se daruj Jezusu Kristusu tako, da boš pripravljen iz ljubezni do njega preterpeti vsako težavo, rekoč: „O moj Jezus, tebi se vsega darujem, stori z menoj, kar hočeš.“

12. Skleni raje vmreti, kaker samo enkrat prostovoljno, če tudi ne smertno, grešiti.

13. Odreci se temu, kar je tebi všeč, čeravno je dovoljeno. Stori to vsaj dvakrat ali trikrat na dan. Keder pa slišimo pogovore o bogastvu, o posvetnih veselicah in o časteh, tedaj pomislimo, da

vse to mine, in recimo : „O moj Bog, nič drugega ne želim, kakor tebe samega.“

14. Ako moreš premišljuj — t. j. opravljaj premišljevanje — vsaki dan po dve uri, ali vsaj po eno uro. ¹⁾

15. Ljubi samoto in molčečnost, da se lahko sam nemoten z Bogom pogovarjaš.

16. Opravljaj tista zunanja zatajevanja, katera ti dopušča pokorščina. Posebno pa goji notranje zatajevanje, n. pr. premaguj radovednost, ne odgovarjaj, ako te kedo razžali, in nigdar nič ne stori zavoljo lastne všečnosti.

17. Opravi vsako dahovno opravilo tako, kakor da bi bilo zadnje tvojega življenja. Zatorej misli večkrat na smert; in ko ležiš v postelji, misli si, da boš tam enkrat svojo dušo izdihnil.

18. Svojih navadnih pobožnosti, ali drugih dobrih del nigdar zavoljo ljudskega ozira, suhote ali naveličanja ne opusti.

---

¹⁾ Mej kakšnim telesnim delom to ni nemogoče. Ako pa ne moreš tako dolgo, stori vsaj po pol ure, kakor sv. Alfonz zgoraj pravi.

19. V bolezni nikar zaradi zdravni-ka ali slabe postrežbe ne toži; marveč si prizadevaj, koliker mogoče, prikrivati bolečine.

20. Nikar ne bodi v zopernostih oto-žen; vedno bodi vdan v voljo božjo. Ke-dor to hoče, kar hoče Bog, ne sme nig-dar žalosten biti.

21. Zatekaj se v skušnjavah naglo sè zaupanjem k Jezusu in Mariji. Po-navljaj vedno sveta imena J e z u s, M a r i j a, dokler skušnjava ne preneha.

22. Vse svoje zaupanje stavi najpred v terpljenje Kristusovo in potem v po-moč Marije Device. Vsaki dan prosi Bo-ga za to zaupanje.

23. Nigdar ne obupaj, ako se zopet v čem pregrešiš; ampak skesaj se hitro in sè zaupanjem na Boga skleni poboljšati se.

24. Ako ti kedo kaj slabega stori, verni mu z dobrim; vsaj moli za-nj.

25. Odgovori ljubeznjivo tistemu, ki te z besedo ali djanjem razžali, in tako ga pridobi.

26. Ko si vznemirjen, je najbolje molčati, dokler se duh ne pomiri; ker

drugače bodeš storil na tisoče pogreškov, ne da bi opazil.

27. Keder je treba koga posvariti, izvoli tak čas, ko nisi vznemirjen, ne ti in ne tisti, keterega posvariti misliš; ker drugače bode svarjenje več škodilo kakor koristilo.

28. Od vsakega dobro govori, in vsaj namen izgovori, ako djanja ne moreš.

29. Pomagaj bližnjemu, koliker moreš, posebno takim, ki so ti zoperniši.

30. Ne reci in ne stori ničesar, s čemer bi mogel bližnjega razžaliti, izvzemši samo, ako bi drugače Bogu bolj dopalo. Ako si pa kedaj zoper ljubezen do bližnjega kaj zagrešil, prosi ga odpuščenja, ali vsaj ljubeznjivo govori ž njim. Govori vedno krotko in bolj s tihim glasom.

31. Daruj Bogu zaničevanja, ki te zadenejo, ne da bi se komu zavoljo tega pritožil.

32. Spolnuj zvesto božje in cerkvene zapovedi, ker od tega je odvisno tvoje zveličanje.

33. V svojih predstojnikih si pred-

stavljalj Kristusa samega, zatorej jih vbo-
gaj natančno in brez vgovora.

34. Da se v ponižnosti vadiš, ljubi
nizka opravila; izbiraj za se slabejše
reči. Ponižuj se pred drugimi, čeravno
so nižji od tebe. Ne govori ne dobrega
ne slabega o sebi, ker se včasih goji s
tim ošabnost, ako se o sebi slabo go-
vori. Ne izgovarjaj se, keder te kedo
graja, in obrekuje, ako ni morebiti opravi-
čenje neobhodno potrebno, da bi se ke-
do ne pohujšal.

35. Obiskuj koliker moreš bolnike,
zlasti bolj zapuščene; pomagaj jim, ka-
ker veš in znaš.

36. Večkrat sam pri sebi pomisli, da
nisi na svetu za vživanje, ampak za ter-
pljenje; — ne da bi v obilnosti živel, am-
pak v pomanjkanju; ne da bi češčen bil,
ampak zaničevan; ne da bi svojo voljo
spolnjeval, ampak božjo.

37. Sklepaj vedno, da se hočeš po-
svetiti in nikar ne obupaj, v kakeršnem-
koli stanu mlačnosti si.

38. Vsaki dan ponavljalj dobre sklepe.

39. Zedini svojo voljo z božjo voljo

v vsem, kar je našim počutkom zoperno, v težavah, v bolezni, v razžaljenju, v navskrižnostih, v zgubi imetka, v smerti sorodnikov ali drugih dragih oseb. Na to naj merijo vsa tvoja djanja in molitve, iskaje vedno Boga, da naj nam vdihne svojo sveto ljubezen in pomaga spolnjevati svojo voljo.

40. Priporoči se večkrat pobožnim ljudem v molitev. Še bolj pa se priporočuj svetnikom v raju posebno prečisti Devici Mariji. Visoko ceni pobožnost do božje Matere in prizadevaj si, vdihniti jo tudi drugim.

II.

O dobri zlasti vesoljni sveti spovedi.

Mej vsemi vstanovami naše svete vere je najresnišega pravdarka vredna sveta spoved, še celo tistim, ki so se Bogu posvetili. Kako velika nesreča bi bila, ako bi se v strup premenilo tisto zdravilo, ki je moramo proti dušni bolezni rabiti, in še celo v nevarniši strup, kakor je bolezen sama. In vendar je mogoče, da se to zgodi, da, jaz celo mislim, pravi neki pobožen pisatelj, da nič bolj redovnih in družih na videz pobožnih oseb ne pogublja, kakor ravno slabo opravljene spovedi. Sv. Leonard Portomavriški pravi: „Oh, veliko jih je v peklu, ki so se pogostokrat spovedavali. Vsaka spoved ne opraviči človeka, ampak samo dobra“. V tem moramo biti vsi zelo oprezni. Kolikokrat se lahko sami sebe prevarimo, misleč da imamo le malo gre-

hov, in še ti da niso veliki; štejemo se zatorej za dobre in pravične kristijane. Kolikokrat se človek samega sebe slepi in olepšava grehe, samo da se sam sebi grešen ne zdi. Ni je pogostniše laži, pravi neki drugi duhovni učenik, kaker je tista, s katero se človek samega sebe nalaže. Taka laž je pa tudi zelo pogubljiva. Zavoljo tega je vesoljna ali generalna spoved mnogim neobhodno potrebna. Vender bi znala mnogim tudi škodljiva biti; mnogim pa ni ravno potrebna, ampak samo koristna.

2. Neobhodno potrebna je vesoljna spoved vsem tistim, katerih prejšnje spovedi so iz enega ali drugega vzroka neveljavne, n. pr. ako je kedo kak smerten greh radovoljno zamolčal, ali ako ni hotel pravega števila takih grehov povedati ali pa potrebnih okoličnosti razodeti, ali če je izpraševanje vesti pomanjkljivo bilo; nadalje ako je bila spoved brez pravega kesanja in terdnega sklepa.

Sveti Frančišek Saleški piše glede tega: „Dostikrat so navadne spovedi tistih, ki živijo po šegi sveta, polne najve-

čih pogreškov. Taki se pogostokrat prav ne pripravljajo, ali vsaj ne zadosti skerbno, tudi jim večkrat pomanjkuje potrebna kesanja. Pogostokrat stopijo k spovedi celo sè skriyno željo zopet tako grešiti. Taki nočejo namreč nevarnih priložnosti opustiti niti se posluževati potrebnih pripomočkov, da bi življenje zboljšali. V vseh teh slučajih je vesoljna spoved za zveličanje neobhodno potrebna.“

Tako spoved potrebuje tudi natančnije izpraševanje vesti, tako kaker da bi se ne bil človek še nigdar izpovedal, namreč od tistega časa, kar so bile druge spovedi neveljavne. Seveda je to nadležno, bridko in poniževavno, ali tega si je človek sam kriv. Iz tega blata se pa mora na vsaki način izkopati, čas duhovnih vaj je pa najpripravniši za to. Zakaj bi pa človek tudi ostajal v takem stanu, v katerem vmreti ne želi?

3. Dolga spoved zna pa neketerim tudi škodljiva biti. namreč tistim sicer bogaboječim dušam s plašljivo vestjo ktere se brez veljavnega vzroka vedno plašijo, da so morebiti njih spovedi ne-

veljavne. Take vboge sirote bi hotele vedno ponavljati svoje spovedi in vender ne bi nigdar zadovoljne bile. Naj se potolažijo! Saj se vender vsakrat za spoved lepo pripravljajo in odkritoserčno želijo dobro jo opraviti. To je znamenje, da se nadejati smejo, da njih spovedi niso slabe. Ali hočejo mari, da jih dojde o tem kak angelj z nebes prepričat? Gotovejšo so, če spovedniku verujejo. Take verste ljudje morajo biti svojemu spovedniku popolnoma pokorni, ako hočejo mir zadobiti, čeravno jim eni ali drugi pomiselki po glavi rojijo. Pokorščina je prelepa in Bogu zelo draga čednost. Nepokornežu pa, ki noče glede dolge spovedi slušati svojega spovednika, pravi sveti Leonard Portomavriški, da je terdovraten.

4. Mnogim je pa dolga spoved samo zelo koristna, ter je niso ravno dolžni opraviti. Ona donese kristijanu obilo blagoslova. Sveti Alfonz Ligvorski piše: „Ni dvojbe, da je dolga spoved za vsakega prekoristna, kedor je ni še opravil. Mnogo pripomore, da se duša, gledaje

zmotnjave preteklega življenja, poniža. Zelo pomaga tudi obuditi večje kesanje zavoljo Bogu prizadetih nezahvalnosti, in storiti boljše sklepe za prihodnjost. Koristna je tudi zato, ker pomaga spovedniku bolje spoznati spokornikovo notranjost, katere čednosti mu manjkajo, h kakšnim strastem in grehom je bolj nagnjen, da mu je potem mogoče primer- nih pripomočkov izbrati in svetov dati. — Kedor je pa že enkrat opravil generaljno spoved iz celega življenja, temu ne koristi še enkrat jo ponoviti. Ako morebiti pozneje kaj dvoji, če je vse prav povedal in opravil, navadno ni dolžan še enkrat se o tem spovedovati, ako ne zna, da bi bil tedaj kakšnega greha radovoljno zamolčal. — Ni dolžan torej se še o čem takim spovedati, ako z a t e r d n o ne ve, da je bil to (o čemer se boji) smerten greh, in verhu tega, ako ni tudi gotov, da ga ni še nobenemu spovedniku povedal.*

5. Sploh je pa veljavnost vsake spovedi najbolj odvisna od pravega kesanja in terdnega sklepa. Na

to dvoje naj se pri pripravljanju najbolj pazi. Ko si vest izprašal, obujaj dlje časa kes in žalost nad grehi, sklepaj ne več Boga žaliti in odločuj, katerih pripomočkov se hočeš posluževati, da se greha laglje obvaruješ. Ako pa morebiti nad žalostjo in kesanjem dvojiš, tedaj pravi sv. Terezija, glej, če imaš terden sklep, da nočeš več storiti grehov, ki se jih spoveduješ. Ako imaš ta sklep, potem ne dvoji nad kesanjem. — Kedor se res kesano in z dobrim namenom k sveti spovedi pripravlja in tako pred namestnika božjega stopi, ta se more nadejati, da si je tudi dovolj vest izprašal, naj se torej ne da motiti temu strahu. — Ako bi pa tudi res kaj po nesreči pozabil, posredno mu bode tudi to odpuščeno, saj ni radovoljno zamolčal. Ako mu poznej s a m o o b s e b i na pamet pride, naj pove pri prihodnji spovedi s a m o t o in ne družih že spovedanih grehov. Nikar si pa ni treba več izpraševati vesti čez celo življenje; naj se na to še več ne misli, ako se je enkrat generaljna spoved lepo opravila, dovolj že, da se splošno čez svoje grehe večkrat pokesaš.

6. Pri generaljni spovedi povej najpred grehe, ki si jih po zadnji spovedi storil, potem še-le začni naštevati druge grehe. Nepotrebnosti naj se pri sv. spovedi ne pravi. Stvar razodeni zadostno, jasno in koliker mogoče kratko. Naj prej povej večje ali smertne grehe in mej temi zlasti tiste, ki so ti zoperniši za povedati, na katerih ti je bolj ležeče, da jih ne pozabiš. Malih odpustljivih grehov ni sicer dolžnost povedati, ampak samo koristno, povej le bolj važne mej njimi.

Keder izprašuješ vest čez celo življenje ali pa čez več let, razdeli si čas življenja na razne oddelke in izprašuj se v lepem redu, n. pr. po božjih in cerkvenih zapovedih in glavnih grehah; pomagaj si lahko s kakšno knjižico, ali pri tem bodi previden, in nikar ne misli, da moraš od vsakega tam zaznamovanega greha tudi ti kaj imeti. Pred izpraševanjem se priporoči prav goreče svetemu Duhu in prečisti Devici Mariji. —

Ako imaš navado vsako leto daljšo spoved opravljati, tedaj pazi pri izpraševanju vesti kaj bolj na tiste posebne po-

greške in razvade, v katerih si se pri zadnji veliki spovedi še posebno sklenil poboljšati. —

Ako daljšo spoved samo iz pobožnosti, ne pa iz potrebe opravljaš, nisi dolžan vse, tudi smertne grehe še enkrat praviti, ketere veš da si se jih že veljavno spovedal, več zasluženja bodeš pa imel, če to storiš. Čez kakšne bolj spotekljive grehe se pa ne sme večkrat natančnije izpraševati, ko se jih je človek že enkrat še zlasti pri veliki spovedi očistil.

8. Dolga spoved iz celega življenja naj se sploh ne ponavlja, ko se je enkrat dobro opravila. Kedor pa večkrat daljšo spoved opravi želi, opravi naj jo od časa zadnje generaljne spovedi. Pobožni kristijani jo radi vsako leto opravljajo, t. j. oni opravljajo tako imenovano letno dolgo spoved; spovejo se namreč še enkrat grehov, ki so jih čez leto storili. Kaj pripraven čas za to so ravno „duhovne vaje“, ki jih dobri kristijani radi vsako leto opravljajo. Glede take letne spovedi naj sledi tukaj nekaj misli svetega Frančiška Saleškega :

„Letne spovedi so kaj dobre. Stavijo nam pred oči našo revščino, spoznati nam dajejo, ali napredujemo ali nazadujemo in pomagajo nam z večo gorečnostjo dobre sklepe oživljati. Ne smemo jih pa nemirno in strašljivo opravljati, in ne sme nam biti ležeče toliko na odvezi koliker na spodbujenju; zato tudi ni potrebno toliko natančno izpraševanje vesti, pazi naj se le bolj na važniše reči. Ako moreš tako spoved na tak način opraviti, svetujem ti jo.“

„Ko se izpoveduješ, ti v takem primeru ni treba praviti števila in okoličnosti svojih grehov, zadostuje, da poveš sploh, kateri so tvoji poglobitniši pogreški in glavne nerednosti tvojega duha; ne kolikokrat si pal, ampak ako si dotični slabosti zelo podveržen in vdan. Tako se ti ni treba n. pr. izpraševati, kolikokrat si se razjezil, ampak, povej samo, če si tej nerednosti podveržen, in če se v njej dolgo zadržuješ, keder v njo padeš; ako se to godi z veliko grenkostjo in silnostjo, in slednjič, v katerih priložnostih se največkrat razdražiš, ali je kriva igra, ali

ošabnost, ali otožnost, ali pa samoglavnost. Na tak način boš izpraševanje kmalu izveršil, ne da bi spomin vpehal in vtrudil, ali pa mnogo časa zgubil.“

„Letno izpraševanje duš, ki so še nekoliko slabotne, je zelo koristno; ker ako niso s prvimi sklepi še popolnoma vterjene, vterdijo se pa z drugimi in tretjimi. Ko pa pogostokrat odločujemo, slednjič popolnoma odločimo. Poguma se pa nikar zgubiti ne sme, ampak sè sveto ponižnostjo moramo svoje slabosti opaževati, jih spovedati, za odpuščenje prositi in za pomoč božjo se priporočiti.“

Tako uči tedaj sv. Frančišek Saleški, in dostavlja še to opombo, da se celoletno izpraševanje vesti zato godi, da se popravijo pogreški navadnih spovedi in da se človek spodbuja in vadi v pravi ponižnosti.

Glede navadnih pogostih svetih spovedi, ki jih bogoljubni kristjani ne ravno zavoljo potrebe opravljajo, ampak iz pobožnosti in zavoljo koristi, ker upajo, da niso v smertnem grehu, glede takih spovedi pravi sv. Leonard Portomavriški:

„Zapomni si, da je sv. spoved zakrament vsmiljenja; zato moraš tudi z veselim in pobožnim duhom k njemu pristopati. — Sveti Frančišek Saleški piše: Malih ali odpustljivih grehov se nismo dolžni spovedati, ako se jih pa spovedujemo, moramo terdno skleniti, da jih ne storimo več, ker bi drugače spoved zlorabili.

Nahaja se tudi mnogo takih oseb, ki s pomočjo božjo smertno ne grešijo, ali malih grehov se pa ne varujejo in ne skerbijo, da bi se jih znebili. Spovedujejo se, in sicer pogostokrat, ali vedno samo tiste pogreške in pomanjkljivosti brez vsakeršnega poboljšanja. Veljavnost takih spovedi je zelo dvojljiva zavoljo pomanjkljivosti kesanja in terdnega sklepa.

Da bi se nevarnosti, da bi take spovedi neveljavne ne bile, ognile, svetujejo bogoslovci, da naj obudijo take osebe pred spovedjo kesanje in terden sklep sploh nad vsemi grehi svojega življenja, posebno pa nad smertnimi grehi preteklih let, ki so se jih že spovedali in pri spo-

vedi naj potem n. pr. to-le dostavijo: „Duhovni oče, spovem se tudi n. pr. nekega greha jeze, obrekovanja, bogokletstva ali drugega iz mojega prejšnjega življenja, ki sem se ga že spovedal pa se ga zdaj še enkrat spominjam s posebnim kesanjem.“

Ako so pa take duše tako srečne bile, da niso nigdar smertno grešile, naj obudijo kesanje in sklep nad kakšnim malim grehom. Ko so pri spovedi že drugo povedale, lahko rečejo: „Duhovni oče, kesam se tudi nekih leži, znamenj jeze, nepoterpežljivosti, nečimernosti itd. iz mojega prejšnjega življenja, česar sem se sicer že spovedal.“

Zapomni si, da je najgotoviši pripomoček, tudi samo malih grehov prav se spovedati, v tem, da človek v sercu djanje kesanja obudi, posebno nad kakimi večimi mej temi odpustljivimi grehi, in odloči zelo paziti, da se v tistem oziru poboljša.

Kedor bo ta pravila spolnjeval, ognil se bo vsaki nevarnosti, da bi njegovo spovedovanje malih ali odpustljivih grehov neveljavno biti moglo.

Svojo vest izprašaj pred spovedjo, zapomni si pa, kar pravi sv. Frančišek Saleški: „Kdor se spoveduje vsakih osem dni, in si prizadeva redno živeti, temu zadostuje, ako si samo četert ure vest izprašuje.“

III.

Ponovljenje kerstne obljube.

Presveta Trojica, en Bog v treh osebah, v čeger imenu sem se preporodil pri svetem kerstu za večno življenje; kako naj se ti dostojno zahvalim, da si me izmej toliko milijonov ljudi, ki še dandenes v smertnih tminah poganstva in neverstva živijo, k pravi zveličavni veri poklical, da si me od podedovanega greha očistil in sveti katoliški cerkvi pridružil!

Oh, da bi le ne bil nigdar ne z besedo ne z delom svete vere zatajil in bele kerstne odeje nedolžnosti se smertnim grehom onesnažil. O moj Bog, kesam se iz vsega serca, da sem po svetem kerstu tolikokrat grešil in se nevrednega storil kerščanskega imena. Zato ponavljam zdaj slovesno in odkritoserčno, kar sem pri svetem kerstu obljubil. V pričujočnosti vsegamogočnega Boga, mojega svetega angelja variha in sv. I. mojega patrona in

pred vso katoliško cerkvijo ponavljam kerstno obljubo: Odpovem se hudiču in vsem njegovim delom in ošabnosti njegovi. Odpovem se svetu in vsem njegovim nečimernostim in pohujšljivim naukom. Odpovem se nečistemu poželenju in vsakemu grehu. Samo Bogu hočem služiti in po nauku Jezusovem kerščansko živeti. Poterdi, o Gospod, ta moj sklep sè svojo vsemogočno milostjo.

Verujem v trojedinega Boga, Očeta, Sina, in svetega Duha. Verujem v Jezusa Kristusa, edinorojenega Sinu božjega, ki je Bog in človek skupaj in kateri je sè svojo smertjo svet odrešil. Verujem vse, kar je Bog razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so aposteljni oznanjevali in kar nam sveta mati katoliška cerkev verovati zapoveduje. V tej veri hočem živeti in vmreti.

Blagoslovi me Bog Oče †, Bog Sin † in Bog sv. Duh †, da bom to obljubo do konca svojega življenja spolnjeval in da tako deležen postanem večne slave v nebesih. Amen.

Ponovljenje redovnih obljub.

(Za redovne osebe.)

Presveta Trojica! Jaz nevredni služabnik (služabnica) želim ponoviti in potrditi svoje svete obljube, s katerimi sem se že pred več časom tvoji sveti službi posvetil in se tebi popolnoma izročil. Najprej se ti iz globočine serca zahvalim, o Bog, da si me iz zapeljivega sveta poklical in sè svetimi navdihljaji v ta sveti stan pripeljal. Spoznam, da ti nisem do zdaj še tako zvesto služil, kaker bi moral, ali kesam se, da sem tako nemaren in nehvaležen bil; serčno želim svoje življenje poboljšati in tebi zvestejše služiti. Znova se ti darujem, kaker sem se ti posvetil na dan svojih svetih obljub, ko sem se terdno zavezal v tem redu tebi zvesto celo življenje služiti, radovoljno vse, kar mi naložiš, storiti in preterpeti. Radovoljno hočem opravljati in tebi posvetim vsa moja duhovna in telesna opravila, molitev, premišljevanje vse svete maše, svete spo-

vedi in obhajila, vse moje misli, besede, želje in zdihljaje. Darujem ti svojo pokorščino, zatajevanje, molčanje, posvarjenja, priterganje spanja, jedi in pijače. Iz ljubezni do tebe, o Jezus, se odpovem vsem častem, svoji volji, veseliam in vsemu, kar bi bil mogel mej svetom uživati. Vse to, in tudi vsa telesna dela darujem ti, nebeški Oče, s takim namenom, kakor ga je imel Jezus Kristus pri vsem svojem djanju in nehanju, pri svojem terpljenju in smerti. — Zatorej želim ponoviti tisto vez, s katero sem se ti že enkrat zavezal; še enkrat obetam vse, kar sem na dan svojih redovnih obljub zvesto spolnjevati obljubil. Za priče kličem prečisto Devico Marijo, vse angelje in svetnike, zlasti svetega I. (ali sveto I.) in tiste, ki so mi bili za priprošnjike dani. Priporočam se vsem, naj mi pomagajo zopet pridobiti tiste milosti, ki sem jih pri svoji prvi obljubi zadobil, sè svojimi grehi pa zopet zgubil in zapravil.

(Sledečo obljubo prav pobožno izgovarjaj:)

Presveta Trojica Oče, Sin in sveti

Duh! Jaz tvoj malovredni služabnik (služabnica) obljubim tebi pravemu in živemu Bogu, preblaženi Devici Mariji, svetemu I... (Frančišku, Avguštinu, ali drugim...) vsem angeljem in svetnikom ves čas svojega življenja spolnjevati vodilo svetega I. (Frančiška, ali družega) in živeti v pokorščini, v vboštvu in čistosti.

(Lahko pa ponoviš obljubo tako, kakor se v tvojem redu opravlja. Redovnik sv. Frančiška naj reče:

„Jez brat I. I. se zavežem in obljubim Bogu vsegamogočnemu, presveti Devici Mariji, sv. Frančišku, vsem svetnikom [in vam, duhovni oče,] ves čas svojega življenja spolnjevati vodilo manjših bratov, po svetem očetu papežu Honoriju poterjeno, in živeti v pokorščini, brez lastnine in v čistosti.)

S tem izročim in posvetim svoje dušne in telesne moči v tvojo službo, o Bog. Ali ker spoznam svojo slabost in nestanovitnost, zato te prosim, o vsmiljeni Jezus, da ker si mi dal milost to obljubiti, daj mi tudi pomoč, da bom mogel vse to zvesto spolnjevati. Tako vodi vsa moja pota in moje življenje, da ne bom

več sebi, ampak tebi živel, vse natančno spolnjeval, po popolnosti hrepenel in vedno svetejši postajal — vse to pa v tvojo čast in slavo. Podpiraj me tudi ti preblazena in prečista Devica Marija; prosite za me vsi angelji in svetniki, zlasti vi moji pomočniki in ti, I. (sveti Frančišek), da ostanem zvest Bogu do smerti. Amen.

Ljubeznjivi zdihljaji

k Jezusu Kristusu.

(Svetega Alfonsa L.)

O moj Jezus, ti sam mi zadostuješ.

O ljubezen moja, nikar ne dovoli, da bi se kedaj od tebe ločil.

Kedaj pride tisti čas, ko ti bom mogel reči: Moj Bog, zdaj te ne morem več zgubiti.

Gospod, kaj pa sem vendar jaz, ker tako mojo ljubezen želiš?

Tukaj sem, o Gospod, stori z menoj kar hočeš.

Daj mi svojo ljubezen, in nič drugega te ne bom več prosil.

Stori, da bom ves tvoj, preden vmerjem.

Večni Oče, vsmili se me iz ljubezni do Jezusa.

Moj Bog, samo tebe želim in nič drugega.

O moj Jezus, da bi se mogel popolnoma za te žertvovati, ker si se ti popolnoma žertvoval za me!

Ako bi bil vmerl, dokler sem še v grešnem stanu bil, ne bi te mogel več ljubiti. Zdaj pa, ko mi je to mogoče, te hočem ljubiti, koliker morem.

Tebi darujem vse življenje, ki mi še ostaja.

Samo to hočem in vse to, kar ti hočeš.

Stori, o moj Jezus, da te bom vtolaženega videl, ko te bom prvič zagledal.

Vzemi me s tega sveta prej, kaker te razžalim.

Ti ne boš zapustil mene, in jaz ne

bom zapustil tebe. Vedno se hočeva ljubiti, na tem in onem svetu.

Preveč bi bil nehvaležen, o moj Jezus, ako bi te po tolikih milostih malo ljubil.

Ti si se vsega meni daroval, in jaz se tebi vsega darujem.

Ti ljubiš tistega, ki tebe ljubi; jaz ljubim tebe, ljubi tudi ti mene. Ako te premalo ljubim, daj mi tako ljubezen, kakeršno od mene želiš.

Zelo si me storil dolžnega tebe ljubiti; stori, da vse premagam, da tebe razveselim.

Sprejmi ljubezen tiste duše, ki te je tolikokrat razžalila.

Daj mi spoznati neizmerno dobro, katero si ti, da te bom zelo ljubil.

Zelo te hočem ljubiti na tem svetu, da te bom mogel zelo ljubiti na drugem.

Upam tebe večno ljubiti, o večni Bog.

Oh, zakaj te nisem vedno ljubil! Oh zakaj nisem vmerl, preden sem te razžalil.

Tebi darujem svojo voljo in svojo prostost; stori z menoj, kar ti je drago.

Vsa moja zadovoljnost obstoji v zadovoljnosti tvoji, o neizmerna dobrota.

O moj Bog. veselim se, da si neizmerno blažen.

Ti si vsegamogočen, stori me svetega.

Ti si mene iskal, ko sem pred teboj bežal; ljubil si me, ko sem tvojo ljubezen zaničeval, nikar me zdaj ne zapusti, ko te iščem in ljubim.

Denes naj bo tisti dan, ko se ti vsega dam.

Kaznuj me, kaker hočeš, ali nikar mi svoje ljubezni ne odvzemi.

Zahvaljen bodi, ker mi daješ časa ljubiti te. Ljubim te, o moj Jezus, ljubim te in upam svoje življenje skleniti s temi-le besedami: Ljubim te, ljubim te.

Brez prideržka te hočem ljubiti in vse storiti, kar bom spoznal, da tebi dopade.

Bolj ljubim tvojo dopadljivost, kaker vse dopadljivosti sveta.

Pripravljen sem vse britkosti sprejeti, samo da ljubim tebe, o moj Bog.

O moj Jezus, da bi mogel vmreti za te, ki si vmerl za me!

O da bi mogel storiti, da bi te vsi tako ljubili, kaker zaslužiš!

O volja božja, ti bodi ljubezen moja !
 O Bog ljubezni, daj mi ljubezni !

O Marija, popolnoma me k Bogu pripelji !

O Mati moja, stori, da se bom vedno k tebi zatekal. S tvojo pomočjo upam svet postati.

Darovavna molitev.

Večni Oče, darujemo ti kri, terpljenje in smert Jezusa Kristusa, žalosti preblazene Device in sv. Jožefa, za odpustčenje svojih grehov, za odrešenje vbogih duš v vicah, za stiske naše matere sv. cerkve, in za spreobrnjenje grešnikov.

(Odpustek 100 dni, kolikerkrat to pobožno moliš.)

Molitev k Jezusu

za njegovo sveto ljubezen.

(Svetega Alfonsa.)

O moj križani Jezus, spoznam te ko pravega Sinu božjega in mojega Zveličarja. Častim te in zahvalim te za smert, ki si jo za me preterpel. Dragi moj Odrešenik, ako sem te do zdaj žalil, žal mi je pa zdaj za vse to in drugega ne želim, kaker tebe ljubiti. Ti si obljubil, da boš vslišal tega, ki te prosi; zavoljo zasluženja tvojega terpljenja te prosim, daj mi svojo sveto ljubezen. O pritegni na se moje serce, da te bodem od denes nadalje iz vsih svojih moči ljubil in da ne bom ljubil drugega razen tebe, in da bom mogel priti enkrat v sveti raj ljubiti te na vekoma. Amen.

Molitev

za stanovitnost do smerti.

(Svetega Alfonsa.)

Najviši in večni Bog, zahvalim te, da si me vstvaril; da si me po Jezusu Kristusu odrešil; da si me k sveti veri poklical in pokristijanal, in nadalje, da si čakal na mojo pokoro po tolikih mojih grehih. Neizmerna dobrota, ljubim te bolj ko vsako drugo stvar, in kesam se iz globočine svoje duše zavoljo vsih grehov, s katerimi sem te razžalil. Upam, da si mi že odpustil. Ali v nevarnosti sem zopet te razžaliti. Zavoljo ljubezni Jezusa Kristusa te prosim za sveto stanovitnost do smerti. Ti poznaš mojo slabost, o pomagaj mi in nikar ne dovoli, da bi se še kedaj od tebe ločil. Raje mi tisočkrat prej smert pošlji, kakor da bi še kedaj tvojo milost zgubil. — O Marija moja mati, sprosi mi sveto stanovitnost. Amen.

Tri darovalne molitve k presveti Trojici

za milost srečne smerti.

1. Najsvetejši Trojici darujemo zasluge Jezusa Kristusa v zahvalo za predrago kri, katero je Jezus za nas preлил na oljiskem vertu, in po njegovih zaslugah prosimo božje Veličanstvo, da nam odpusti naše grehe.

Oče naš, Češčena si Marija, Čast bodi . . .

2. Presveti Trojici darujemo zasluge Jezusa Kristusa v zahvalo za predrago smert, ki jo je za nas preterpel na križu. in po njegovih zaslugah prosimo božje Veličanstvo, da nam odpusti kazni, kete-re smo zaslužili za svoje grehe.

Oče naš, Češčena si Marija, Čast bodi . . .

3. Presveti Trojici darujemo zasluge Jezusa Kristusa, v zahvalo za neizrek-ljivo ljubezen, s katero je prišel iz nebes

na zemljo, da je našo človeško natoro na se vzel ter za nas terpel in vmerl na križu; in po teh njegovih zaslugah prosimo božje Veličanstvo, da po smerti sprejme naše duše v nebeško veličastvo.

Oče naš, Češčena si Marija, Čast bodi . . .

1) Odpustek 100 dni, kolikerkrat jih pobožno moliš.

2) Popolni odpustek ob sklepu, ako jih opravljaš vsaki dan meseca in po spovedi in obhajilu moliš v namen sv. Očeta.

Kratka vsakdanja molitev

h križanemu Jezusu za srečno smert.

(Sv. Alfonsu.)

Gospod moj Jezus Kristus, zavoljo tiste grenkosti, ki si jo na svetem križu terpel, ko se je tvoja blažena duša od tvojega presvetega telesa ločila, vsmili se moje grešne duše, keder bode morala moje grešno telo zapustiti in v večnost stopiti.

Molitev k preblaženi D. Mariji,

da nam izprosi ljubezen
do Jezusa in srečno smert.

(Sv. Aljfonza.)

O Marija, ti zelo želiš videti, da bi Jezusa ljubili. Ako me ljubiš, za to milost te prosim: izprosi mi veliko ljubezen do Jezusa. Od tega svojega Sinu zadobiš kar hočeš; prosi tedaj za me in potolaži me. Izprosi mi tudi veliko ljubezen do tebe, ki imaš mej vsemi stvarmi najbolj ljubezni polno serce, in ki te Bog najbolj ljubi. Zavoljo tiste bridkosti, ki si jo na Kaljvariji občutila, ko si Jezusa na križu dušo izdihniti videla, izprosi mi srečno smert, da ljubeč Jezusa in tebe dojem v sveti raj ljubiti vas na večne čase. Amen.

Molitev k Mariji

za spreobrnjenje od cerkve ločenih Gerkov.

O prečista Devica Marija, mi tvoji služabniki in otroci svete katoliške rim-

ske cerkve, te polni zaupanja v tvojo prezvesto brambo, ponižno prosimo, da od Duha božjega v čast in slavo njegovega večnega izhoda od Očeta in Sinu, izprosiš obilnost njegovih darov našim bratom, ki so se od cerkve odtergali, ločenim Gerkom, da se z njegovo oživljajočo milostjo razsvetljeni vernejo v naročje katoliške cerkve, pod nezmotljivo vlado njenega najvikšega pastirja in učnika na zemlji, rimskega papeža, in da tako odkritoserčno v eni in večni veri in v eni ljubezni z nami sklenjeni, poveljujejo z nami vred z dobrimi deli preveličansko sv. Trojico, in ob enem tebe časte, o Devica, božja porodnica, milosti polna zdaj in na vekoma. Amen.

(Odpustek 300 dni. Za vsakdanje moljenje enkrat na mesec popolnoma odpustek, kedor se spove, obhaja in druge dolžnosti za odpustke opravi. P. Pij IX.)

KAZALO.

Predgovor	3.
Nauk o duhovnih vajah	5.
Nauk o mesečnem pripravljanju na smert	28.
Kratek nauk sv. Alfonsa o premišljevanju	33.
Molitev pred duhovnimi vajami	37.
Molitev pred vsakim premišljevanjem .	42.
Premišljevanja.	
I. O važnosti zveličanja	43.
II. O nečimernosti sveta	55.
III. O popotovanju v večnost	68.
IV. O grehu	83.
V. O smerti	98.
O smerti pravičnih	112.
IV. O sodbi	117.
VII. Kako bode pogubljenega kristijana v peklu vest pekla	129.
VIII. O božjem vsmiljenju	138.
IX. O Jezusovem rojstvu in življenju .	151.
X. O Kristusovem terpljenju	165.
XI. O ljubezni križanega Jezusa	186.
XII. O presvetem Rešnjem Telesu	194.
XIII. O nebesih	210.
XIV. O stanovitnosti	222.
XV. O zaupanju v varstvo presvete De- viče Marije	237.
Molitev po dokončanih duhovnih vajah .	250.
Zahvala po dokončanih duhovnih vajah .	252.

D o s t a v e k.

I. Kratki duhovni nauki sv. Aljfonza L. Pripomočki ohraniti se v stanu milosti božje	258.
Duhovna pravila kerščanskega življenja	269.
Čednosti, v katerih naj se vadi, kedor se posvetiti želi	273.
II. O dobri zlasti vesoljni sveti spovedi	281.
III. Ponovljenje kerstne obljube	294.
Ponovljenje redovnih obljub	296.
Ljubeznjivi zdihljaji k Jezusu Kristusu	299.
Darovavna molitev	303.
Molitev k Jezusu za njegovo sveto ljubezen	304.
Molitev za stanovitnost do smerti	305.
Tri darovavne molitve k presveti Trojici za milost srečne smerti	306.
Kratka vsakdanja molitev h križanemu Jezusu za srečno smert	307.
Molitev k preblaženi D. Mariji, da nam izprosi ljubezen do Jezusa in srečno smert	308.
Molitev k Mariji za spreobrnjenje od cerkve ločenih Gerkov	308.

Popravki.

Na 18. strani v 2. versti beri: odstopi *namestu*: odterže; na 20. strani v 12. versti beri: celica *namestu*: celici; na 25. strani v 4. versti beri: poslužiš *namestu*: poslušiš; na 27. strani v 4. versti beri: domisliš *namestu*: domišliš; na 89. strani v 11. versti beri: , ali *namestu*: ali in; na 96. strani v 8. versti beri: svoje *namestu*: svojo; na 146. strani v 3. versti beri: grešnika *namestu*: gnežnika; na 152. strani v 16. versti beri: Nehvaležnež *namestu*: Nehvaležneš; na 176. strani v 12. versti beri: nika *namestu*: niki; na 180. strani v 16. versti beri: marternika *namestu*: maternika; na 196. strani v 15. versti beri: Častitljivi *namestu*: Castitljivi; na 245. strani v 1. versti beri: grešniki *namestu*: gresniki; na 252. strani v 9. versti beri: Bogá *namestu*: Begá; na 281. strani v 5. versti beri: prevdarka *namestu*: pravdarka.

S cerkvenim in redovnim dovoljenjem.
